

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Turistický potenciál Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves

Tourist Potential of a Sulphurous Spa Ostrožská Nová Ves

Student:

Martina Durdáková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jarmil Adamec, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra managementu

Zadání bakalářské práce

Student: **Martina Durdáková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: **Turistický potenciál Sírnatých lázní Ostrožská Nová Ves**
Tourist Potential of a Sulphurous Spa Ostrožská Nová Ves

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Metodika zpracování a cíle práce
 3. Teoretické základy cestovního ruchu a lázeňství
 4. Turistický potenciál destinace
 5. Analýza zkoumaného subjektu
 6. Návrhy a doporučení
 7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

INDROVÁ, Jarmila et al. *Cestovní ruch (základy)*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
JANOŠKA, Martin. *Minerální prameny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1841-0.
KAJLÍK, Vladimír et al. *České lázně a lázeňství*. Praha: MMR ČR, 2007. ISBN 978-80-239-9330-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

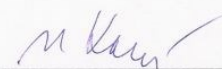
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jarmil Adamec**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Uherské Hradiště

10. května 2013

Durdáková

.....
Martina Durdáková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Jarmilu Adamcovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce, za odborné vedení, náměty, připomínky a cenné rady. Dále bych ráda poděkovala zaměstnancům Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves za jejich ochotu a spolupráci. V neposlední řadě děkuji také své rodině, která mi byla po celou dobu studia velkou oporou.

1	ÚVOD.....	5
2	METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	6
3	TEORETICKÉ ZÁKLADY CESTOVNÍHO RUCHU A LÁZEŇSTVÍ.....	8
3.1	Cestovní ruch.....	8
3.1.1	Definice cestovního ruchu	8
3.1.2	Objekt a subjekt cestovního ruchu.....	9
3.1.3	Druhy a formy cestovního ruchu	11
3.1.4	Lázeňský cestovní ruch.....	12
3.1.5	Zdravotní cestovní ruch	13
3.2	Destinace	15
3.2.1	Definice destinace.....	15
3.2.2	Základní rysy destinace	16
3.3	Lázeňství	16
3.3.1	Definice lázeňství	17
3.3.2	Zařazení lázeňství do forem cestovního ruchu	18
3.3.3	Vývoj lázeňství v České republice.....	18
3.3.4	Lázeňství a současnost.....	19
3.4	Lázně	20
3.4.1	Definice lázní.....	24
3.4.2	Lázeňská místa v České republice	25
3.4.3	Hodnocení lázní	26
3.4.4	Požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní... ..	26
3.4.5	Druhy lázeňské péče	28
3.5	Lázeňské služby	29
3.5.1	Zdravotně-léčebné služby	29
3.5.2	Ubytovací služby	30
3.5.3	Stravovací služby.....	32
3.5.4	Kulturně-společenské služby	33
3.5.5	Další doplňkové služby.....	34
3.6	Přírodní léčivé zdroje.....	35
3.7	SWOT analýza.....	37
4	TURISTICKÝ POTENCIÁL DESTINACE	38
4.1	Předpoklady destinace – Ostrožská Nová Ves.....	38
4.1.1	Lokalizační předpoklady.....	38
4.1.2	Selektivní předpoklady	44
4.1.3	Realizační předpoklady.....	46
4.2	Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves	50

4.2.1	Vznik a vývoj lázní v Ostrožské Nové Vsi (1903–2013)	51
4.2.2	Materiálně-technická základna lázní	54
4.2.3	Léčebné indikace	60
4.2.4	Ocenění lázní a členství v klubu ROYAL SPA	61
4.2.5	Základní statistická data.....	62
5	ANALÝZA ZKOUMANÉHO SUBJEKTU	64
5.1	Marketingové dotazníkové šetření.....	64
5.1.1	Grafické zobrazení dotazníkového šetření.....	64
5.1.2	Shrnutí všech dostupných informací.....	80
5.2	SWOT analýza Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves	82
6	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	86
7	ZÁVĚR	90
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	92
	SEZNAM ZKRATEK	96
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM OBRÁZKŮ	
	SEZNAM GRAFŮ	
	SEZNAM TABULEK	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Lázeňství je jedním z odvětví cestovního ruchu. Zahrnuje základní služby, což jsou služby ubytovací a stravovací spolu s doplňkovými službami. Pokud tyto služby správně fungují v součinnosti s ostatními, umožňují návštěvníkům lázní pobyt, stravování a ostatní služby s nimi spojené, jako je například kulturní a společenské vyžití, sportovní a jiné aktivity, odpočinek, zlepšení zdravotní kondice a v neposlední řadě psychické oprostění od všedního života.

Historické počátky lázeňství ve světě jsou známy již z období antického Řecka a Říma. Lázeňství v České republice má mladší kořeny, avšak i přesto se stalo světoznámým a velmi oblíbeným druhem cestovního ruchu. Základy lázeňství se v nynější České republice datují až do 15. století. Největší rozmach lázní probíhal od 18. do 20. století. Již z těchto údajů je zřejmé, že má lázeňství u nás dlouholetou tradici. Skutečná historie lázeňství v České republice je obtížně doložitelná, avšak existují všeobecné knihy o lázeňství a odborné publikace, jako časopisy, ve kterých můžeme najít útržky z historie daných lázní.

Bakalářská práce „Turistický potenciál Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves“ se bude zabývat Sirnatými lázněmi Ostrožská Nová Ves, jež jsou jedinými sirnatými lázněmi v České republice. Práce bude zaměřena na analýzu turistického potenciálu Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves ležících v regionu Slovácko. Cílem práce bude analyzovat turistický potenciál Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves. Pro splnění cíle bude zpracováno dotazníkové šetření, čímž budou získány názory návštěvníků lázní. Následovat bude SWOT analýza a návrhy možných opatření, která by mohla vést k efektivnímu využívání potenciálu tohoto lázeňského místa.

Lidé přijíždějící do lázní chtějí v současné době spojit léčbu s poznáváním přírodních a kulturních atraktivit, z čehož plyne, že pobyt v lázních už nemá pouze charakter ozdravení a regenerace, ale je spojen s poznáním zvyků a tradic v regionu Slovácko, který je proslulý folklorními tradicemi, pěstováním vína a bohatou kulturou. Lázeňské zařízení nabízí mnoho aktivit pro volný čas, bývají organizovány výlety do blízkého okolí, pořádají kulturní akce, půjčují kola pro cyklistický výlet a nordic walking hůlky pro pěší turistiku. Z lázní se mohou návštěvníci vydat na pěší nebo cyklistický výlet po vinařských cyklotrasách a seznámit se s okolními krásami regionu.

2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Všechny informace dostupné ve vytištěné podobě včetně statistických údajů byly poskytnuty z propagačních materiálů a na požádání vedení Sírnatých lázní Ostrožská Nová Ves, ostatní materiály byly získány z odborných publikací a webových stránek věnovaných lázeňství. Pro tvorbu SWOT analýzy byly použity návrhy a názory návštěvníků lázní, zaměstnanců a odborných zdrojů. Podklady pro praktickou část byly získány z dotazníkového šetření uskutečněného vlastním průzkumem, prováděným na konci roku 2012 v prostorách Sírnatých lázní Ostrožská Nová Ves.

Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na základy cestovního ruchu a především na jedno z jeho odvětví – lázeňství, problematiku rozvoje lázeňství, vybavenost lázní, definici destinace a její charakteristiku. V praktické části jsou aplikovány teoretické poznatky na zkoumanou destinaci Ostrožská Nová Ves a její Sírnaté lázně. Práce je zaměřena na charakteristiku a lokalizaci areálu, ve kterém se lázeňské zařízení nachází, jsou uvedeny možnosti, které lázeňské zařízení poskytuje svým návštěvníkům, dále popisuje vybrané charakteristiky, které jsou významné pro rozvoj lázeňství v tomto regionu. V práci jsou zmíněny služby, které lázeňské zařízení poskytuje a vybavení lázní – materiálně-technická základna. Veškeré všeobecné informace o cestovním ruchu, lázeňství a pojmech s nimi souvisejících byly čerpány z odborné literatury a odborných článků v novinách, časopisech a z článků uveřejněných na internetových stránkách.

K vytvoření práce bylo zapotřebí získat data a údaje pomocí analýzy a studia písemných podkladů. Při sběru informací docházelo k verifikaci dat (ověření dostupných informací), jejich zpracování a následné aktualizaci. V závěru práce je uvedena literatura a další použité zdroje, ze kterých se v práci vycházelo. Další použitou metodou je pozorování a vypracování dotazníkového šetření, které je součástí praktické části. K získání potřebných informací bylo využito osobního dotazování, kdy byly otázky pokládány jednoduše a srozumitelně, aby bylo možné získat jednoznačnou odpověď. Z dotazníkového šetření a SWOT analýzy byly vypracovány vlastní návrhy a doporučení, které mohou pomoci k lepšímu rozvoji místa a spokojenosti jeho návštěvníků.

Cílem bakalářské práce „Turistický potenciál Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves“ je analyzovat a zhodnotit stav a význam turistického potenciálu Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves. K dosažení dílčího cíle práce bylo zapotřebí zpracovat SWOT analýzu a dotazníkové šetření, následně pak vytvořit vhodné návrhy a doporučení pro další rozvoj daného lázeňského místa.

3 TEORETICKÉ ZÁKLADY CESTOVNÍHO RUCHU A LÁZEŇSTVÍ

Cestovní ruch je dynamickým, rychle se rozvíjejícím hospodářským odvětvím. Charakteristické pro cestovní ruch je vycestování osob mimo místo svého trvalého bydliště na dobu nepřesahující jeden rok a za účelem jiným, než je výdělečná činnost. Účelem cesty může být např. poznání kulturních a přírodních atraktivit, sportovní vyžití (i pasivní), ozdravení, rekreace, dovolená, návštěvy příbuzných, pracovní cesty, studium, kongresy, nákupy a další. Cestovní ruch slouží především k uspokojování lidských potřeb.

Vědní obor, který se zabývá lázeňstvím a lze jej považovat za specifický obor ekonomiky, se nazývá balneologie. Nachází se na pomezí cestovního ruchu a zdravotnictví. Hlavní činností balneologie je zaměřit se na prevenci a léčbu pomocí použití přírodních léčivých zdrojů. V praxi se aplikují jednotlivé procedury na různé druhy onemocnění. Tyto léčebné procedury bývají zpravidla doplněny dietami, fyzickými cvičeními a užíváním léků na předpis lékaře, který provádí dohled nad pacienty po celou dobu pobytu v lázních. Absolvování lázeňských procedur by mělo vést ke zlepšení zdravotního stavu, zregenerování, odpočinku, načerpání nových sil jak psychických, tak i fyzických. S pobytem v lázních je spojena i možnost kulturního poznání nebo jiného vyžití v blízkém okolí lázeňského místa.

3.1 Cestovní ruch

Seifertová (2003) ve své knize poukazuje na to, že se cestovní ruch stává fenoménem ekonomického rozvoje 21. století. Brzy bude průmysl cestovního ruchu nejvýznamnějším odvětvím světové ekonomiky.

3.1.1 Definice cestovního ruchu

Jak uvádí Drobná (2010), cestovní ruch je jedním z významných ekonomických a sociálních jevů současné moderní společnosti.

Jako synonymum se pro pojem cestovní ruch stále více užívá termín turismus. Počátek rozvoje moderního turismu se datuje do období 19. a 20. století, kdy se cestovní ruch postupně přeměnil na odvětví společenské činnosti. (Hesková, 2006)

Cestovní ruch je „komplexní společenský jev, zahrnující aktivity osob cestujících mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok

za účelem zábavy, rekreace, vzdělávání, pracovně či jiným účelem, i aktivity subjektů poskytujících služby a produkty těmto cestujícím osobám, tedy i provozování zařízení se službami pro tyto cestující osoby včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně správních aktivit a reakce na uvedené aktivity.“ (Pásková, Zelenka, 2012, s. 83)

Indrová (2009) uvádí, že základními rysy cestovního ruchu jsou:

- dočasný charakter změny místa trvalého bydliště a dočasná délka pobytu mimo něj,
- charakter cesty a pobytu je jiný než výkon výdělečné činnosti (bývá realizován ve volném čase),
- vztahy lidí, které jsou vyvolány cestovním ruchem.

Cestovní ruch je důležitou součástí moderní společnosti 21. století. Spadá do nejvýznamnějšího odvětví ekonomiky. Z velké části právě cestovní ruch přispívá k uspokojování lidských potřeb. Jeho účelem je znovuoobnovení ztracených jak fyzických, tak psychických sil (relaxace, ozdravení), možnost dalšího rozvoje (společenské a kulturní poznání, vzdělávání, pracovní cesty), únik od reality (změna běžného místa pobytu, poznání nových lidí, nového prostředí) a další. Cíl cestovního ruchu je splněn za dodržení podmínek dočasného pobytu na jiném místě, než je obvyklé místo pobytu, přičemž nedochází k uskutečnění výdělečné činnosti a délka pobytu nepřesahuje jeden rok.

3.1.2 Objekt a subjekt cestovního ruchu

Podle Hladké (1997), jsou základními složkami cestovního ruchu **objekt cestovního ruchu**, kterým může být rekreační prostor a jeho materiálně-technická základna a dále **subjekt cestovního ruchu**, čímž mohou být orgány a organizace zainteresované na cestovním ruchu, pracovníci v oblasti cestovního ruchu a v neposlední řadě účastníci cestovního ruchu.

Drobná (2010) uvádí následující **subjekty** cestovního ruchu:

- kupující, kteří se chystají vycestovat a v souvislosti s cestou využít nákupu služeb cestovního ruchu (domácnosti, podniky, jiné organizace) a tím uspokojovat své potřeby,

- prodávající, kteří poskytují služby přímo (dodavatelé – stravovací, ubytovací, dopravní podniky a poskytovatelé jiných služeb), nebo zprostředkovaně (zprostředkovatelé – cestovní kanceláře a agentury),
- stát, který je reprezentován svými orgány, reguluje fungování trhu cestovního ruchu pomocí právních norem.

Subjektem cestovního ruchu (tourist subject) je účastník cestovního ruchu, který jej reprezentuje. Podle ekonomického hlediska je subjektem každý, kdo uspokojuje své potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době aktivního využívání cestovního ruchu (např. na cestě, mimo místo trvalého bydliště apod.). Subjekt je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu. Z hlediska statistiky se účastníci cestovního ruchu označují jako návštěvníci, turisté a výletníci. Stálý obyvatel je také potenciálním účastníkem domácího či zahraničního cestovního ruchu.

- Stálý obyvatel (rezident) – v domácím cestovním ruchu charakterizuje osobu žijící alespoň šest po sobě jdoucích měsíců v jiném místě před přicestováním do místa jiného na dobu kratší než šest měsíců. Zahraniční cestovní ruch pokládá za rezidenta osobu žijící v zemi alespoň jeden rok před příjezdem do země jiné na dobu kratší než jeden rok. Jedná se o občany státu a cizince, kteří splňují tato kritéria.
- Návštěvník (visitor) – v domácím cestovním ruchu je to osoba, která cestuje na jiné místo v zemi, kde má své stálé bydliště na dobu kratší než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu je návštěvníkem osoba cestující do jiné země na dobu kratší jednoho roku s tím, že účelem cesty není výkon výdělečné činnosti.
- Turista (tourist) – osoba splňující kritéria návštěvníka (jak v domácím, tak zahraničním cestovním ruchu). Podmínkou je minimálně jedno přenocování. Z hlediska délky pobytu se rozlišuje **turista na dovolené** (holiday maker) pobývajících na daném místě více než určený počet nocí nebo dní a **krátkodobě pobývajících turista** (short-term tourist) cestující na dobu kratší, než je určený počet nocí nebo dní, ale musí splňovat základní podmínku alespoň jednoho přenocování.
- Výletník (excursionist, same-day visitor) – návštěvník, jehož cesta přesahuje dobu 24 hodin a součástí cesty je přenocování v navštíveném místě. (Hesková, 2006)

Pod pojmem **objekty cestovního ruchu** Drobná (2010) uvádí zboží a služby, které lze směnit na trhu cestovního ruchu a člení se na:

- služby cestovního ruchu (stravovací, ubytovací, dopravní a další),
- zboží doplňkového charakteru (mapy, knižní publikace, pohlednice, suvenýry),
- volné statky nabízené přírodou (krajina, čistota vzduchu, moře, přírodní léčivé zdroje apod.).

Podle Heskové (2006) je **objektem cestovního ruchu** (object of tourism) všechno, co může zapříčinit změnu místa pobytu účastníka. Jedná se o přírodní a kulturní atraktivity, hospodářství apod. Objekt se tak stává nositelem nabídky. Je tvořen cílovým místem, institucemi a podniky cestovního ruchu.

3.1.3 Druhy a formy cestovního ruchu

Cestovní ruch má mnoho druhů a forem. Hesková (2006) uvádí, že o **druhu cestovního ruchu** mluvíme, pokud při posuzování cestovního ruchu bereme v úvahu motivaci účastníků a o formách hovoříme při posuzování cestovního ruchu pohlednutím na různé příčiny a důsledky. Mezi druhy cestovního ruchu se řadí například rekreační cestovní ruch, sportovní, rybářský a myslivecký, dobrodružný, náboženský, lázeňský, zdravotní cestovní ruch a další. **Formy cestovního ruchu** se člení dle následujících hledisek:

- z geografického hlediska: domácí cestovní ruch, zahraniční, mezinárodní, vnitřní, národní, regionální,
- podle způsobu organizování: individuální cesty, organizovaný zájezd, klubový cestovní ruch,
- podle počtu účastníků: individuální cestovní ruch, skupinový, masový, ekologický,
- podle délky účasti: výletní cestovní ruch, krátkodobý, víkendový, dlouhodobý,
- podle věku účastníků: cestovní ruch dětí, mládežnický cestovní ruch, rodinný cestovní ruch, seniorský cestovní ruch,
- podle ročního období: sezonní (zimní, letní) cestovní ruch, mimosezonní cestovní ruch, celoroční cestovní ruch,
- podle převažujícího místa pobytu: městský cestovní ruch, příměstský cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, agroturistika (ekoagroturistika), horský, vysokohorský cestovní ruch, přímořský cestovní ruch,

- z hlediska dynamiky: pobytový cestovní ruch, putovní cestovní ruch,
- podle použitého dopravního prostředku: motorizovaný cestovní ruch, železniční cestovní ruch, letecký cestovní ruch, lodní cestovní ruch,
- ze sociologického hlediska: návštěvy příbuzných a známých, sociální cestovní ruch, komerční cestovní ruch, etnický cestovní ruch.

3.1.4 Lázeňský cestovní ruch

Lidé si již od pradávna uvědomovali příznivý vliv přírodních léčivých zdrojů a rostla snaha o budování lázeňských zařízení v jejich blízkosti. Vznik lázeňského cestovního ruchu byl zapříčiněn také větším zájmem účastníků o své zdraví. Životní tempo se neustále zrychluje a dochází tak k oslabení zdravotního stavu. Pro jeho zlepšení je možné využít pomoci lázní, které nabízí pobyty nejen pro osoby se zdravotními potížemi, ale také k regeneraci a odpočinku. Lázeňský cestovní ruch je využíván lidmi všech věkových kategorií.

Anglicky nazývaný health tourism nebo spa tourism je jedním z druhů cestovního ruchu, jenž je charakteristický pobytem v lázních. Hlavním účelem je regenerace a cesta za poznáním nebo sociálními kontakty. Moderní jsou tzv. wellness programy, kdy jsou uskutečňovány kondiční a preventivní pobyty v lázeňském zařízení. Lázeňský cestovní ruch je jednou z klíčových a nejstarších forem příjezdového cestovního ruchu ČR. (Pásková, Zelenka, 2012)

„Lázeňský cestovní ruch (spa tourism) představuje zdravotně-preventivní a léčebné činnosti pod odborným zdravotnickým dohledem ve volném čase.“ (Hesková, 2006, s. 25)

Autorka dále uvádí, že rozvoj lázeňského cestovního ruchu je závislý na přítomnosti přírodních léčivých zdrojů (přírodní léčivé vody, bahno, plyny, klima), které ovlivňují specializaci lázeňské léčby. Lázně, ve kterých se léčí pomocí přírodních léčivých zdrojů, předepisují svým pacientům medikamentózní léčbu, dietní stravování a psychofyzikální rehabilitace. Hlavním účelem této léčby je prevence a zlepšení zdravotního stavu obyvatel, čímž se snižuje i jejich pracovní neschopnost.

V poslední době dochází k přeměně lázeňských měst na kulturně a společensky žijící města, která pozitivně ovlivňují průběh a výsledky lázeňské léčby.

Lázeňský cestovní ruch má velkou výhodu v tom, že nepodléhá sezónním výkyvům jako jiné formy cestovního ruchu.

3.1.5 Zdravotní cestovní ruch

Lidé si začínají uvědomovat, jak je důležité „být zdraví“ a snaží se ovlivňovat svůj zdravotní stav. Cílem zdravotního cestovního ruchu (health tourism) je zbavit se negativních důsledků přicházejících s vysokým životním tempem a současným způsobem života. Zdravotní stav lze ovlivnit například péčí o tělo a krásu (wellness, beauty, fitness). S růstem manažerů roste i poptávka po krátkodobém zotavení formou lázní nebo rekreačních hotelů s možností wellness doplněnými dalšími aktivitami, jako je golf, tenis, cyklistika, pěší turistika a další.

Wellness se stal dlouhodobým trendem, který k nám přišel na konci 20. století. Hlavním účelem je pohoda a péče o tělo, všeobecně zdraví v nejpřirozenější podobě. Při wellness je využito léčivých bylin, mořských řas, dochází k uvolnění psychiky mentálním cvičením, jógou, meditací či jinou formou.

CzechTourism uvádí, že zdravotní turistika se stává fenoménem současnosti. Do České republiky přijíždí tisíce cizinců, aby podstoupili nejrůznější zákroky. Naopak Češi jsou více opatrní a spoléhají na domácí odborníky, než aby vyjeli za operacemi do zahraničí.

Agentura Forbes zveřejnila data za rok 2008, v nichž tvrdí, že ČR se v tomto období dostala mezi top 10 světových destinací pro zdravotní turistiku. Česká republika, především Praha, je poptávána zejména kvůli cenově dostupné plastické a estetické chirurgii. Dochází ke zkvalitnění péče, k individuálnímu přístupu a nadstandardnímu vybavení zařízení, což svědčí o přílivu pacientů a růstu poptávky po těchto zákrocích.

Nejčastěji vyhledávanými odvětvími zdravotní turistiky v České republice jsou plastická chirurgie, stomatologie, ortopedie, léčba neplodnosti, služby optiků a také léčba nadváhy. (<http://www.euroagentur.com/cz/89.zdravotni-turistika-do-ceska>)

Každý rok do České republiky za účelem plastické a estetické chirurgie přijede okolo devíti tisíc cizinců. Tento počet neustále roste, nyní tvoří již 20 % klientely českých chirurgů. Zdravotní turistika se tedy neváže na kliniky, ale na jednotlivé chirurgy. Jedním z mnoha důvodů je cena služby, která je levnější než na západě. Největší podíl tvoří ženy, a to asi 84 %.

Ženy přijíždí za účelem zvětšení prsou, operace víček a liposukce a muži kvůli operaci víček, liposukci a gynekomastii (operace prsní žlázy). Věk těchto turistů je převážně od třiceti do padesáti let a v poslední době roste počet i mladších třiceti let.

Žádostí o operaci je mnoho a zvyšuje se procento jejich odmítnutí. Většinou je důvodem velké riziko reoperace zákroků uskutečněných v zahraničí. Čeští chirurgové průměrně odmítnou až 16 % žádostí.

Průměrná **délka pobytu běžného turisty** na území ČR se pohybuje okolo tří přenocování a **délka pobytu zdravotního turisty** je průměrně 3–10 dnů. Turisté přijíždějící za účelem zdravotních zákroků u nás více utratí. **Běžný turista** zde zaplatí okolo 90 eur za den, zatímco **zdravotní turista** musí vynaložit až trojnásobek. V přepočtu u nás tedy zahraniční pacient utratí denně téměř 7 000 Kč. Často bývají tito turisté doprovázeni rodinou, která se během hospitalizace pacienta účastní výletů po České republice. A ani zdravotní turista nebývá po celou dobu léčby zavřený v nemocnici. Vychází ven, nakupuje, a proto platí „**zdravotní turista = lukrativní turista**“. Velkou slabinu má Česká republika v absenci funkční propagace zdravotní turistiky, která by mohla po zákroku vést například k cestě pacienta do českých lázní, ve kterých by se mohl doléčit.

Zahraníční pacienti se mnohdy rozhodují o místě výkonu zákroku podle atraktivity dané destinace. V ČR samozřejmě vede Praha. Největší příliv zdravotních turistů je z Německa, Velké Británie, Rakouska, Slovenska, Švýcarska a Polska. (<http://www.topzine.cz/cestujeme-za-plastickymi-operacemi-zdravotni-turistika-je-na-vzestupu>)

Česká republika je díky medicíně jednou ze třech nejnavštěvovanějších zemí. Personál ovládá anglický jazyk a může nabídnout zázemí se špičkovým vybavením a poskytnout kvalitní péči za relativně málo peněz. I přes mizivou propagaci přijíždí do českých klinik stále více cizinců.

Od července 2012 došlo k prodražení operací, kliniky musí nově platit 15 % daň na estetické zákroky, a proto zvedají ceny. Zahraniční pacienty to ale neodrazuje. Klienti si totiž uvědomují, že v ČR si mohou dovolit nejlepší lékaře a ještě ušetří spoustu peněz oproti tomu, kdyby zákroky podstoupili ve své zemi. Například Britové by zaplatili v Británii průměrně o 63 000 Kč více než v ČR. Léčebné zákroky se jim tedy u nás stále vyplatí, i když k ceně připočítají ještě cenu letenky a ubytování.

Loni české kliniky navštívilo asi 15 tisíc cizinců. Státu to přineslo více než půl miliardy korun. Celkově zahraniční cestovní ruch přinesl 135 miliard, takže zdravotní turistika tvořila tak půl procenta. Růst počtu pacientů se každoročně zvětšuje o 10–15 %.

Nejvíce poptávané je odvětví chirurgie, díky kterému centrála cestovního ruchu spustila kampaň na propagaci českého zdravotnictví v zahraničí. Reklama napomohla tomu, že cizinci mohou zavítat nejen do soukromých, ale i státních klinik.

Zdravotní turisté nepřijíždí do ČR pouze za zkrášlením, ale stává se pro ně ještě více oblíbený pobyt v lázních. Každoročně se do nich přijede léčit či rekreovat skoro 350 tisíc cizinců především z Ruska a Německa. Ze všech krajů zamíří nejčastěji do Karlovarského a Zlínského kraje.

(<http://zdravi.e15.cz/denni-zpravy/z-domova/zdravotni-turistika-v-cesku-465532>)

Indrová (2009) uvádí lázeňská místa, která jsou nejčastěji navštěvovaná cizinci. Jsou to především Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a Jáchymov (využívají k léčbě i radioaktivní vody a emanace), dále lázně s dlouholetou tradicí – Teplice v Čechách. Ve středních Čechách sem můžeme zařadit Poděbrady (léčba nemocí oběhového ústrojí). Vyhledávaným místem je také jihočeská Třeboň s krásným přírodním prostředím v chráněné krajinné oblasti. Tradičními lázněmi Moravy jsou Lázně Jeseník, Luhačovice, Velké Losiny, Karlova Studánka a další. Jednotlivá lázeňská místa mají svá specifika.

3.2 Destinace

Destinace je místo, které je známé díky většímu výskytu přírodních krás a atraktivit cestovního ruchu. Může být cílem, kterého chce turista dosáhnout anebo místem, které by rád navštívil a strávil zde určitý čas.

Podle Heskové (2006) lze pojem destinace nahradit slovním spojením „cílové místo“, kterým může být středisko cestovního ruchu, region nebo stát a je cílem cesty návštěvníka. Primární nabídka cílového místa je označení pro to, co může toto místo nabídnout. Musí mít vhodný přírodní a kulturní potenciál, který nebývá rozmístěn rovnoměrně. Cílové místo dále umožňuje dosáhnout cíle účasti na cestovním ruchu (zdraví, poznání, odpočinek, komunikace apod.). Aby mohlo být tohoto cíle dosaženo, je zapotřebí infrastrukturní vybavenost, která je označována jako sekundární nabídka. Patří sem podniky, zařízení a instituce zabývající se cestovním ruchem (ubytovací, stravovací a další služby). Druhá struktura je závislá na primární nabídce.

3.2.1 Definice destinace

V užším smyslu se destinací rozumí „cílová oblast v daném regionu se specifickou nabídkou atraktivit ČR a infrastruktury ČR. V širším smyslu jde o země,

regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit CR, rozvinutými službami CR a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo některý její region, případně město či středisko CR.“ (Pásková, Zelenka, 2012, s. 105)

„Destinace je geografický prostor (resort, místo, region, stát), který si konkrétní návštěvník (nebo návštěvnícký segment) vybírá jako cíl své cesty. Obsahuje pro pobyt všechna nezbytná zařízení pro bydlení, stravování, zábavu a další aktivity. Tím se stává jednotkou soutěže v příjezdovém turismu, která musí být řízena jako strategická obchodní jednotka.“ (Nejdl, 2011, s. 49)

Holešinská (2007, s. 19) popisuje ve své knize definici destinace cestovního ruchu, kterou podle WTO je „destinace cestovního ruchu místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh.“

3.2.2 Základní rysy destinace

Charakteristické znaky destinace „6A“:

- „attractions (atraktivita) – primární nabídka cestovního ruchu, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost (přírodní, kulturně-historický potenciál),
- accessibility a ancillary services (dostupnost a doplňkové služby) – všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační, zdravotnické, bankovní, poštovní apod.),
- amenities (vybavenost) – suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, které umožňují pobyt v destinaci a využití jejich atraktivit (ubytovací, hostinská, sportovně-rekreační, kulturně-společenská a jiná zařízení),
- available packages – připravené produktové balíčky,
- activities (aktivity) – rozmanité aktivity.“ (Királ'ová, 2003, s. 16)

3.3 Lázeňství

Lázeňství je díky dlouhodobé tradici významnou součástí domácího cestovního ruchu. Jeho hlavním úkolem je léčba nemocí a jejich následků, pooperační léčba, dále rehabilitace a prevence před onemocněním. Význam lázeňství, které je jednou z forem

cestovního ruchu, neustále roste v závislosti na lidech, kteří si uvědomují, že by měli více pečovat o své tělo, krásu a zdraví.

3.3.1 Definice lázeňství

Lázeňství (angl. balneology) je „souhrn aktivit, specifické infrastruktury a lidských zdrojů v oblasti poznání a praxe zaměřený na znalost přírodních léčivých zdrojů (balneologie) a realizaci technik a procedur pro léčení různých somatických, psychosomatických i psychologických problémů (balneoterapie). Souhrnným cílem lázeňství je prevence a léčení lidských chorob, regenerace sil a relaxace. Je spojeno s využíváním síly přírodních léčivých zdrojů, krásy přírodního i kompozice kulturního prostředí.“ (Pásková, Zelenka, 2012, s. 304)

Burachovič, Wieser (2001, s. 15) uvádí, že „vědní obor zabývající se lázeňstvím nazýváme balneologií. Zahrnuje v první řadě balneoterapii jako léčebnou a preventivní lékařskou disciplínu. Dnešní balneologie se ve výběru svých léčebných prostředků neomezuje jen na přírodní léčivé zdroje, jako tomu bylo v minulosti, ale kombinuje toto léčení i s dietoterapií – výběrem speciálně upravené stravy, často též s fyzioterapií – pohybovou léčbou včetně léčebného tělocviku, masáží, terénních kúr, dále s jinou fyzikální léčbou, a konečně i s léčbou medikamentózní.“

„Balneologie je nauka o léčení přírodními, na určité místo vázanými, léčivými zdroji, jejich účincích na lidský organismus a lázeňských léčebných metodách.“ (Jandová, 2009, s. 2)

Podle Páskové, Zelenky (2012, s. 55) balneologie „lázeňské lékařství“ je „lékařský obor prohlubující znalosti o přírodních léčivých zdrojích (minerální prameny – pitné kúry, bahenní lázně, koupele aj.) a vytvářející tak předpoklady pro jejich využití jako lázeňských léčebných metod (balneoterapie).“

Kajlík (2007, s. 8) uvádí, že se dnešní balneologie považuje za „součást fyziatrie nebo fyzikálního lékařství v širším slova smyslu. K balneologii se přidružuje celá řada pomocných hraničních i výslovně nelékařských oborů přírodovědných a technických. Patří sem např. hydrogeologie, balneotechnika, technologie jímání pramenů, balneobiologie, analýza přírodních zdrojů, balneografie, klimatologie a meteorologie.“

3.3.2 Zařazení lázeňství do forem cestovního ruchu

Jak již bylo zmíněno, cestovní ruch má mnoho forem. Nejčastěji se člení na kulturně-poznávací, sportovně-rekreační, rekreační a zdravotně-lázeňský, který se osamostatnil a vznikla specifická forma – lázeňství. Existence lázeňství je závislá na výskytu přírodních léčivých zdrojů a vhodných klimatických podmínkách v lázeňských oblastech.

Indrová (2009) popisuje shodné prvky lázeňství s cestovním ruchem:

- vznikaly a vyvíjely se společně,
- orientují se na člověka, na uspokojení jeho potřeb, fyzickou i duševní regeneraci,
- využívají služby v komplexu a dochází k realizaci dalších doplňkových služeb,
- jsou významným ekonomickým přínosem pro daný region.

Autorka dále uvádí odlišnosti lázeňství, které se projevují v následujících oblastech:

- rozvoj lázeňství je spojen s místem výskytu přírodního léčivého zdroje,
- struktura účastníků závisí na indikacích lázeňského místa a zdravotním stavu klientů,
- rozšíření struktury základních služeb o zdravotní služby,
- k zabezpečení léčebných služeb je zapotřebí materiální i personální vybavení, které je finančně náročné,
- účastníci čerpají lázeňské služby různým způsobem (sociální dávka, plně nebo částečně uhrazeno zdravotní pojišťovnou).

Mezi hlavní odlišnosti lázeňství a aktivního zahraničního cestovního ruchu patří i:

- pobyt v lázních je u zahraničních návštěvníků čtyřnásobně delší než v cestovním ruchu,
- průměrné výdaje zahraničního lázeňského hosta na jeden den jsou skoro 2x vyšší než v cestovním ruchu,
- dochází ke spotřebě více služeb než při krátkodobém pobytu,
- odlišná národnostní a demografická segmentace v lázeňských místech.

3.3.3 Vývoj lázeňství v České republice

Lázeňství má v České republice dlouholetou tradici. Znamé jsou lázně na území Čech i Moravy, které disponují obsáhlou historií. V jižní Evropě lázeňství vzniklo mnohem dříve, avšak i přesto jsou české lázně známy po celém světě.

S postupem času lázeňství změnilo svou podobu. Především v posledních letech došlo k velkým změnám. Cestovní ruch se stal součástí osobní spotřeby každého z nás.

V dávné minulosti byly lázně využívány velmi minimálně, a to nejbohatší vrstvou obyvatelstva. S příchodem 18. století začal růst klientely v lázeňství. Koncem 18. století pociťuje Československá republika velký rozmach v lázeňství. Právě v tomto období u nás začínají vznikat kolonády a lázeňské budovy v blízkosti zřidel. Do lázní jezdí významné osobnosti a bohatší klientela.

Na přelomu 19. a 20. století dochází k dokončování staveb lázeňských objektů, modernizaci léčebných procedur a zařízení. Dbá se na kulturní rozvoj v lázeňských místech. Začíná růst význam lázeňství v cestovním ruchu. Během druhé světové války jsou nejvýznamnější lázeňská střediska zabrána Německem, tzv. období „temna“. Po druhé světové válce snaha o připojení lázeňství k systému zdravotní péče. Dochází k opravám válkou poničených objektů.

Jak uvádí Seifertová (2003), zásadní zlom v oblasti lázeňství v naší společnosti způsobily především politické a ekonomické změny. Podle autorky do roku 1990 měla převahu klientela, které byl zajištěn pobyt a jeho financování prostřednictvím zdravotního pojištění. Služby se zaměřovaly na zdravotní péči, avšak doplňkové služby (kulturní a sportovní) v té době byly strohé a nabízely jen omezené využití. Mezi zahraničními hosty převažovali klienti z východní Evropy. S příchodem jiného způsobu ekonomického myšlení vznikl tlak, který působil na efektivní využívání pracovní síly, požadoval zvýšení kvalifikace zaměstnanců lázní a změnu fondu pracovní doby.

Životní styl 21. století přináší myšlenku „stihnout vše za co nejkratší dobu“. Maximální nasazení v pracovním procesu s sebou však přináší i negativa, která se dotýkají zdravotního stavu lidí. Se změnou životního stylu přichází i mnoho kladných momentů. Ty se dotýkají změn v myšlení lidí směrem k rostoucí péči o své zdraví.

3.3.4 Lázeňství a současnost

Původně byla balneologie samostatným klinickým oborem české medicíny. V raných sedmdesátých letech 20. století byla součástí tříoborové atestace označované zkratkou FBRLR, tj. oborů fyziatrie (léčení fyzikálními energiemi), balneologie a léčebné rehabilitace (využití kinetické energie). Současný název je Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM). (Jandová, 2009)

Podle Indrové (2009) je rezort léčebného lázeňství v České republice organizačně začleněn do systému zdravotnictví a podléhá také jeho legislativní úpravě. Ústředním orgánem je ministerstvo zdravotnictví, přičemž v daných lázeňských místech dochází k realizaci zdravotního cestovního ruchu a jeho atributů propojením s odvětvím cestovního ruchu.

Lázeňství je oproti zdravotnímu cestovnímu ruchu cíleně propagovaným odvětvím. Zahraniční klienti mají možnost navštívit české lázně. Dozvědět se o nich mohou například prostřednictvím agentury CzechTourism nebo odborného sdružení Svazu léčebných lázní. Pravidelně se u nás i v zahraničí konají veletrhy cestovního ruchu, na kterých má nabídka našeho lázeňství významné zastoupení.

Pod pojmem lázeňství se nyní skrývá nepřeberné množství léčebných metod a nejnovějších postupů, o kterých někteří lidé ani nevědí. V lázních můžeme nalézt všechny věkové kategorie, které přijíždí za léčbou, relaxací, fitness, za poznáním nejnovějších metod, kulturním či sportovním vyžitím. Samozřejmostí je využívání přírodních léčivých zdrojů kombinovaných s různými metodami, doplněnými dietami a léčivými přípravky. Z nejznámějších metod nabízí lázně například masáže, koupele, zábaly, peloidní obklady, kryoterapii, elektroléčbu, světloléčbu, magnetoterapii, fototerapii, oxygenoterapii, dietoterapii, reflexní terapii, klimatoterapii, parafín, inhalace a další. Lázně nikoho neomezují v jejich využívání. Mají zde stejná práva domácí i zahraniční zájemci.

Jak uvádí Indrová (2009), výsledky výběrových průzkumů, které jsou prováděny opakovaně, dokládají, že přibližně 5 % zahraničních turistů přijíždí do ČR za účelem využití lázeňských služeb, resp. návštěvy lázeňského místa.

Česká republika je součástí světových lázeňských velmocí. Vysoce kvalitní lázně se vyskytují skoro ve všech regionech.

3.4 Lázně

Lázně jsou charakterizovány jako zařízení, ve kterém jsou poskytovány především zdravotní služby doprovázené dalšími službami cestovního ruchu. Nachází se většinou v blízkosti výskytu přírodního léčivého zdroje a jsou místem, kde probíhají léčebné kúry. Na našem území můžeme nalézt termální, klimatické a bahenní lázně.

První zmínky o lázních, přesněji řečeno o využití hydroterapie, lze najít v čínské literatuře již okolo roku 3700 př. n. l. Postupem času se hovoří také o léčebných masážích, termoterapii a jiných manuálních technikách. V egyptské literatuře se kolem roku 2500 př. n. l. objevují přesné popisy koupelí. Omývání a koupele byly dříve spojovány s náboženskými obřady a rituály.

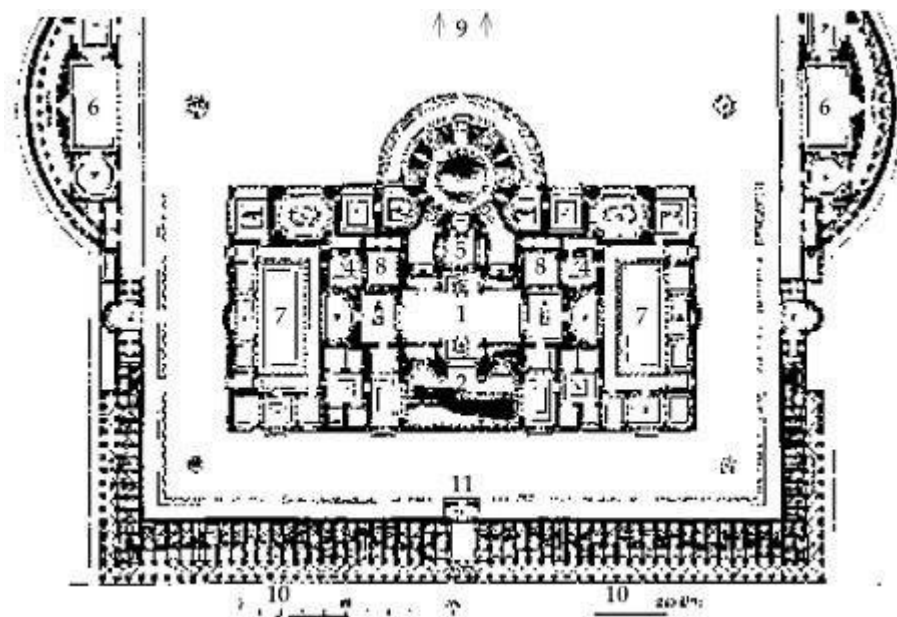
Nejznámější osobností byl řecký lékař Hippokrates, který se zasloužil o objasnění léčebných principů u koupelí o rozdílných teplotách. Dalšími významnými antickými lékaři využívajícími vody byli i Galénos či řecký léčitel Asklépios. (<http://www.fsps.muni.cz/impact/balneologie/historie-balneologie/>)

K největšímu rozvoji lázní však došlo za vlády císařů. Stavěly se budovy především z cihel, které byly značně zdobené a dosahovaly obrovských rozměrů. Stěny byly obloženy leštěnými mramorovými deskami nebo byly omítnuty. Vnitřní sloupy byly tvořeny z červené žuly, stropy a podlahy zdobily mozaiky. Pozoruhodným výkonem byly přívody a rozvody vody a ústředního topení (místnosti byly vytápěny rozvody horkého vzduchu v podlahách, stěnách a stropěch, vyhřívací pece byly v podzemí).

Thermy (thermae) je název pro veřejné římské lázně, které byly pro civilizaci stejně významné jako amfiteátry, divadla, akvadukty, mosty či silnice. V Římě bylo v polovině 4. století po Kr. 11 velkých therm a 856 menších lázní, které zajišťovaly nejen koupele s procedurami, masážemi a péčí o pokožku, ale byly vyhledávány jako místo společenských setkání, sportovního využití a zábavy. Pro tyto účely zde sloužil komplex lázní, ve kterém byly sportoviště, parky se sochami a fontánami, knihovny i obrazové galerie, divadla, společenské a přednáškové sály, obchody a také ubytovna pro otroky, kteří zajišťovali chod lázní.

Největšími lázněmi byly thermy Diokleciánovy (rozloha 420 x 380 m, otevřeny roku 305 po Kr.). Caracallové thermy byly pokládány za nejvýstavnější lázně a fungovaly téměř 400 let až do zničení přívodu vody Góty. Spolu s Traianovými a Diokleciánovými lázněmi dokázaly denně obsloužit 5 000 Římanů. Jako další thermy lze zmínit alespoň thermy Agrippovy, Neronovy a Titovy. Císaři nechávali stavět thermy kvůli prestiži, aby si získali přízeň římského lidu. Avšak thermy ukazují i výkonnost římské administrativy, kdy ani smrt či pád císaře neovlivnil stavbu lázní. (Ševčík, 2007)

Na obr. 3.1 jsou znázorněny Caracallové termy s čísly označujícími jednotlivé místnosti. 1 Velký sál; 2 Frigidarium (studená lázeň, bazén – natio); 3 Caldarium (horká lázeň), 4 Sudatorium (potní lázeň); 5 Tepidarium (vlažná lázeň); 6 Knihovny, studovny, gymnasium; 7 Palaestra (písčité hřiště), 8 Laconicum (parní lázeň); 9 Nádrže s vodovodem; 10 Obchody; 11 Hlavní vchod; Ve vnějším prstenci se nachází knihovny, obchody a ubytovny pro otroky. (Ševčík, 2007)

Obr. 3.1 Caracallové termy – půdorys (Ševčík, 2007)

Jak uvádí Kajlík (2007), začaly vznikat předpisy, tzv. „regulae“ o léčebných koupelích a o způsobu jejich provádění. Koupelím předcházelo pocení, které sloužilo k otevření těla. Bylo také podáváno projímadlo k pročištění těla, anebo se využívalo metody pouštění žilou. Doba léčby se určovala podle temperamentu jedince. Procedury byly většinou odstupňovány, např. se prodlužovaly denně o jednu hodinu a pak se zase stejným způsobem zkracovaly. Dlouho byly koupele charakterizovány pouze z časového hlediska, údaje o teplotě vody při procedurách nebyly nikde uváděny. Předpisy zahrnovaly i léčbu na sto až dvě stě hodin koupelí. S léčebnou koupelí se začínalo obvykle ráno za svítání, přičemž se koupalo až do večera (byla pouze polední přestávka). Jen slabí a nemocní směli jít do koupele najezení, jinak se koupalo nalačno. Postupem času došlo u dlouhotrvajících koupelí k plavbě zaplněných stolů s jídlem a pitím na hladině bazénů.

Při středověkých koupelích (celodenní máčení ve vodě) docházelo k mnoha komplikacím. Kůže se ve vodě rozmácela a vznikaly záněty, v některých případech se šířily infekce a tvořily vředy. Tyto nepříjemnosti však nebyly považovány za

komplikace, ale za cíl léčby, který patřil k rituálu lázní. Nyní by takový způsob léčby byl považován za razantní formu léčby.

Ve středověku dochází k epidemiím zřejmě v důsledku nedostatečné hygieny. Od předchozích metod se upouští a lázeňství se rozvíjí pouze v Arábii. O rozvoj hydroterapie a dalších medicínských oblastí se zasloužil perský lékař Avicenna, který díky tomu získal titul – otec moderní medicíny. Po dlouhotrvajícím útlumu se o rozvoj lázeňství zasloužila také císařovna Marie Terezie, která nechala udělat soupis všech přírodních léčivých zdrojů v zemi.

Díky Vincenzi Priessnitzovi se česká hydroterapie dostala na celosvětovou úroveň. Proslul tím, že spojil vodní procedury s cvičením, dietou, pitnými kúrami, léčbou prací a psychoterapií. Jeho poznatky jsou poté využívány i Sebastianem Kneippem. Na obr. 3.2 je ukázka Priessnitzovy léčebné metody. (<http://www.fsps.muni.cz/impact/balneologie/historie-balneologie/>)

Obr. 3.2 Priessnitzovy metody (www.bernards.cz)

Lázně většinou poskytovaly léčebné indikace v širokém rozsahu. Lázeňská léčba byla v minulosti významnější, jelikož byla dříve chirurgická a medikamentózní léčba málo účinná. Léčebné choroby se postupem času měnily. Některé choroby se zařadily mezi trvalé indikace daného lázeňského místa. Lázně se snažily udržet určitý okruh léčebných indikací v co nejširším měřítku, aby získaly co nejvíce pacientů a také díky nim vydělaly. Až ve 20. století dochází k zúžení indikací a specializaci v lázeňských místech, což vedlo ke zkvalitnění léčby.

Výčet tradičních lázeňských indikací z kulturně-historického hlediska lze shrnout do několika kategorií, a to revmatické choroby, které se indikovaly většinou v lázních termálních, choroby krevního oběhu léčené pomocí uhličitých koupelí, urologické nemoci byly léčeny kyselkami, choroby dýchacích cest se léčily v lázních se zdrojem alkalických a sirných vod pomocí inhalací. Koncem 19. století se začala praktikovat léčba otylosti, ke které se používalo pitných kúr hořkých vod. Lázně, ve kterých se užívalo sirných, slaných a jodových koupelí pomáhaly zmírnit a odstranit kožní choroby. Dále se léčily oční choroby, na které působila aplikace plynného oxidu uhličitýho a využívání speciálních pramenů. Sloučeninami rtuti a síry a fumigacemi se léčily pohlavní nemoci. (Kajlík, 2007)

Ve 20. století během světových válek dochází k přesunu léčby od přírodního léčení k hledání účinnějších a rychlejších způsobů vedoucích k uzdravení. V tomto období dochází také k profilaci jednotlivých zdravotních ústavů podle daných léčebných zdrojů. (<http://www.fsps.muni.cz/impact/balneologie/historie-balneologie/>)

3.4.1 Definice lázní

Podle Páskové, Zelenky (2012) jsou lázně (angl. spa, health resort, baths) komplexem stravovacího, ubytovacího, rehabilitačního, sportovního a léčebného zařízení, které k dosažení léčebných účinků využívá přírodní léčivé zdroje (prameny minerálních a termálních vod, peloidy, léčebné plyny, klimatické podmínky) a léčebné procedury.

Burachovič, Wieser (2001) tvrdí, že lázně jsou místem, kam jezdí nemocní zlepšit své zdraví či předejít onemocnění prostřednictvím přírodních léčivých zdrojů a za účasti odborného zdravotnického personálu. Lázní jsou nazývány také procedury – koupele.

České lázně jsou uznávané díky vysoké úrovni zdravotní péče, kvalitě přírodních léčivých zdrojů a v poslední době i díky kvalitě technického vybavení. Některá lázeňská zařízení získala mezinárodní certifikaci kvality služeb ISO 9001. Avšak i v našich lázních je co zlepšovat. Nedostatkem je například kvalita ubytování v řadě lázeňských míst. To znamená, že zde existuje nabídka pouze vícelůžkových pokojů a někde i bez sociálního vybavení. V některých zařízeních chybí výtahy, které jsou v současnosti velkou potřebou. I vzdálenost léčebných a stravovacích částí je důležitým kritériem.

I přes tyto nedostatky mají lázeňská místa v Česku velkou výhodu, a to, že disponují krásným přírodním prostředím a širokou nabídkou kulturně-společenských

programů. Již po celá desetiletí se v některých místech konají pravidelné hudební, filmové či divadelní festivaly, přehlídky a různé programy s mezinárodní účastí. Tyto akce slouží nejen k rozptýlení lázeňských hostů, ale napomáhají také k propagaci lázeňského místa. (Indrová, 2009)

3.4.2 Lázeňská místa v České republice

Podle lázeňského zákona lze za lázeňské místo považovat území obce či jeho část nebo shluk obcí a jejich částí, ve kterém se nacházejí přírodní léčebné lázně. Obr. 3.3 zobrazuje lázeňská zařízení nacházející se na území ČR. (Lázeňský zákon č. 164/2001 Sb.)

Obr. 3.3 Lázeňská zařízení v lázeňských místech ČR (www.tourism.cz)

V České republice je v současné době 37 lázeňských míst, která mají různá zaměření. Informace o lázních, ve kterých se daná onemocnění léčí, můžeme vyčíst z indikačního seznamu.

V počtu lázeňských míst na území ČR se ve svých knihách shodují Indrová (2009), Orieška (2010) i Pásková, Zelenka (2012). Některé internetové zdroje uvádí pouze 36 lázeňských míst v ČR.

Orieška (2010) uvádí, že z 37 lázeňských míst je 22 lázní založeno na základě využívání minerální vody, 8 lázní k léčbě používá peloidy, 4 lázně fungují díky klimatickým poměrům a ve 3 lázeňských zařízeních se zdroje kombinují.

Indrová (2009) tvrdí, že většina lázeňských léčebných zařízení jsou nestátní zdravotnická zařízení, která jsou zřízena jako obchodní společnosti. Uvádí, že státními

zařízeními jsou některé léčebny pro děti a také například Karlova Studánka, Janské Lázně a Lázně Bludov. Zmiňuje se také o tom, že byly nově zprovozněny lázně v Lednici na jižní Moravě a v Klášterci nad Ohří. Další města také usilují o nalezení a uznání přírodního léčivého zdroje.

3.4.3 Hodnocení lázní

V České republice se můžeme setkat s lázněmi, které se honosí certifikátem EuropeSpa med (například lázně Hodonín ho získaly v roce 2009). Pro klienty to znamená, že pokud jsou lázně certifikované, splňují nejpřísnější kritéria v oblasti ubytování a stravování, bezpečnosti, zdravotní péče, hygieny i kvality přírodního léčivého zdroje. Tato kritéria jsou přijata Evropskou asociací lázní a jsou platná po celé Evropě. (<http://www.laznehodonin.cz/text/certifikace-europespa-med>)

Tento certifikát se vydává na území Evropy a znamená, že je zárukou kvality. Aby jím lázně mohly být certifikovány, musí splňovat přísná kritéria v oblasti ubytování a stravování, nabízet množství volnočasových aktivit, poskytovat různé procedury, pečovat o klienta. Kromě těchto podmínek se musí starat o životní prostředí a v rozumné míře využívat přírodní zdroje. Objekty, které jsou certifikované, bývají považovány za prestižní lokality celé Evropy. (<http://www.e-lazne.eu/certifikovane-hotely-a-lazne>)

3.4.4 Požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní

Následující stanovy jsou převzaty z vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 423/2001 Sb., o zdrojích a lázních.

V blízkosti přírodních léčebných lázní musí být dodržovány následující podmínky:

- respektování bioklimatické bonity území,
- vymezení velikosti lázní v závislosti na terénu a kapacitě přírodního zdroje,
- zvyšující se růst zeleně dle krajinných podmínek a léčebných požadavků,
- harmonické sepětí architektonických a urbanistických řešení s okolní krajinou.

Zdravotnická a jiná zařízení poskytující lázeňskou péči musí být oddělena od ostatních částí obce. Stanovená plošná výměra zeleně uvnitř území lázeňského místa je nejméně 4 ha na 100 lůžek určených pacientům a návštěvníkům lázní, dále mají navazovat minimálně 4 ha zeleně na 100 lůžek za hranicí lázeňského území. Dbá se na

výsadbu rostlin, které nevyvolávají alergie, a jejich skladba musí být druhově rozmanitá.

Území, na kterém se lázně nachází, musí do vzdálenosti 4 až 8 km poskytnout pacientům podmínky pro terénní léčbu či jinou fyzickou zátěž s volbou klimatických protikladů, čímž je myšleno střídání stinných míst se slunečnými a závětrnými úseky s cestami v otevřené krajině.

Lázně musí být vybaveny bezbariérovým přístupem a uzpůsobeny tak, aby při přechodu pacientů mezi různými částmi lázní nedocházelo k nadměrné termoregulační zátěži. V lázeňském areálu se musí vyskytovat i prvky poskytující ochranu před větrem a deštěm umožňující venkovní pohyb i za nepříznivého počasí (kolonády, podloubí).

Průjezdni úseky silnic musí vést převážně mimo vnitřní území lázeňského místa. Zvláštními právními předpisy jsou stanoveny povolené hladiny hluku v přírodních léčebných lázních. Zákon také stanoví kvalitu ovzduší v lázeňském léčebném zařízení.

Nevhodné umístění lázeňského zařízení je například v blízkosti hřbitova, krematoria či věznice. Tato místa by mohla v pacientech vyvolat negativní pocity.

K dalším zařízením poskytujícím lázeňskou péči, která jsou součástí přírodních léčebných lázní (mimo zdravotnická zařízení) patří:

- zařízení umožňující využívat přírodní léčivé zdroje (pitné pavilony, kolonády),
- zařízení sloužící pro využívání lázeňského prostředí a okolní krajiny pro terénní a klimatickou léčbu (parky, sady, lesoparky s označenými cestami pro terénní túry, venkovní lehárny),
- ubytovací a stravovací zařízení nabízející dietní systém pro osoby využívající lázeňskou péči a návštěvníky lázní (lázeňské hotely a penziony),
- zařízení pro volný čas (knihovny, čítárny, klubovny, společenské sály, sportoviště),
- zařízení veřejné dopravy, která nemají negativní vliv na životní prostředí (trolejbusy),
- parkovací domy a záchytná parkoviště s navázáním na stanice veřejné hromadné dopravy na okraji vnitřního území lázní,
- zařízení shromažďující informace o klimatických podmínkách uvnitř lázeňského území. (vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 423/2001 Sb., o zdrojích a lázních)

3.4.5 Druhy lázeňské péče

Seifertová (2003) ve své knize uvádí a popisuje následující druhy lázeňské péče.

- **Komplexní** – je určena všem českým občanům (včetně důchodců), kteří jsou pojištěni u zdravotní pojišťovny v ČR. Návrh na léčbu v lázních vystaví ošetřující lékař a po domluvě s pacientem uvede podle diagnózy místo pobytu. Návrh je následně odevzdán k ověření a potvrzení reviznímu lékaři zdravotní pojišťovny pacienta. Při schválení je návrh odeslán pojišťovnou přímo daným lázním, které pojištěnce písemně vyzvou k nástupu. Podle naléhavosti se určí datum léčby, jenž je závazný (většinou 3 měsíce od vystavení). Lze jej změnit jen ze závažných důvodů a musí být sděleny v dostatečném čase před plánovaným zahájením léčby. Doprava do tohoto zařízení se nehradí. Každý pacient je povinen zaplatit lázeňský poplatek. Výjimkou jsou osoby s platným průkazem ZTP-P, osoby do 18-ti let a osoby nad 70 let. Lékaři doporučují délku pobytu na 3 týdny, avšak lze tuto dobu prodloužit i zkrátit.
- **Príspevková** – je určena všem občanům ČR (včetně důchodců), kteří mají zřízeno pojištění u některé zdravotní pojišťovny ČR. Lékař vystaví návrh na léčbu a dohodne se s pacientem dle diagnózy na místě pobytu. Návrh je ověřován a potvrzen revizním lékařem zdravotní pojišťovny pacienta. Pokud je návrh schválen, je předán pojištěnci, který si sám domluví s léčebným zařízením termín léčby. Ten musí být uskutečněn do 6-ti měsíců od vystavení návrhu na léčbu. Pacient si sám hradí náklady spojené s ubytováním, stravováním a lázeňský poplatek. Pacientům se doporučuje pobyt v délce 3 týdnů, který může být prodloužen nebo zkrácen.
- **Ambulantní** – může být využita všemi občany České republiky (včetně důchodců) pojištěnými zdravotní pojišťovnou ČR. Návrh vystaví lékař a po domluvě s pacientem uvede místo léčby podle stanovené diagnózy. Návrh musí ověřit a potvrdit revizní lékař zdravotní pojišťovny pacienta. Když je návrh schválen, je předán pacientovi, který si sám s lázeňským zařízením domluví termín léčby. Nejpozději musí být realizován do 6-ti měsíců od vystavení návrhu na léčbu. Pacient sám platí ubytovací a stravovací náklady, které si musí zabezpečit a také je jeho povinností zaplatit lázeňský poplatek.
- **Samoplátci** – pro všechny občany ČR a klienty ze zahraničí. Den nástupu na léčbu a délku jejího trvání si pacient dohodne s přijímacím pracovníkem daného

zařízení nebo s pracovníkem, který pobyt zprostředkovává. Náklady na léčbu jsou plně hrazeny pacientem, taktéž i stravování, ubytování a lázeňský poplatek. U samoplátců není doba pobytu nijak omezena.

- **Zahraniční klientela** – je určena zahraničním klientům. Nástup na léčbu stanoví přijímací pracovník nebo zprostředkovatel pobytu po domluvě s klientem. Léčba, stravování, ubytování a lázeňský poplatek jsou hrazeny z finančních prostředků klienta. Délka pobytu je neomezena.

Nový indikační seznam stanoví hlavní změny v oblasti délky trvání léčby u jednotlivých druhů lázeňské péče.

Dospělí – komplexní lázeňská péče byla zkrácena z původních 28 dnů na 21 dnů a příspěvková z 21 dnů na 14 dnů s možností prodloužení na dobu 21 dnů podle domluvy s pacientem. Děti a dorost – doba komplexní péče je stanovena na 28 dnů.

Podrobné podmínky jsou stanoveny v indikačním seznamu. (<http://www.lecebne-lazne.cz/cs/pro-lekare/predepisovani-lazenske-pecce-od-1-rijna-2012>)

3.5 Lázeňské služby

Lázeňská zařízení nabízí služby v podobě balíčků, které jsou tvořeny **základními** (zdravotní, ubytovací, stravovací, společensko-kulturní) a **doplňkovými službami** (směnárenské služby, kadeřnictví, pedikúra, manikúra, prodej suvenýrů, poskytování informací a další).

Hesková (2006, s. 114) definuje lázeňské služby jako „komplex činností souvisejících s lázeňskou léčbou a pobytem v lázních.“

Uvedený komplex služeb pomáhá návštěvníkům lázní obnovit fyzické a duševní síly a zlepšit tak jejich zdravotní stav. Vliv lázeňských služeb se odráží i v rozvoji ekonomiky dané oblasti, a to tak, že návštěvníci lázeňských zařízení vkládají své finanční prostředky tak, aby uspokojovali své potřeby, čímž zároveň podporují rozvoj místních podnikatelů a společností, a tím ovlivňují i zaměstnanost regionu. S pobytem zahraniční klientely v ČR dochází k přílivu devizových prostředků do státní pokladny. (Seifertová, 2003)

3.5.1 Zdravotně-léčebné služby

Podle Seifertové (2003) jsou zdravotně-léčebné služby poskytovány v léčebných zařízeních zvaných balneoprovozy a v hotelových zařízeních specializujících se na

nabídku lázeňských výkonů. Pacient v den nástupu do lázeňského zařízení musí absolvovat vstupní prohlídku, na konci léčby obdrží výstupní lékařskou zprávu pro svého lékaře.

Ošetřující lázeňský lékař určí léčebné procedury, jejich rozsah a aplikaci, kterých bude využito během pobytu. Léčebné výkony jsou v každém zařízení jiné s ohledem na léčbu daného onemocnění. Většina lázeňských míst poskytuje rehabilitace, masáže, vodoléčbu a elektro-fyzikální výkony. (Indrová, 2009)

Orieška (2010) popisuje používání zdrojů a poskytování úkonů kombinovaných s medikamentózní léčbou a léčebnou výživou, které jsou v současné době nabízeny pacientům lázní. Nejčastěji se u nás využívají následující léčebné procedury:

- pitná léčba – pravidelné pití léčivé minerální vody v určitém množství,
- vodoléčba a teploléčba – teplé koupele, po nichž následuje suchý zábal; teplé nebo studené bahenní či parafinové obklady; různé zábaly; skotské stříky; cvičení ve vodě a další,
- inhalační léčba – vdechování plynů, aerosolů a jiných léčivých par,
- klimatická léčba – využití klimatu v horách, vliv teploty a čistoty vzduchu, vlhkosti a slunečního záření,
- elektroléčba – využití proudu (střední, vysoká frekvence) či ultrazvuku,
- magnetoléčba – léčba za pomoci magnetického pole,
- léčebná masáž – ruční, přístrojová, pomocí vody,
- trakce – vytahování na upraveném stole,
- saunování,
- akupunktura – léčba pomocí jehel, působením tepla, tlaku, ultrazvuku, laseru či elektrického proudu a mnoho dalších procedur.

Se zvýšením poptávky po různých procedurách se stávají součástí běžné nabídky nové, moderní formy, např. exotické thajské masáže, kryoterapie (léčba mrazem), nordic walking, což je název pro trénink zdravé chůze a jiné.

3.5.2 Ubytovací služby

Orieška (2010) uvádí, že ubytovací služby tvoří významnou součást péče o hosty. Zařízení, ve kterých mají být tyto služby poskytovány, musí odpovídat jak stavebním řešením, dispozičním a provozním uspořádáním, tak také musí zohlednit to, že hosté se přijeli ubytovat na delší časové období, a proto jim musí poskytnout co největší pohodlí.

Indrová (2009) tvrdí, že ubytovací služby mohou být poskytovány ve vlastních lázeňsko-léčebných objektech – léčebnách, sanatoriích, v lázeňských hotelích či lázeňských domech, ale také může být využito místních komerčních ubytovacích zařízení včetně ubytování v kempech a v soukromí.

Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky řadí mezi kategorie ubytovacích zařízení kromě hotelu, hotelu garni, motelu, penzionu a botelu také specifická hotelová zařízení, která se dále člení na lázeňský (Spa) hotel, lázeňský hotel garni, Wellness hotel a Resort (Golf resort) hotel. Podle počtu hvězd je rozdělena do následujících tříd, a to * Tourist, ** Economy, *** Standard, **** First Class, ***** Luxury. (<http://www.hotelstars.cz/metodika>)

Ubytovací služby se dělí do několika kategorií:

- lázeňská klinika – lázeňské ubytovací zařízení nejvyšší úrovně nabídky programů a preventivní léčby, poskytuje vlastní ubytovací a hotelové služby, má vlastní stravovací zařízení, přičemž poskytuje různé diety, je zde přítomný kvalifikovaný zdravotní personál s nepřetržitou pracovní dobou, poskytuje diagnostické a terapeutické výkony od vlastního odborného personálu či specialisty regionu, spolupracuje s dalšími klinickými a univerzitními pracovišti, realizuje grantové preventivní a léčebné výzkumné zdravotní programy,
- lázeňské sanatorium – druh ubytovacího lázeňského zařízení nabízejícího komplexní programy léčebné a preventivní lázeňské péče, nabízí vlastní ubytovací a hotelové služby, má vlastní stravovací provoz a poskytuje různé druhy diet, je přítomen kvalifikovaný personál s nepřetržitou službou,
- lázeňský hotel – lázeňské ubytovací zařízení, jsou zde pokoje s vlastním vybavením, součástí je vlastní stravovací zařízení s nabídkou alespoň jedné diety, přítomnost smluvně domluveného zdravotnického personálu (balneolog, dietní sestra, rehabilitační personál hotelového zařízení, resp. ve smluvně zajištěném balneoprovozu),
- lázeňský penzion – druh lázeňského ubytovacího zařízení, pokoje jsou vybaveny vlastním hygienickým zařízením, stravování je formou snídaně, léčebné výkony jsou uskutečňovány po dohodě v balneoprovozu lázeňského místa,
- ubytování v soukromí – není v současnosti častou formou ubytování, záleží na klientovi, jakou kvalitu služeb si vybere, pacient po dohodě dochází na léčbu do některého z balneoprovodů lázeňského místa,

- balneoprovoz – zařízení specializující se na poskytování lázeňských výkonů např. v těchto oblastech: hydroterapie, fototerapie, mechanoterapie, elektroléčby, termoterapie, kinezioterapie, inhalační léčby, psychoterapie, reflexní terapie a dalších procedur a léčebných metod. (Seifertová, 2003)

3.5.3 Stravovací služby

Jak uvádí Indrová (2009), stravovací služby zabezpečují celodenní výživu pacienta. Podle rozhodnutí lékaře a dle stavu pacienta může být navrhnutá dieta (14 základních diet). Stravování tvoří přímou součást léčby a probíhá formou restauračního stravování s obsluhou. Jídlo si může pacient vybrat z nabídky. Stravovací služby většinou v lázeňských zařízeních doplňují například kavárny a jiná stravovací zařízení v místě léčebného pobytu.

Stravovací služby jsou v lázeňských prostorech poskytovány v jídelnách formou obsluhy. Pacienti mají v jídelně po celou dobu pobytu stejné místo. Stravování je součástí léčby a napomáhá vytvoření stravovacích návyků a kultury stolování.

V lázních je samozřejmá nabídka diet – dietní systém dle jednotlivých chorob. Dietní výživu stanoví lékař (dietolog), přičemž systém dietního stravování zabezpečují nutriční terapeutky, popřípadě další odborní zaměstnanci.

Jídlo si pacienti objednávají minimálně jeden den dopředu. Zvolené jídlo se zapíše do objednávací kartičky, která je umístěna na stole. Snídaně se obvykle liší podle toho, zda jde o pojištěnce nebo samoplátce. (Orieška, 2010)

Podle Seifertové (2003) nabízí lázeňská zařízení svým hostům různé formy stravování tak jako ostatní střediska cestovního ruchu (jídelny, kavárny, bary, restaurace, cukrárny, vinárny a další). Za jedinečný a důležitý prvek se dá považovat, že stravovací služby tvoří součást lázeňské léčby. Autorka uvádí, že existuje 11 základních diet vypracovaných Ústavem pro výživu a Balneologickým ústavem v Mariánských Lázních. Tyto diety bývají využívány při léčebných procesech. Stravování bývá uskutečňováno:

- v lázeňských domech s komplexní lázeňskou péčí – pevně stanovený čas podávání jídla, posazení u stolu je stejné po celou dobu léčby a jídla jsou servírována pacientům na stůl,
- mimo lázeňské domy – obdobné jako u jiných restauračních zařízení, avšak možnost většího výběru kvalitních dietních pokrmů,

- doplňkové stravovací služby – většinou se v lázeňských střediscích nebo v jejich blízkém okolí nacházejí další stravovací zařízení, která lázeňským hostům nabízí doplňkové stravování, jako např. mléčné bary, ovocné bary, cukrárny, kavárny, bary, kiosky a jiná zařízení zaměřená na poskytování stravovacích služeb.

3.5.4 Kulturně-společenské služby

Kulturně-společenské služby patří do komplexu lázeňských služeb. Pobyt v lázních má pomoci nejen zlepšit fyzický, ale i psychický stav pacienta (relaxace, uvolnění). Lázeňská zařízení jsou zpravidla uzpůsobena tak, aby se zde mohly pořádat koncerty, přednášky a další akce. Proto by se v těchto prostorech měl nacházet společenský sál, knihovna a měl by být přítomen i pracovník pro organizaci volného času klienta. Pacienti se mohou účastnit vycházek, vyjížděk do okolí, trasově delších zájezdů, exkurzí apod. (Indrová, 2009)

Podle Heskové (2006) je pro pozitivní pocit pacienta a jeho zážitky potřeba obohatit lázeňský pobyt o některé společensko-kulturní a pohybově-sportovní aktivity.

V posledních deseti letech došlo k velkému rozvoji aktivního přístupu lázeňských hostů v oblasti sportovního vyžití. Lázeňská místa proto začala nabízet širokou paletu sportovních aktivit, jako například golf, minigolf, tenis, stolní tenis, bowling, squash, kuželky či jezdeckví a mnohá další. Roste zájem i o cykloturistiku, jógu, gymnastiku, kalanetiku, jízdu na koni aj. (Seifertová, 2003)

Orieška (2010) uvádí společně s kulturně-společenskými službami i sportovně-rekreační služby, které se organizují nejen pro klienty lázní, ale také pro návštěvníky lázeňských míst. Pro správnou organizaci jsou zde programoví (kulturní) referenti nebo animátoři. Tyto služby volného času umožňují zejména oddechové činnosti odstraňující únavu, jako je čtení tiskovin, knih, hraní společenských a jiných her. Další volnočasovou aktivitou jsou rekreačně-poznávací činnosti, kterými mohou být individuální či společné procházky a výlety. Patří sem také sportovní činnosti, jako je plavání, tenis, minigolf, volejbal a ostatní sportovní hry pro kolektiv i jednotlivce. Dalšími hojně využívanými volnočasovými aktivitami jsou kulturně-společenské činnosti. Jejich součástí je např. kino, divadelní představení, různé koncerty, výstavy, přednášky či besedy. Pořádání tanečních večerů či zábava pomocí elektronických her a jiné zábavní aktivity se řadí mezi společensko-zábavní činnost.

3.5.5 Další doplňkové služby

Doplňkové lázeňské služby slouží k uspokojování dalších potřeb lázeňských klientů. Jsou poskytovány pomocnými a doplňkovými zařízeními lázeňských podniků nebo jinými provozovateli. Patří sem například služby prádelen a čistíren, lázeňské zahradnictví (péče o areál, park apod.), produkce vlastní léčebné kosmetiky vyrobené z přírodních léčivých zdrojů, obchodní služby (prodej specifických výrobků – pohlednice, suvenýry, upomínkové předměty a specifické zboží, jako jsou lázeňské oplatky, pitné kalíšky atd.), služby občerstvení, nabídka cukrářských výrobků a lahůdek, služby poskytované cestovními kancelářemi a agenturami, služby místní hromadné dopravy a další. (Orieška, 2010)

Seifertová (2003) uvádí, že lázeňská zařízení nabízí svým návštěvníkům kromě základních služeb také další tzv. doplňkové služby, které slouží místnímu obyvatelstvu i klientům lázní. Mezi těmito službami uvádí například:

- obchodní služby – prodej specifických dárkových, upomínkových či gastronomických předmětů (bylinné likéry, lázeňská kosmetika, lázeňské oplatky, sůl do koupele), prodej plánu města, pohlednic a průvodců,
- peněžní služby – vlastní finanční služby lázeňských zařízení (směna, uložení finančních prostředků, bezpečnostní schránky), služby bank a směnárny,
- dopravní služby – některá lázeňská střediska nabízí svým klientům kromě běžných dopravních služeb pro místní obyvatele také zvláštní dopravní služby (lanovky, jízdy historickými dopravními prostředky),
- a další služby – kosmetika, kadeřnictví, pedikúra, manikúra, prádelny, čistírny, půjčovny sportovních potřeb, opravy obuvi či oděvů apod.

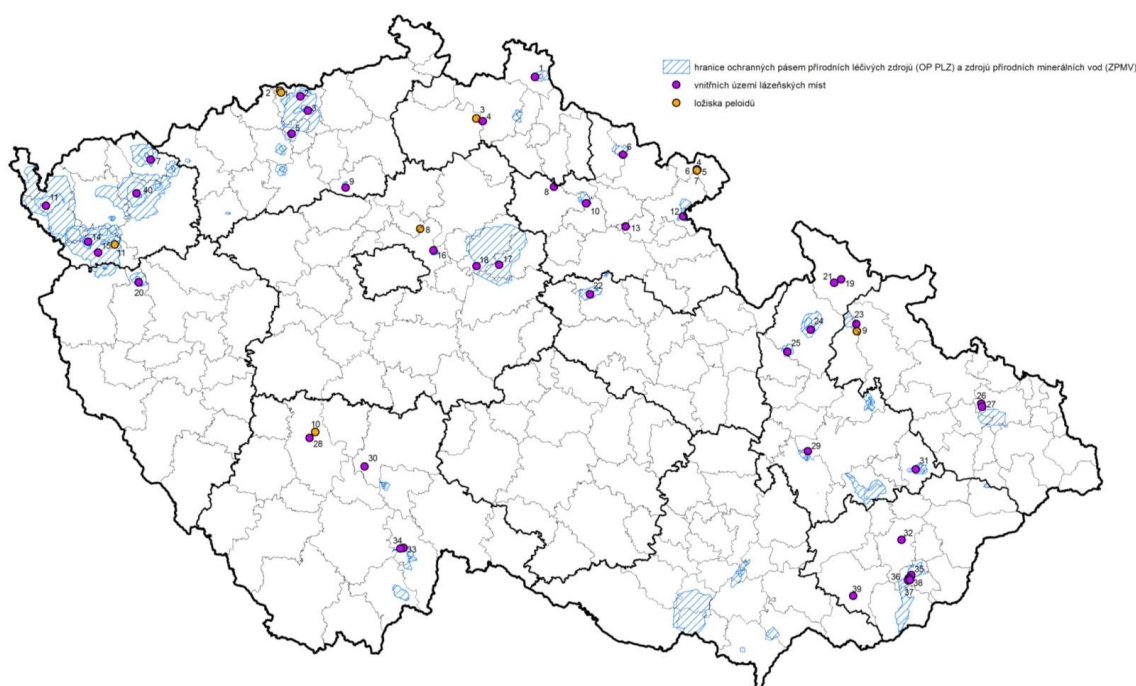
Na rozvoji lázeňství se kromě lázeňských společností podílejí také města, regiony a stát. Dokládá to i rozhodnutí vlády, která díky podnětu „Ministerstva pro místní rozvoj rozhodla v rámci Státního programu podpory rozvoje cestovního ruchu o celoplošné podpoře rozvoje lázeňství. Od r. 2001 mohou města a obce se soustředěným lázeňským ruchem (podnikatelské subjekty též) žádat o státní příspěvek na rozvoj a obnovu lázeňské infrastruktury. Podnikatelé (fyzické osoby) na rozšiřování ubytování v soukromí a vše co podporuje rozvoj lázeňské turistiky. Podmínkou je, že žadatelé musí působit v místě s uznaným statutem lázeňského místa. Toto vládní rozhodnutí je důležitým mezníkem v rozvoji a zkvalitňování služeb lázeňské turistiky.“ (Seifertová, 2003, s. 21)

3.6 Přírodní léčivé zdroje

„Přírodní léčivé zdroje tvoří přírodní léčivé vody, léčivé peloidy (rašeliny, slatiny, bahno), léčivé plyny, radonové emanace a léčivé klima. Na lidský organismus působí svou teplotou, chemickým složením a mechanickým tlakem.“ (Orieška, 2010, s. 300)

V lázeňském zákonu je uvedeno, že přírodní léčivý zdroj je „přirozeně se vyskytující minerální voda, plyn nebo peloid, které mají vlastnost vhodnou pro léčebné využití, a o tomto zdroji je vydáno osvědčení podle tohoto zákona. Peloidem se rozumí rašelina, slatina nebo bahno. Minerální vodou pro léčebné využití se rozumí přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty s obsahem rozpuštěných pevných látek nejméně 1 g/l nebo s obsahem nejméně 1 g/l rozpuštěného oxidu uhličitého nebo s obsahem jiného pro zdraví významného chemického prvku anebo která má u vývěru přirozenou teplotu vyšší než 20 st. C nebo radioaktivitu radonu nad 1,5 kBq/l.“ (Zákon č. 164/2001 Sb. Lázeňský zákon)

Na obr. 3.4 jsou znázorněny přírodní léčivé zdroje (PLZ) a zdroje přírodních minerálních vod (ZPMV), které se nachází na území České republiky. Oblast pokrytá modrými pruhy značí hranice ochranných pásem PLZ a ZPMV. Fialově jsou značena vnitřní území lázeňských míst a žlutě ložiska peloidů.

Obr. 3.4 Přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodních minerálních vod v ČR (www.zelenykompas.cz)

Minerální vody

Minerální vody se dělí na „**vody pevninského původu** (vznikly z vod původem ze zemského povrchu, které vsákly do podzemí) a **vody mořského původu** (vznikly z vod moří nebo slaných jezer uzavřených při sedimentaci ve vrstvách hornin). Mezi oběma základními typy existují různé přechody díky mísení v podzemí (jeden typ může obsahovat složku druhého typu nebo naopak).“ (Janoška, 2011, s. 14)

Autor dále uvádí, že kromě minerálních vod pevninského a mořského původu, existují další druhy. Patří sem **uhličitě vody** – kyselky, které jsou našimi nejznámějšími minerálními vodami. Dále sem lze zařadit **sírné vody**, které jsou uvedeny níže, dále **síranové vody**, které vznikají loužením zvětralin, příkladem síranových vod je např. známá Šaratice. Další minerální vody mají mořský původ a nazývají se **chloridové a jodidové**. Vyskytují se hluboko v zemi a bývají získávány vrty. Následujícím druhem minerálních vod jsou **železnaté vody**, jak již z názvu vyplývá, jsou to vody s obsahem železa. Při výtoku tvoří rezavé povlaky. Další typ spadající pod minerální vody jsou **radioaktivní vody** vyskytující se ojediněle. Jsou to prosté, obyčejné vody, které obsahují radon. A jako poslední z minerálních vod jsou **vody termální**. Jsou to všechny podzemní vody, jejichž teplota sahá nad 20 °C.

Jelikož Sirnaté lázně v Ostrožské Nové Vsi, o kterých práce pojednává, vznikly díky sírné vodě, bude se následující část práce podrobněji věnovat právě tomuto přírodnímu léčebnému zdroji.

Sírné vody jsou druhem minerálních vod, pro něž se používá název sírné nebo sirovodíkové či sulfanové vody. Jsou typické nepříjemně zapáchajícím plynem sirovodíku (sulfanu) H_2S , který je cítit po zkažených vejcích. Setkat se s nimi můžeme například v Západních Karpatech, kde jsou pro ně uzpůsobeny podmínky. Tam, kde pramen vyvěrá, lze pozorovat černé povlaky sírných bakterií, které nejsou závadou, ale naopak jsou jejich součástí. Kromě černých povlaků se tvoří i bílé, které charakterizují kolonie sírných bakterií. Některé prameny vykazují i znaky zřívání, což je vzácné zbarvení bakteriální kolonie Chromatium. (Janoška, 2011)

Tyto vody se používají ke koupelím, které slouží k léčbě pohybového a nervového ústrojí, dále k léčbě ekzémů. Při pitné kúře mají pozitivní vliv na zažívací ústrojí, avšak k pití se moc nepoužívají. Nedají se skladovat v lahvích, protože sirovodík se z vody rychle vytrácí.

Peloidy

„Slatinné a rašelinné zeminy, bahna apod., které mají vlastnosti a účinky léčebných zdrojů. Užívají se k léčebným účelům (bahenní koupele, zábaly).“ (Stanislav Burachovič, Stanislav Wieser, 2001, s. 396)

Podle Oriešky (2010) jsou peloidy látky, které se používají k peloidním koupelím a zábalům. Člení se na rašeliny, slatiny, slatinné zeminy a bahno. Účinky se projevují především při působení tepla na organismus.

Klimatické podmínky

Vhodné klimatické podmínky, jako je čistý vzduch v prostředí krásné přírody, pomáhají pacientům léčit nemoci dýchacího ústrojí. Klimatické lázně se vyskytují především na výše položených místech (např. Karlova Studánka v Jesenících).

Léčebné plyny

Jsou často používaným zdrojem v lékařství. Patří mezi ně kyslík, oxid dusnatý a další směsi. Používají se k dechovým cvičením, koupelím (tzv. suchá plynová koupel), inhalacím, dále v podobě plynových injekcí nebo ke kyslíkové léčbě.

3.7 SWOT analýza

„Metoda analýzy vnitřních faktorů organizace/destinace (silných stránek a slabých stránek) a jejich vnějších příležitostí (ekonomická situace, demografické změny, nové trhy, technologie aj.) a vnějších hrozeb/omezení (aktivita konkurence, demografické změny, legislativa aj.).“

„Metoda analýzy silných a slabých stránek dané aktivity (projektu, záměru), vnějších příležitostí a vnějších hrozeb/omezení – např. při rozvoji infrastruktury ČR, v regionálním plánování, v managementu, marketingu, ochraně životního prostředí.“ (Pásková, Zelenka, 2012 s. 556)

SWOT analýza slouží k určení současné pozice na trhu. Silné a slabé stránky lze nalézt odpovědí na otázku: „Z čeho se skládá nabídka hotelu na trhu?“ Příležitosti a míra ohrožení se dá zjistit odpovědí na další otázku: „Co ovlivňuje úspěšnost nabídky hotelu na trhu a v jakém směru?“ Silné stránky jsou výhodou oproti konkurenci (patří sem např. rozsah nabídky, dobrá dostupnost, vhodné přírodní prostředí, tradice, image, odbornost personálu apod.). Slabé stránky představují nevýhodu oproti konkurenci. Je potřeba je určit a snížit jejich vliv, případně je eliminovat. (Kiráľová, 2006)

4 TURISTICKÝ POTENCIÁL DESTINACE

Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves se nachází na území Zlínského kraje v okrese Uherské Hradiště. Tato oblast spadá pod region Slovácko a je charakteristická rovinatou až mírně kopcovitou krajinou, která je vhodná pro pěstování vinné révy. Zlínský kraj může nabídnout svým obyvatelům a návštěvníkům jak přírodní, tak i kulturní atraktivity (památky, kvalitní víno, pivo, tradiční slivovici a místní gastronomické speciality, léčivé prameny, tradiční folklor, hudbu, tanec apod.) a množství akcí s nimi spojenými. Kromě Sirnatých lázní v Ostrožské Nové Vsi se na tomto území nachází také lázně Leopoldov, Hodonín a Lednice. Turisté mohou poznávat všechny krásy tohoto regionu prostřednictvím početných turistických a cyklistických tras.

4.1 Předpoklady destinace – Ostrožská Nová Ves

Předpokladem pro destinaci jsou určité faktory, které se zde vyskytují. Myslí se tím množstvím lokalizačních, selektivních a realizačních předpokladů, které působí na existenci a rozvoj dané destinace.

4.1.1 Lokalizační předpoklady

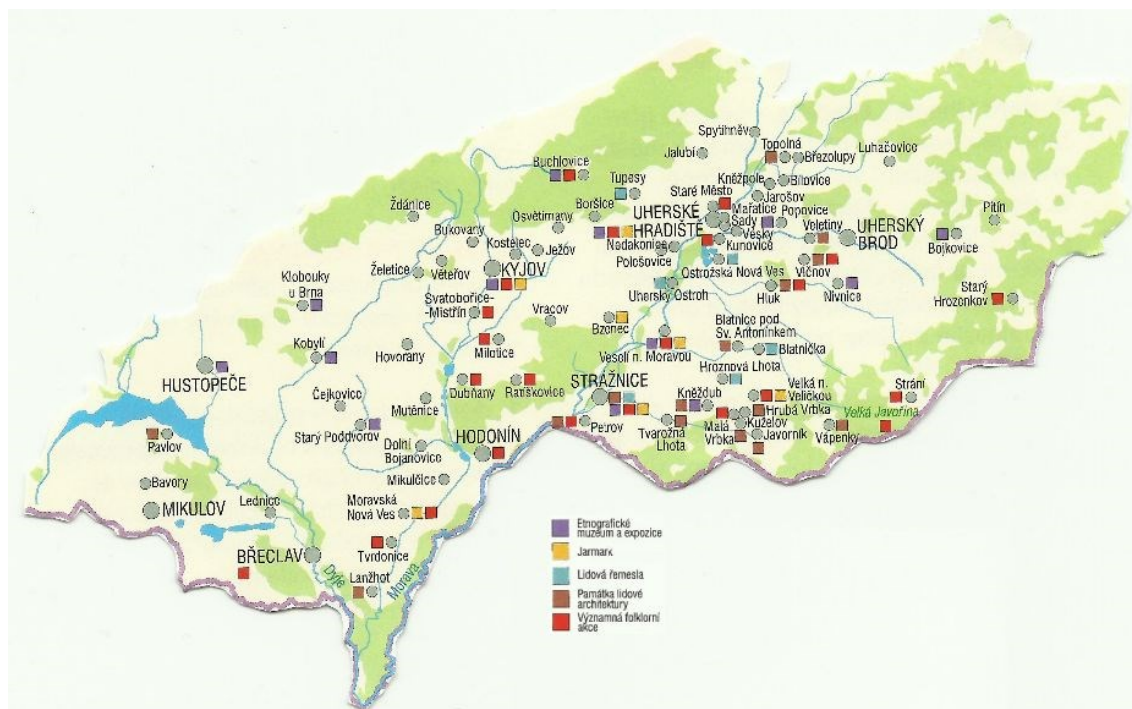
Lokalizačním faktorem cestovního ruchu je v první řadě místo, kde se turismus realizuje. Jedná se tedy o využití konkrétní destinace z hlediska přírodních a společenských předpokladů či atraktivit. Dalo by se říci, že tvoří základnu pro uspokojování potřeb a základní schéma pro začlenění ve vnitrostátním i mezinárodním měřítku. (Hrala, 2002)

Mirvald (1996) uvádí, že lokalizační předpoklady jsou vyjádřením toho, co krajina může poskytnout pro cestovní ruch. Dále se člení na přírodní, kulturněhistorické a ostatní předpoklady.

Přírodní předpoklady

Zlínský kraj leží na území jihovýchodní Moravy. Je obkloповán Moravskoslezským, Olomouckým a Jihomoravským krajem. Na jihovýchodě sousedí se Slovenskem. Rozloha je 3 964 km² a počet obyvatel činí 594 000. Na území Zlínského kraje jsou velmi rozmanité přírodní podmínky. Příkladem mohou být rozdíly mezi úrodnou a teplou Hanou a drsnými Beskydy. Na území se nachází například Hostýnsko-vsetínská hornatina s Hostýnskými vrchy a horou Hostýn, dále Valašsko s Javorníky, Vsetínskými vrchy, Vizovickými vrchy a také část Bílých

Karpat, která spadá do oblasti Slovácka znázorněné na obr. 4.1. Na území se dále zdvíhají vrcholy pohoří Chřibů.

Obr. 4.1 Mapka Slovácka (propagační materiál „Ve víru barev a chutí“)

Na levém břehu Moravy se nachází necelých 7 km jižně od Uherského Hradiště obec Ostrožská Nová Ves. Připojením starší obce Chylice roku 1949 získala tato obec dnešní podobu. Západním směrem od obce se rozléhají jezera, která vznikla těžbou šterkopísků. (Podhorský, 2006)

Jak uvádí Čoupek (2001), Ostrožská Nová Ves je obec nacházející se na jihozápadě okresu Uherské Hradiště a kraje Zlínského v nadmořské výšce 176 m n. m. Výměra obce je 2 606 ha. Místo udávají zeměpisné souřadnice na pozici 49 stupňů severní šířky a 17 stupňů 25 minut západní délky. Krajina je rovinatého rázu a okolními městy a obcemi protéká řeka Morava. Ostrožská Nová Ves je situována uprostřed na trase mezi Veselím nad Moravou a Uherským Hradištěm, od každého města je vzdálena asi 8 km. Sousedy obce jsou následující katastry: Kunovice, Hluk, Ostrožská Lhota, Uherský Ostroh, Nedakonice a Kostelany nad Moravou.

Obec Ostrožská Nová Ves se rozprostírá po obou stranách podél silnice I/55 v délce 3 km mezi městy Uherský Ostroh a Kunovice. V obci žije necelých 3 500 obyvatel. Oblast, ve které se obec nachází, leží v nadmořské výšce 183 m.

Obec je známá především díky sirnatým lázním a štěrkovým jezerům s průzračnou vodou. Tato jezera a obec jsou vyobrazena na leteckém snímku obr. 4.2. Je zde zřízen kanoistický oddíl a bývají pořádány závody dračích lodí. Jezera nabízí možnost rekreace či rybaření. Dále je v obci mateřská a základní škola, vlakové nádraží, pošta, knihovna, přírodní koupaliště Albatros, autokemp, fotbalové hřiště, tenisové kurty a devítijamkové golfové hřiště. (propagační materiál „Ostrožská Nová Ves“)

Obr. 4.2 Letecký snímek štěrkových jezer a obce
(www.stranypotapecske.cz)

Rozsáhlé vodní plochy jsou velmi významné nejen pro řadu vodních sportů a pro účely rekreace, ale jsou důležité především pro život vodních a mokřadních ptáků, kteří zde hnízdí.

Nedaleko obce se rozprostírá tzv. lázeňský mokřad. Tato oblast má asi 9,2 ha a považuje se za přírodní památku. Tvoří ji vlhké slatinné louky, které leží asi jeden kilometr na sever od obce. Jedná se o zbytek původních slatinných luk a porostů vrbín. Jejich hlavní úlohou je poskytnout útočiště pro řadu vzácných bezobratlých živočichů a rostlin. Nachází se zde téměř sto druhů vyšších rostlin. Z botanického hlediska je toto území důležitým místem, kde se vyskytuje mnoho významných rostlinných druhů, jako je skřípinec jezerní, sítina sivá, kamyšík přímořský, ostřice srstnatá, šmel okolíkatý, kosatec žlutý a velmi ohrožený druh ožanka čpavá.

Z živočichů, kteří zde žijí lze uvést vzácné druhy brouků (např. tesaříci a vzácní krasci). Na polích v okolí luk se vyskytuje chráněný a ohrožený krajník a ve vodních tůňkách se pohybují skokani a rosničky zelené.

(<http://www.slovacko.cz/lokalita/36/ostrozska-nova-ves>)

Kulturní předpoklady

Tato oblast je známá také díky folkloru a tradicím, které se dodnes dochovaly. Jde například o malování kraslic, paličkování či výrobu cimbálů. Největším svátkem jsou zářijové Svatováclavské hody s krojovaným průvodem. Za zmínku stojí i novoveský lidový kroj, který se podařilo dochovat. Z kulturních památek lze jmenovat:

- pozdně barokní kostel sv. Václava – byl postaven roku 1770 a náleží k němu protilehlá atypická zvonice ve tvaru kříže,
- zvonice ve tvaru kříže – je jednou z nejslavnějších novoveských staveb, její historie však není doložená, první písemná zmínka je z roku 1836, je postavena z cihel vyrobených v ostrožské cihelně, zvonice má kapli čtvercového půdorysu s vysokým křížem a zvonem nahoře, roku 2007 došlo ke zboření zvonice po nárazu kamionu, v roce 2008 začala stavba její repliky, v říjnu 2009 byla posvěcena a předána veřejnosti,
- zvonice v Chylicích,
- pomník obětem I. světové války u základní školy,
- pomník obětem II. světové války s bustou T. G. Masaryka,
- obecní památkové domky v Ostrožské Nové Vsi – stavby byly otevřeny v říjnu roku 2012 a slouží jako regionální muzeum, jsou místem pro zázemí spolků a organizací, bývají zde pořádány nejrůznější akce (např. úterní besedy).

V Ostrožské Nové Vsi jsou založeny spolky, které se podílí na rozvoji kultury obce. Patří mezi ně následující:

- divadlo BLIC (divadlo Bláznů lovících ideje cedníkem) – sídlí v sále bývalého kina v Ostrožské Nové Vsi, divadlo vzniklo v listopadu roku 2000, premiéru však odehrálo až na konci prosince 2001,
- folklorní soubor Novovešťan – vznikl v roce 2004 a je složen ze čtyř souborů (dětský folklorní soubor Pomněnka, taneční skupina Novoveská hodová chasa, ženský pěvecký sbor Denica, mužský pěvecký sbor Krasavci a cimbálová muzika novoveská Banda),

- dechová hudba Novovešťanka – je slovácká dechová kapela působící v Ostrožské Nové Vsi téměř 45 let, k poslechu a tanci hraje na různých akcích, jako jsou plesy, hody, fašank, taneční odpoledne v lázních apod.

Obec provozuje i několik zájmových spolků:

- chovatelé poštovních holubů – organizace působí v obci od roku 1938 a účastní se různých akcí (celostátní výstava v Hluku, olympiáda v Nitře),
- dobrovolný sbor hasičů – roku 1975 došlo ke sjednocení sboru dobrovolných hasičů, místo jejich působení je v Chylicích,
- spolek včelařů – vznikl v Ostrožské Nové Vsi roku 1925 a jako spolek fungoval až do roku 1954, kdy se z něho stává základní organizace Českého svazu včelařů,
- další spolky a organizace – zahrádkářský či rybářský spolek a myslivecké sdružení Jezera.

Sportovní aktivity nabízí množství sportovních organizací a klubů, které působí na území Ostrožské Nové Vsi. Lze sem zařadit sportovní organizace působící ve vnitřních prostorech i venkovních areálech:

- fotbalový klub Ostrožská Nová Ves – byl založen roku 1932,
- oddíl kanoistiky TJ Ostrožská Nová Ves – působí v obci již 55 let, kanoisté a kajakáři trénují na štěrkových jezerech, kde pořádají i závody (tzv. Novoveský přespolák, Slováckou 500 a další), známými se staly i závody dračích lodí (tzv. Mistrovství Moravy dračích lodí), jehož ukázkou je obr. 4.3, kdy na krásných lodích s dračí hlavou na špici a ocasem na zádi závodí posádka s maximálně 20 sedícími pádlujícími a bubeníkem, který udává rytmus pádlování. Posledním členem posádky je kormidelník, který stojí na konci lodě a určuje směr jízdy,

Obr. 4.3 Dračí lodě v Ostrožské Nové Vsi (www.altech-uh.cz)

- tenisový klub Ostrožská Nová Ves – nabízí členům i nečlenům k hracím účelům tenisové kurty v Chylicích,
- FbC Orel Ostrožská Nová Ves – je florbalový oddíl působící od roku 2005 ve sportovní hale Orel,
- golfové hřiště Jezera Ostrožská Nová Ves – devítijamkové golfové hřiště, jamky jsou specificky rozmístěny kolem jezer a celková délka hřiště z bílých odpališť je 6 000 m,
- sportovní gymnastika Ostrožská Nová Ves – sdružuje zájemce o sportovní gymnastiku, tréninky probíhají v tělocvičně ZŠ, gymnastky se účastní závodů v regionu, každoročně se pořádají závody s názvem „O putovní slovácký džbánek“.

Tyto organizace poskytují své služby jak v přírodním prostředí, tak i v uzavřených areálech. Z nejběžněji využívaných lze uvést například: šterková jezera (rybaření, rekreace, kanoistika, dračí lodě), koupaliště Albatros, golfové hřiště, tenisové kurty v Chylicích, sportovní halu Orel, tělocvičnu v prostorech ZŠ, fotbalové hřiště nebo cyklistickou trasu, která vede napříč obcí a provází zájemce včelí naučnou stezkou.

Mezi další atraktivitu se řadí:

- Sírnaté lázně Ostrožská Nová Ves,
- Včelí naučná stezka – vede přes město Uherský Ostroh a obec Ostrožskou Novou Ves, jednotlivá stanoviště jsou umístěna na trase cyklostezky (od Sírnatých lázní v Ostrožské Nové Vsi k výjezdu stezky z Uherského Ostrohu), tato včelí naučná stezka byla otevřena 20. 7. 2007 a vybudovaly ji organizace Českého svazu včelařů v Ostrožské Nové Vsi a v Uherském Ostrohu.

Kulturní, sportovní či další akce konané a pořádané obcí v Ostrožské Nové Vsi a blízkém okolí:

- pořádání výstav různého charakteru – konají se v prostorách obecního úřadu, dále zde probíhají Mezinárodní výstavy vín „O zlatého Vavřínca“ ve vinotéce U sv. Vavřínca,
- akce pořádané v památkových domečcích v Ostrožské Nové Vsi (úterní besedy, různá vystoupení),
- plesová sezóna (Ples SRPŠ, Hasičský ples, Vinařský ples pořádaný v Hluku, Vodácký ples),

- ze sportovních akcí probíhají fotbalová a florbalová utkání, Novoveský přespólák, Mistrovství Moravy dračích lodí, Slovacká 500, rybářské závody,
- organizace nejrůznějších soutěží – hasičská soutěž, O Nejlepší kysané zelé v Hluku a další,
- každoroční akce spojené s folklorem – Fašank s pochováním basy a Svatováclavské hody s právem,
- různá vystoupení (ženského folklorního sboru Denica), beseda u cimbálu s CM Novoveská Banda, divadelní představení v lázeňské kavárně, Lázeňské zpívání, Nedělní odpoledne s DH Novovešťanka v areálu lázní, Krojované odpoledne se souborem Novovešťan v Sirnatých lázních O. N. Ves, Kateřinské slavnosti v Divadle BLIC,
- venkovní akce – Srpnová noc se Čmeláky na fotbalovém hřišti, Čertovský rej ve vinotéce U sv. Vavřínca, maskarní silvestr na Orlovně.

4.1.2 Selektivní předpoklady

Selektivní neboli stimulační předpoklady se podle Hraly (2002) dělí na objektivní (politická situace, ekonomické předpoklady, demografické údaje) a subjektivní faktory (psychologické a jiné pohnutky, které jsou ovlivněny kulturní úrovní obyvatelstva, propagací apod.).

Selektivní předpoklady vyjadřují schopnost společnosti účastnit se na cestovním ruchu. Záleží především na ekonomické, kulturní a také politické situaci. Změny jsou vyvolány například díky urbanizaci, demografickým změnám, sociologickým či ekologickým předpokladům. (Mirvald, 1996)

Obyvatelstvo

Z následující tabulky 4.1 je zřejmé, že počet obyvatel obce nijak prudce nevzrostl, ani nepoklesl. Až v posledních dvou letech došlo k mírnému růstu. V Ostrožské Nové Vsi k 31. 12. 2011 žilo 3 404 obyvatel.

V obci došlo během sledovaného období k vyšší úmrtnosti než k počtu narozených, avšak i přesto se v posledních letech začalo rodit více dětí. Přirozený přírůstek obyvatel se díky poměrně vysoké úmrtnosti v převážné většině sledovaných let dostal do záporných hodnot. Za rok 2010 a 2011 zůstává přirozený přírůstek obyvatel kladný díky růstu živě narozených.

Za sledované období je počet přistěhovalých kolísavý. Nejvíce obyvatel se přistěhovalo v roce 2010. Počet vystěhovalých má taktéž kolísavou podobu. Nejvíce obyvatel se vystěhovalo v roce 2004. V roce 2005 došlo k rovnovážnému stavu ve vztahu přistěhovalí – vystěhovalí. Od roku 2007 je možno pozorovat tendenci růstu v počtu přírůstku obyvatel stěhováním.

Při porovnání celkového přírůstku (úbytku) obyvatel je zřejmé, že v obci došlo k převážnému růstu počtu obyvatel. Od roku 2007 dochází k růstu počtu obyvatel s výjimkou roku 2008, kdy došlo k nulovému růstu či úbytku celkového počtu obyvatel.

OBYVATELSTVO	2003	2006	2009	2010	2011
Počet obyvatel (k 31. 12.)	3 360	3 336	3 371	3 421	3 404
Živě narození	30	25	32	37	31
Zemřelí celkem	46	22	37	18	27
Přirozený přírůstek obyvatel (narození – zemřelí)	-16	3	-5	19	4
Přistěhovalí	72	56	61	93	77
Vystěhovalí	66	62	45	62	63
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí – vystěhovalí)	6	-6	16	31	14
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-10	-3	11	50	18

Tab. 4.1 Údaje k obyvatelstvu obce Ostrožská Nová Ves (www.czso.cz)

Věková skladba obyvatelstva

V následující tabulce 4.2 je vyčíslen počet obyvatel spadajících do dané věkové kategorie. Z tabulky můžeme vyčíst, že nejvíce obyvatel se vyskytuje ve skupině s věkovým rozmezím 16–64 let. Je zde zřetelně vidět i trend stárnutí obyvatelstva, kdy roste věk obyvatelstva. Tabulka také potvrzuje, že se ženy dožívají oproti mužům vyššího věku. Průměrný věk občanů se pohybuje okolo 40 a více let. Uvedený index stáří vyjadřuje počet obyvatel ve věku 60 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let.

VĚKOVÁ STRUKTURA	Stav k 31. 12.	0–14 let	16–64 let	65 a více let	Průměrný věk	Index stáří
Muži	1 675	250	1 184	241	40,1	96,4
Ženy	1 729	226	1 139	364	43,3	161,1
Celkem	3 404	476	2 323	605	41,7	127,1

Tab. 4.2 Údaje k věkové struktuře obyvatelstva za rok 2011 (www.czso.cz)

Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti v obci Ostrožská Nová Ves měla podle tabulky 4.3 od roku 2005 až do roku 2008 klesající charakter a z toho plyne, že se v tomto období zmenšovala nezaměstnanost občanů obce. V roce 2009 nastal náhlý růst nezaměstnanosti, v tabulce to značí velmi výrazný skok, který se nejvíce promítnul v období od července do listopadu roku 2009. Od tohoto roku se míra nezaměstnanosti pohybuje okolo 10 %, takže by se dalo říci, že je relativně stabilní a začíná klesat až v březnu roku 2011. Při porovnání průměrné míry nezaměstnanosti je možno vyhodnotit, že mezi lety 2008 a 2009 došlo k největšímu růstu nezaměstnanost, a to ze 4,8 % na 7,7 %, což ukazuje růst o 2,9 %. Nejnižší nezaměstnanosti bylo průměrně dosaženo v roce 2008.

NEZAMĚŠTNANOST	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Leden	8,4	8,4	6,2	5,9	5,5	10,2	10,7
Únor	8,2	7,9	5,9	5,5	5,5	10,7	10,5
Březen	7,3	8,2	5,6	5,1	6,0	10,4	9,2
Duben	6,9	7,3	5,3	4,2	7,0	10,1	8,7
Květen	6,3	6,7	5,0	4,5	7,2	10,0	8,0
Červen	6,2	6,3	5,0	4,1	7,1	10,1	8,2
Červenec	6,3	7,2	5,3	4,4	7,2	10,2	8,9
Srpen	6,4	6,7	5,2	4,7	8,1	10,4	8,5
Září	7,2	5,7	5,0	5,2	9,3	9,5	8,9
Říjen	6,5	5,4	5,0	4,8	9,7	9,2	8,5
Listopad	6,7	5,7	4,9	4,5	10,1	8,7	8,6
Prosinec	7,3	6,4	5,0	4,6	9,9	10,0	9,5
Průměrná míra nezam.	7,0	6,8	5,3	4,8	7,7	10,0	9,0

Tab. 4.3 Míra nezaměstnanosti v obci v procentech (www.portal.mpsv.cz)

4.1.3 Realizační předpoklady

Realizační faktory napomáhají dosažení (díky dopravě) a využití (pomocí ubytovacích, stravovacích a dalších zařízení) všech dostupných forem cestovního ruchu v dané oblasti. (Hrala, 2002)

Podle Mirvalda (1996) prostřednictvím realizačních předpokladů dochází k zabezpečení účasti na cestovním ruchu. K tomu, aby vše fungovalo, je zapotřebí zajistit dopravní předpoklady a také předpoklady materiálně-technické základny, která je tvořena ubytovacími, stravovacími a dalšími zařízeními vyskytujícími se v dané destinaci.

Dopravní předpoklady

Možnost dopravy z jednoho bodu do druhého je jedním z nejdůležitějších předpokladů pro realizaci cestovního ruchu v dané destinaci. V České republice máme mnoho druhů dopravy, níže je však uvedena jen dopravní struktura, která se vyskytuje v obci Ostrožská Nová Ves (a blízkém okolí) zabezpečující obyvatelům i turistům jednu ze základních služeb, a to možnost jejich pohybu.

Silniční doprava

Možnost dopravy **vlastním prostředkem** (automobil, motocykl, karavan), **autobusem** z Uherského Hradiště směrem na Veselí nad Moravou (Zlín – Břeclav) nebo využitím služeb **taxislužby**.

Další důležité navazující trasy jsou dálnice D1: Praha – Brno – Ostrava – Bohumín – PL, D2: Brno – Břeclav – SK a rychlostní silnice R55: Olomouc – Přerov – Hulín – Břeclav.

Železniční doprava

Přes Ostrožskou Novou Ves projíždí vlak na trati Brno – Vlárský průsmyk, Staré Město – Veselí nad Moravou a Brno – Uherské Hradiště. V obci jsou dvě železniční zastávky a to Ostrožská Nová Ves a Ostrožská Nová Ves s označením lázně.

Významnou spojnici procházející Zlínským krajem je koridor Ostrava – Břeclav, která má další návaznost. Vzniká zde tak přímé spojení s Prahou, Brnem, Olomoucí a Ostravou. Zlínským krajem projíždí také přímé mezinárodní vlaky Polsko – Rakousko a Česká republika – Slovensko. Horní Lideč a Vlárský průsmyk jsou hraniční stanice.

Letecká doprava

Brno Tuřany je nejbližším mezinárodním letištěm v České republice, dále je možnost využít i sportovní letiště v Kunovicích, kam na objednání přilétá aerotaxi.

Předpoklady materiálně-technické základny

Podle Mirvalda (1996) je hlavní součástí materiálně-technické základy infrastruktura, která zahrnuje zařízení, a ty se člení na:

- základní – ubytovací a stravovací zařízení,
- doplňková – sportovní, kulturní a zábavní zařízení,
- speciální – cestovní kanceláře, informační centra, směnárny a hraniční přechody,

- všeobecně prospěšná zařízení – poskytují služby pro místní obyvatele i turisty (např. komunální služby, zdravotní zařízení, hasiči, policie a další).

Ubytovací a stravovací zařízení

Zařízení uvedená v tabulce 4.4 poskytují ubytovací i stravovací služby. V obci se kromě těchto zařízení nachází i další, která nabízí možnost stravování, a to Pohostinství Černá kočka, Asociace technických sportů – hostinec, Hospůdka u Orla, Hrachovský – cukrárna, Řeznictví a uzenářství U Kusáků, pivnice – Dřevák bar, pivnice Hami a vinotéka U svatého Vavřince. V letní sezóně bývá otevřena Pizzeria Settanta s venkovním posezením.

Název	Kategorie	Provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
Restaurace a hotel U Racka	Hotel ***	celoroční	10 a méně	žádné
Hotel U Lázní	Hotel *	celoroční	11 až 50	žádné
Penzion Na Mlýně	Penzion	celoroční	11 až 50	žádné
Autokemp Jezero	Kemp	letní	11 až 50	51 až 100
Vila Vlasta, Šárka, Balneo	Ost. zařízení	celoroční	51 až 100	Žádné
Přírodní koupaliště Albatros	Ost. zařízení	letní	10 a méně	11 až 50

Tab. 4.4 Ubytovací a stravovací zařízení v obci (www.czso.cz)

Doplňková zařízení

- kulturní zařízení – knihovna, prostory bývalého kina (nyní zde působí divadlo BLIC), novoveské lázně, obecní prostory, památkové domky,
- sportovní a zábavní zařízení – poskytují služby ve vnitřních i venkovních prostorech (štěrková jezera, koupaliště Albatros, golfové hřiště Jezera, tenisové kurty v Chylicích, sportovní hala Orel, Fitko u orla, tělocvična ZŠ, fotbalové hřiště, dětská hřiště, cyklistické a pěší trasy, včelí naučná stezka, vinařská stezka).

Speciální zařízení

V obci se nachází jedna cestovní agentura s názvem K-service se sídlem Polní 313, Ostrožská Nová Ves. Nejbližší informační centrum je v Uherském Ostrohu a Kunovicích. V obci není bankomat ani směnárna. Výjimkou jsou Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves, které lázeňským pacientům poskytují směnárenskou činnost.

Všeobecně prospěšná zařízení

V Ostrožské Nové Vsi jsou zřízena následující zařízení:

- Obecní úřad Ostrožská Nová Ves,
- Mateřská škola v Ostrožské Nové Vsi,
- Základní škola Ostrožská Nová Ves a školní jídelna,
- Sbor dobrovolných hasičů Ostrožská Nová Ves,
- pošta,
- hřbitov,
- kostel,
- lékárna,
- malé obchody a obchodní dům,
- samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé (2),
- samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost (1),
- samostatná ordinace praktického lékaře – stomatologa (3),
- lázeňské zařízení,
- dům s pečovatelskou službou,
- sportovní a kulturní zařízení (přírodní koupaliště Albatros, dětská hřiště, tělocvična, sportovní hala, golfové hřiště, fotbalové hřiště, tenisové kurty a další),
- vlakové nádraží, vlaková zastávka v lázních a autobusové zastávky,
- je zajištěn svoz komunálního odpadu.

(http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=592463&cislatab=MOS+ZV01)

Dále se v obci nachází:

- Autoopravna Josef HÖSS,
- Autoplyn – Servis Miškovič,
- Cestovní agentura K-service,
- Česká spořitelna, a. s.,
- Miloš Gavalá Sport.

(<http://www.slovacko.cz/lokalita/36/ostrozska-nova-ves>)

4.2 Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves

Sirnaté lázně se nachází v srdci Moravského Slovácka, v obci Ostrožská Nová Ves, necelých 8 km od okresu Uherské Hradiště. Lázeňská budova je umístěna v lesoparku o rozloze 10 hektarů.

Již z názvu je patrné, že se jedná o lázně sirného původu založené díky léčivým účinkům sirné vody, která zde byla objevena. Areál sirnatých lázní leží v lázeňském parku mezi Kunovicemi a Ostrožskou Novou Vsí a vede tudy cyklistická a včelí naučná stezka. Od hlavní silnice a železniční zastávky je tento areál oddělen protihlukovou stěnou a z obou stran (ve směru k obci Ostrožská Nová Ves i katastru Kunovice) je obklopen rozsáhlými poli. Mezi lázněmi a obcí Ostrožská Nová Ves se nachází golfové hřiště a štěrkopísková jezera. Směrem na Kunovice se nachází letiště s muzeem a rozprostírají se zde rozsáhlá pole. Na obr. 4.4 je zachycena současná podoba hlavní lázeňské budovy.

Obr. 4.4 Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves (vlastní zpracování)

Společnost a předmět jejího podnikání

Název společnosti je Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves, s.r.o. a sídlí v Ostrožské Nové Vsi, Kunovská 664. Do obchodního rejstříku byla zapsána 17. 3. 1993 a její IČ je 47915005. Při založení společnosti byl vložen základní kapitál ve výši 5 200 000 Kč, který složili její společníci, a to obec Ostrožská Nová Ves a IBC ROYAL, s.r.o. Každý z nich uhradil 50 % ze základního vkladu, tedy 2 600 000 Kč. Členy statutárního orgánu jsou Veronika Záhorská a Stanislav Tureček, kteří jsou ve funkci jednatelů. Za společnost jednají vždy oba jednatelé.

Předmětem podnikání jsou následující služby, které jsou zabezpečovány místním lázeňským zařízením. V první řadě se jedná o lázeňskou léčbu, která musí být v souladu s vyhláškou MZČR č. 4633/90 Sb. Dále toto zařízení zabezpečuje obchodní činnost, ubytovací a stravovací služby, poskytuje směnářskou činnost a činnost spojenou s provozováním cestovní agentury. Organizuje i odborné kurzy, školení a jiné akce za účelem vzdělávání. (<http://www.bizbiz.cz/v2/firmy/193198/sirnate-lazne-ostrozska-nova-ves-s-r-o>)

4.2.1 Vznik a vývoj lázní v Ostrožské Nové Vsi (1903–2013)

Podle Girgela (2008) bylo jedním z nejdůležitějších předpokladů pro založení lázní objevení sirovodíkového pramene při kopání studny v 18. století (studna měla sloužit pro napájení dobytka).

Jak uvádí Čoupek (2001), díky hospodářskému úspěchu družstevní mlékárny představitelé obce napadlo, že by mohli ekonomicky využít i přírodní léčebný pramen „Sirkovice“. Novoveský rodák dr. František Botek navrhl, aby byl léčebný nevysychající a nezamrzající zdroj odborně posouzen (odborný posudek léčebného pramene je uveden v příloze č. 3). Voda byla prohlášena za minerální a obecní výbor na základě této zprávy vybudoval v roce 1903 lázně, jejichž původní podoba je zachycena na obr. 4.5. Náklady na tyto lázně činily 13 000 korun. Lázně byly malé se šesti kabinkami a začaly se zde úspěšně léčit nemoci revmatické a dnové. Jelikož měla léčba dobré účinky, začaly se lázně postupně rozšiřovat.

Obr. 4.5 Původní podoba lázní v roce 1903 (Čoupek, 2001)

Již následující rok po zřízení lázní započalo jejich zvětšování. Roku 1923 došlo k dokončení přístavby a v roce 1929 měly lázně už 22 kabin. V průběhu let zde docházelo k dalším modernizacím, které proběhly v letech 1936, 1949 a 1964. (Burachovič, Wieser, 2001)

Podle Janošky (2011) získaly lázně současnou podobu již roku 1926, kdy dosáhly dnešní velikosti. Podoba lázeňské budovy z období konce 30. let je zachycena na obr. 4.6. Další modernizace proběhla v období od roku 1995 do roku 2002, kdy se uskutečnila postupná rekonstrukce celého lázeňského objektu. To vedlo ke zvýšení kapacity a byly zajištěny stálé zdroje léčivé vody dosahující stanovené kvality.

Obr. 4.6 Lázeňská budova koncem 30. let (Čoupek, 2001)

Čoupek (2001) uvádí, že lázně samy o sobě byly spravovány lázeňským výborem obce, který zde zaměstnával maséry, topiče a ostatní personál. S růstem počtu lázeňských hostů se začal řešit problém dopravy do lázní. Roku 1912 bylo povoleno povoznictví a hosté se dováželi z nádraží do lázní. Až roku 1928 byla zřízena v blízkosti lázní vlaková zastávka.

Od doby, kdy zde vznikly lázně, se uvažovalo o výstavbě lázeňské restaurace a ubytovacích zařízení. Obec však neměla dostatek finančních prostředků na vybudování takových prostor, a proto roku 1909 nabídla místnímu podnikateli, Josefu Abrhámovi, který byl majitelem cihelny v Kunovicích, obecní pozemky. Do první světové války se však výstavba nestihla uskutečnit, a tak se lidé museli spokojit s místním hostincem. Až po válce se roku 1922 nájemce obecního hostince, Josef Kusák, rozhodl postavit u lázní hotel.

V roce 1948 byly zestátněny veškeré prosperující podniky, jako byla mlékárna a místní podniky „Fasta“ a „Rodas“. Díky ústřednímu zastavení činnosti došlo v roce 1949 a 1950 k likvidaci převážné většiny soukromníků. I lázeňská restaurace Josefa Kusáka podlehla znárodnění a stala se součástí lázeňských objektů. Roku 1949 byly znárodněny také lázně a byly předány do správy Ústřední národní pojišťovně. V roce 1957 se staly součástí státních lázní Luhačovice.

Girgel (2008) ve své knize popisuje, že sirné vody byly do roku 1990 jímány pomocí čtyř studen o hloubce max. 5,25 m. Tyto studny zásobovaly celý lázeňský provoz. Roku 1990 byly studny odstaveny z důvodu nevyhovující kvality vody a byly nahrazeny dvěma vrtly o hloubce 45 m a 50 m, každý s vydatností 40 l/min. Označení léčivé vody je sirná, prostá hydrouhličitanová, vápenato-hořečnatá, studená a hypotonická. Jeden z vrtů nacházejících se v lázeňském areálu je zobrazen na obr. 4.7. Hlavní léčebnou kúrou jsou koupele v ohřáté vodě. Zdejší pramen se k pitným kúram nepoužívá. Přijíždí se sem léčit lidé s následujícími onemocněními, a to revmatismem kloubním i svalovým, ischias (bolesti sedacího nervu, houser), dále se zde léčí dna (zánět kloubů), záněty nervů, stavy po úrazech a transplantacích, kožní ekzémy, lupénka či akné.

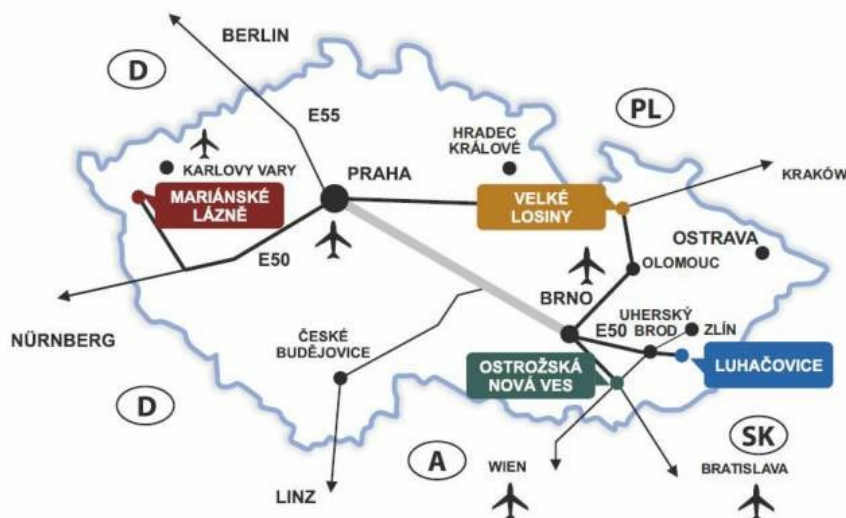

Obr. 4.7 Přírodní léčivý zdroj v Ostrožské Nové Vsi (vlastní zpracování)

V roce 1992 se sirnaté lázně staly soukromým majetkem a v roce 1995 se zde začala léčit kožní nemoc psoriáza (lupénka). Rok 1997 byl významný proto, že došlo k dokončení rekonstrukce lázeňské budovy. Vlastníkem lázní je nyní společnost s ručením omezeným s účastí obce. (Burachovič, Wieser, 2001)

V současné době spadají Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves do působnosti společnosti ROYAL SPA, což je privátní řetězec lázeňských a wellness hotelů působících v České republice. Nyní je tento řetězec tvořen čtyřmi lázeňskými komplexy a jedním wellness hotelem. Tato lázeňská zařízení leží ve významných lázeňských městech na území ČR a jsou zobrazena na obr. 4.8 (patří sem lázně v Luhačovicích, Mariánské Lázně, Velké Losiny a již jmenované Sirnaté lázně v Ostrožské Nové Vsi).

Tento řetězec včetně všech jeho lázeňských komplexů jsou členy Svazu léčebných lázní ČR. (<http://www.royalspa.cz/page/1174.lazenske-hotely-royal-spa/>)

Obr. 4.8 Mapa lázeňských míst v řetězci (propagační materiál „ROYAL SPA lázeňské hotely“)

Jednou z posledních velkých rekonstrukcí, které v lázních proběhly, byla modernizace balneoprovozu v roce 1995 a po ní následovala rekonstrukce ubytovacích zařízení – vilek Vlasta a Šárka. Nyní tyto vilky umožňují ubytování ve dvoulůžkových pokojích s veškerým komfortem. Při další přestavbě byl postaven nový stravovací trakt, bazén se saunou a prostory využívané pro aplikaci lázeňských procedur. Došlo zde i k zrekonstruování jednolůžkových a dvoulůžkových pokojů umístěných v hlavní budově.

Zatím poslední z rekonstrukcí proběhla roku 2011, kdy byla otevřena nová lázeňská kolonáda s kavárnou, tanečním parketem a obchůdky s doplňkovým zbožím. Především v letním období zde bývají pořádány lázeňské koncerty a jiná kulturní vystoupení. (<http://www.e-lazne.eu/lazne-ostrozka-nova-ves/>)

Tyto sirnaté lázně jsou schopny konkurovat mnohým jiným lázeňským zařízením a dokáží uspokojit i náročnější klientelu. Mezi návštěvníky se staly velmi oblíbenými především díky vhodné propagaci a odborné péči lékařů.

4.2.2 Materiálně-technická základna lázní

Materiálně-technická základna zahrnuje možnost dopravní dostupnosti, existenci ubytovacích, stravovacích, kulturních a sportovně rekreačních zařízení včetně poskytování zprostředkovatelských a doplňkových služeb.

Doprava

Přímo naproti lázní je zřízena železniční a autobusová zastávka, která je od lázeňského areálu oddělena protihlukovou stěnou. Vlaky tudy projíždí každou hodinu (s nástupem v nejbližších nástupních místech na nádraží v Ostrožské Nové Vsi nebo na zastávce v Kunovicích) a zastavují zde ve dvouhodinových intervalech. Autobusy zastavují v Novoveských lázních skoro každou hodinu (mimo víkendy). Kromě veřejných dopravních prostředků mohou lázeňští hosté přijet osobními automobily a parkovat v areálu lázní.

Ubytovací služby a kapacita zařízení

Návštěvníci lázní mohou být ubytováni buď v jedné ze tří budov, a to v hlavní budově s výtahem, ve které jsou poskytovány veškeré služby (jak stravovací, ubytovací, tak i aplikace procedur a další) pod jednou střechou, anebo ve vedlejších vilách – Vlasta a Šárka, které nemají výtah a jsou vzdáleny asi 80 m od hlavní budovy. V těchto zařízeních jsou pro pacienty připraveny jak jednolůžkové, tak i dvoulůžkové pokoje a apartmány.

Jednolůžkový pokoj

Jednolůžkový pokoj na hlavní budově je vybaven ložnicí s postelí a psacím stolem, na pokoji je lednička, televize včetně satelitu a telefon. Součástí pokoje je i koupelna, ve které je sprchový kout nebo vana a toaleta. Nachází se zde i malá předsíň s úložným prostorem. Ubytování hosté mohou využívat WiFi připojení a je jim umožněn přístup na terasu.

Dvoulůžkový pokoj

Vybavení dvoulůžkového pokoje **na hlavní budově** je obdobné jako u jednolůžkového. Rozdílem je pouze pokoj s manželskou postelí nebo s oddělenými lůžky. Dvoulůžkové pokoje **ve vilách Vlasta a Šárka** mají vybavení stejné jako předchozí typy pokojů. Nabízí však lůžka oddělená.

Apartmá

V sirnatých lázních jsou k dispozici celkem 3 apartmány. Apartmá **v hlavní budově** je vybaveno ložnicí s manželskou postelí, obývacím pokojem s psacím stolem, televizí včetně satelitu a telefonem. Součástí je koupelna se sprchou a toaletou. V předsíni se nachází úložný prostor. Lázeňští hosté se mohou připojit k internetu

prostřednictvím WiFi a mají z pokoje přístup na terasu. Apartmá ve vile **Vlasta** je vybaveno stejně jako apartmá v hlavní budově s výjimkou toho, že se v apartmánu nachází kuchyňka. Navíc je zde koupelna s vanou nebo sprchou a toaletou. Jinak se nijak neliší od předchozího apartmá. V nabídce jsou dvoulůžkové, ale i čtyřlůžkové apartmá. (<http://www.laznenovaves.cz/24735-ubytovani>)

Ubytovací kapacita lázeňského zařízení je uvedena v tabulce 4.5, kde je vypsán počet pokojů a lůžek v jednotlivých částech lázní. Jsou zde započítány i pokoje v lázeňských apartmánech a celkový počet pokojů a lůžek.

UBYTOVACÍ KAPACITA	Počet pokojů	Počet lůžek
Nová budova (Balneo N)		
Dvoulůžkové	21	42
Jednolůžkové	15	15
Apartmán (dvoulůžkový)	1	2
Stará budova (Balneo)		
Dvoulůžkové	14	28
Jednolůžkové	20	20
Vila Vlasta		
Dvoulůžkové	4	8
Apartmán (dvoulůžkový)	1	2
Apartmán (čtyřlůžkový)	1	4
Vila Šárka		
Dvoulůžkové pokoje	8	16
Celkem	85	137

Tab. 4.5 Ubytovací kapacita lázeňského zařízení (interní informace lázní)

Obsazenost pokojů má za zkoumané období podle sledovaných údajů v tabulce 4.6 rostoucí charakter. Za rok 2009 byla obsazenost 82 %, v roce 2010 vzrostla na 83 %, následně se ještě zvýšila o 2 %, takže v roce 2011 byla ve výši 85 % a v roce 2012 se dostala na 90 %. Pro rok 2013 by mělo lázeňské zařízení počítat se snížením procentuální obsazenosti pokojů z důvodu změny indikačního seznamu platného od 1. října 2012 stanoveného vyhláškou č. 267/2012 Sb., kterou došlo ke zkrácení doby léčebného pobytu, a zpřísnily se podmínky pro poskytování lázeňské péče u pacientů s pooperačními stavy.

OBSAZENOST POKOJŮ			
2009	2010	2011	2012
82 %	83 %	85 %	90 %

Tab. 4.6 Obsazenost pokojů (interní informace lázní)

Stravovací služby a kapacita stravovacího zařízení

Stravovací služby jsou poskytovány **hotelovou restaurací** s letní terasou a barem, která je znázorněna na obr. 4.9. Nabízí českou i mezinárodní kuchyni, která je připravována z kvalitních surovin. Podávají se zde alkoholické i nealkoholické nápoje. Samozřejmostí je dietní stravování. Lázeňské zařízení má vlastního nutričního terapeuta, se kterým lze dietní stravu konzultovat. V restauraci je k dispozici 100 míst k sezení uvnitř a 20 míst na letní terase. (<http://www.laznenovaves.cz/24664-restaurace>)

Obr. 4.9 Hotelová restaurace (www.akcni-pobyty.cz)

Ubytování hosté mají možnost výběru polopenze nebo plné penze. Stravování je poskytováno formou snídaně, obědu s možností výběru ze dvou až čtyř jídel a večere volbou ze dvou. Dělí se na stravu výběrovou a normální. U výběrové stravy je možnost výběru např. jogurtů navíc.

Kolonáda

V lázeňském areálu byla v roce 2011 otevřena příjemná kolonáda s obchody, tanečním parketem a lázeňskou kavárnou, která nabízí domácí dezerty, zákusky a bohatou škálu alkoholických i nealkoholických nápojů včetně moravských kvalitních vín a sedmi druhů káv. Disponuje také dětským koutkem a venkovním hřištěm u letní terasy. Lázeňská kolonáda je zobrazena na obr. 4.10.

Obr. 4.10 Lázeňská kolonáda (vlastní zpracování)

Bývají zde pořádány kulturní a společenské akce. V lázeňské kavárně je 70 míst k sezení uvnitř a 30 míst venku na letní terase. U tanečního parketu je připraveno 50 míst. Prostředí lázeňské kavárny je zachyceno na obr. 4.11. (<http://www.laznenovaves.cz/24664-restaurace>)

Obr. 4.11 Lázeňská kavárna (www.laznenovaves.cz)

Další hotelové služby

Mezi hotelové služby poskytované zdarma patří například parkování v lázeňském areálu, WiFi internetové připojení, volný přístup k počítači v hlavní budově (v hale) apod. V lázních jsou poskytovány směnářenské služby a akceptují se zde platební karty (Visa, American express, EC/MC), stravenky a poukázky (Sodexo, Chèque Déjeuner, Edenred/Accor). Recepce podává hostům informace a umožňuje nákup doplňkového sortimentu (kosmetika, toaletní potřeby, upomínkové předměty, prodej časopisů, denního tisku a dalšího zboží). S recepcí se lze domluvit i na zapůjčení žehličky či

žehlicího prkna, fěnu nebo stolních her. Hosté se zde mohou domluvit i na možnosti praní, čištění a žehlení prádla.

Ve volném čase mohou jít lázeňští hosté do lázeňské knihovny, která je v hlavní budově lázní nebo mohou využít kadeřnický či kosmetický salon, pedikúru, manikúru a zákroky estetické dermatologie. Dále mohou navštívit lázeňskou kavárnu nebo vnitřní bazén (kapacita max. 10 lidí) s vířivkou či saunu a venkovní sportovní areál (tenisové kurty, minigolf a další). Proto je v lázních možnost půjčení tenisové rakety 30 Kč/h, holí na pěší túry nordic walking 40 Kč/h, zdarma se půjčují hole na minigolf a pétanque. Jelikož lázeňským parkem vede cyklostezka, nabízí lázně i půjčení jízdního kola za 40 Kč/h nebo za 120 Kč/den.

Kromě všech těchto služeb jsou pokoje vybaveny lednicí, hosté mají možnost room service (100 Kč/donáška). Po domluvě s recepční mohou být pacienti zdarma buzení přes telefon a mají možnost si uschovat své cennosti zdarma v centrálním trezoru na recepci. V případě zájmu se v lázních půjčují i župany, a to za 60 Kč/den nebo 150 Kč/pobyt. Po domluvě lze obsadit přistýlku 200 Kč/noc při objednání polopenze a 400 Kč/noc bez objednání stravy. Navíc musí být uhrazen lázeňský poplatek, který činí 12 Kč/osoba za den. (<http://www.laznenovaves.cz/24734-hotelove-sluzby>)

Vedení lázní také organizuje výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí. Každou neděli odjíždí minibus do krásného pozdně barokního kostela sv. Václava v Ostrožské Nové Vsi na mši. Kromě výletů jsou pořádány různé kulturní a společenské akce, jako například malování kraslic v kavárně, přednášky o léčbě lupénky a jiných onemocněních, lázeňské zpívání, taneční večery a další.

Pokud se pacienti rozhodnou individuálně prozkoumat okolí nabízí se jim množství atraktivit, které mohou navštívit, a to například **Baťův kanál**, **Buchlovice** (zámecký park se zámkem a hrad Buchlov, kaple sv. Barbory), **Kunovice** (Slovácké letecké muzeum), **Kuželov** (větrný mlýn), **Leopoldov** (lázně), **Lednice** (Lednicko-Valtický areál, zámek a zahrady, minaret, lázně), **Luhačovice** (lázeňské město), **Mikulčice** (Slovanské hradiště – archeologické nálezy), **Milotice** (zámek), **Petrov** (Plže – vinné sklepy), **Rožnov pod Radhoštěm** (Valašské muzeum v přírodě), **Staré Město** (Památník Velké Moravy, přístaviště Baťova kanálu), **Strážnice** (Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy s vinohradnickým areálem, modrotisk, zámek), **Tupesy** (Muzeum tupeské keramiky), **Uherské Hradiště** (Slovácké muzeum, Galerie Slovákého muzea,

park Rochus, rozhledna Rovnina), **Valtice** (zámek), **Velehrad** (poutní místo – bazilika, lapidárium, archeoskanzen Modrá), **Velká Javořina** (hora) a další.

4.2.3 Léčebné indikace

Toto lázeňské zařízení se zaměřuje na **poskytování zdravotní péče** se specializací na rehabilitaci a dermatologii. K léčbě je využíván přírodní léčivý pramen (léčivá minerální sirná voda), přístrojová fyzikální léčba, odborné rehabilitační cvičení (individuální i skupinové) a léčebný tělocvik v bazénu. Všechny způsoby léčby jsou vykonávány pod dohledem odborného týmu rehabilitačních pracovníků. V lázeňském zařízení působí specialisté na rehabilitaci, neurologii, ortopedii a dermatologii. Léčba bývá vhodně doplněna racionální výživou, na kterou dohlíží nutriční terapeut.

V tzv. Novoveských lázních se léčí především **nemoci pohybového aparátu**. Léčba napomáhá nejen k prevenci, ale i ke zmírnění či odstranění degenerativních, funkčních i zánětlivých onemocnění pohybového aparátu. Přijíždí se sem léčit také pacienti s pooperačními stavy, za účelem rehabilitace, ale i k prevenci přechazení nemoci. Každý, kdo chce navštívit lázně, musí splňovat všeobecná kritéria v souvislosti s indikačním seznamem.

Kromě nemocí pohybového aparátu se zde léčí **kožní onemocnění**. Díky minerální sirné vodě se daří úspěšně léčit některá chronická kožní onemocnění, na něž má voda velmi pozitivní účinky. Mezi tato onemocnění patří především chronické ekzémy, lupénka (psoriáza), atopický ekzém a další chronická kožní onemocnění. Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves jsou výjimečné nejvyšší koncentrací síry obsažené v minerální vodě na celém území České republiky. (<http://www.laznenovaves.cz/24740-lecebne-indikace>)

V místních lázních se léčí také **nemoci oběhového ústrojí** (tepenní onemocnění končetin, poruchy cév a stavy po trombózách, chronický lymfatický edém), dále lázně navštěvují pacienti s **nervovými onemocněními** (polyneuroparíe, obrna lícního nervu, kořenové syndromy, záněty nervů, nervosvalová onemocnění a mnohá další).

Lázeňské pobyty jsou uzpůsobeny tak, aby sem mohli zavítat lidé všech věkových kategorií nejen s onemocněním pohybového aparátu nebo kožních a dalších nemocí, ale i za účelem prevence či zregenerování. Proto jsou sestaveny **víkendové** (Prodloužený víkend, Víkendový pobyt) a **lázeňské pobyty** (Léčba lupénky, Týden pro seniory, Regenerace zad a kloubů s akupunkturou, Komplexní kúra, Lázně na zkoušku

a Wellness pobyt). Také bývají nabízeny sezónní pobyty, jako např. Zimní relax, Velikonoční relax apod. Kromě pobyků jsou poskytovány i **ambulantní relaxační balíčky** (Na zahřátí, Kúra pro bolavá záda, Voňavé pohlazení). (<http://www.laznenovaves.cz/24755-lazenske-pobyty>)

4.2.4 Ocenění lázní a členství v klubu ROYAL SPA

Ocenění Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves

Sirnaté lázně získaly v říjnu 2004 certifikát jakosti ISO 9001:2000 u německé společnosti TÜV. Jedná se o certifikát kvality služeb, kterým se tyto lázně zařadily mezi první takto ohodnocená lázeňská zařízení v České republice. Každoročně probíhá kontrolní audit dodržování pravidel.

Další ocenění, které lázně v Ostrožské Nové Vsi získaly, je „Lázeňská akce roku“. Jedná se o každoročně pořádanou akci s názvem Novoveské dermatologické dny. Akce se účastní nejen kožní lékaři, ale i široká veřejnost. Toto ocenění lázně dostaly na Lázeňském festivalu v Karlových Varech v roce 2008.

Členství v klubu ROYAL SPA a jeho podmínky

Pro stálé návštěvníky lázní je v hotelech ROYAL SPA připravena při opakovaném pobytu sleva poskytována na léčebné programy. Nezáleží na tom, který hotel z řetězce je navštíven, protože výhody z jednotlivých pobyků v hotelech ROYAL SPA se sčítají dohromady. Výhodu si lze vybrat při opakované pobytu.

Podmínkou členství v klubu ROYAL SPA je strávit minimálně jeden týden jako samoplátce v některém z lázeňských hotelů, který patří do tohoto řetězce (ne prostřednictvím pojišťovny či cestovní kanceláře). Ve Wellness hotelu Diana se předpokládá délka pobytu minimálně 7 nocí za kalendářní rok.

Pokud klient splňuje uvedené podmínky a odevzdá vyplněnou přihlášku na recepci, následně obdrží členskou kartu ROYAL SPA CLUBU a stane se členem.

Při další návštěvě některého z lázeňských hotelů v řetězci je členům poskytnuta řada slev a bonusů odvíjejících se od typu karty (sleva na pobyty, lázeňské procedury, slevy v síti smluvních prodejen apod.). Slevy se však nevztahují na pobyty last moment, víkendové pobyty a další akční nabídky. (<http://www.royalspa.cz/page/101.royal-spa-club/>)

Existují tři typy ROYAL SPA karet:

- standardní – držitel navštívil lázeňský hotel ROYAL SPA alespoň jedenkrát, výhodou je sleva na 2. pobyt ve výši 5 % nebo 10% sleva při 3. až 5. opakovaném pobytu v těchto zařízeních,
 - stříbrná – její držitel navštívil lázeňské hotely v řetězci minimálně šestkrát, při 6. až 9. pobytu je poskytnuta sleva na pobyt v těchto zařízeních ve výši 13 %,
 - zlatá – sleva při 10. a dalším pobytu v některém ze zařízení řetězce činí 15 %.
- (informační materiál „ROYAL SPA CLUB“)

4.2.5 Základní statistická data

Tabulka 4.7 ukazuje, že od roku 2009 do roku 2011 se zvyšoval celkový počet návštěvníků a až v roce 2012 došlo k jeho snížení. Ubylo jak ambulantů, pacientů na komplexní léčbě, příspěvkové léčbě, tak i neubytovaných samoplátců. V tomto období došlo ke zvýšení počtu ubytovaných samoplátců a zájemců o hotelový pobyt. I přesto však do lázní přijelo v porovnání s ostatními léty za rok 2012 nejméně návštěvníků. Naopak nejvíce jich zavítalo do lázní v roce 2011.

POČET PACIENTŮ	2009	2010	2011	2012
Cizinec	137	99	114	98
Ambulant	427	352	324	264
Ambulant ubytován	0	7	5	25
Komplexní	1 155	1 193	1 174	1 053
Komplexní s doprovodem	4	3	3	0
Příspěvkový neubytován	744	831	881	688
Příspěvkový ubytován	97	95	112	86
Samoplátce neubytován	107	106	118	100
Samoplátce ubytován	998	1 024	1 197	1 270
Hotelový pobyt	1	10	31	50
Ostatní	18	23	6	3
Celkem	3 688	3 743	3 965	3 637

Tab. 4.7 Počet návštěvníků Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves (interní informace lázní)

Tyto skutečnosti se odráží i v následující tabulce 4.8, kde je vidět v letech 2009–2011 patrný růst výnosů. Nesmí být opomenuto, že právě v tomto období došlo také k největšímu růstu příjíždějících návštěvníků. Nejvyšších výnosů bylo dosaženo v roce 2011, kdy do lázní zavítalo právě nejvíce klientů. Nejnižší výnosy byly evidovány za rok 2012, kdy se počet lázeňských hostů oproti předchozímu roku výrazně snížil.

VÝNOSY	2009	2010	2011	2012
Tržby za léčbu	30 404	31 303	31 798	29 706
Tržby za ubytování	14 490	14 698	15 210	14 438
Tržby za stravování	10 636	10 627	10 711	11 541
Ostatní tržby a výnosy	1 013	1 177	2 465	258
Celkem	56 543	57 805	60 184	55 943

Tab. 4.8 Výnosy z běžné činnosti podle hlavních činností v tis. Kč (Výroční zpráva Sirmaté lázně Ostrožská Nová Ves)

V návaznosti na předchozí tabulku dochází s růstem tržeb a výnosů v období od roku 2009 do roku 2011 i k růstu hospodářského výsledku zobrazeného v tabulce 4.9. Celkové náklady mají ve sledovaném období klesající charakter.

NÁKLADY, VÝNOSY A HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	2009	2010	2011
Celkové tržby a výnosy	56 543	57 805	60 184
Celkové náklady	51 894	50 965	49 730
Hospodářský výsledek po zdanění	4 649	6 840	10 454

Tab. 4.9 Hospodářský výsledek v tis. Kč (Výroční zpráva Sirmaté lázně Ostrožská Nová Ves)

5 ANALÝZA ZKOUMANÉHO SUBJEKTU

5.1 Marketingové dotazníkové šetření

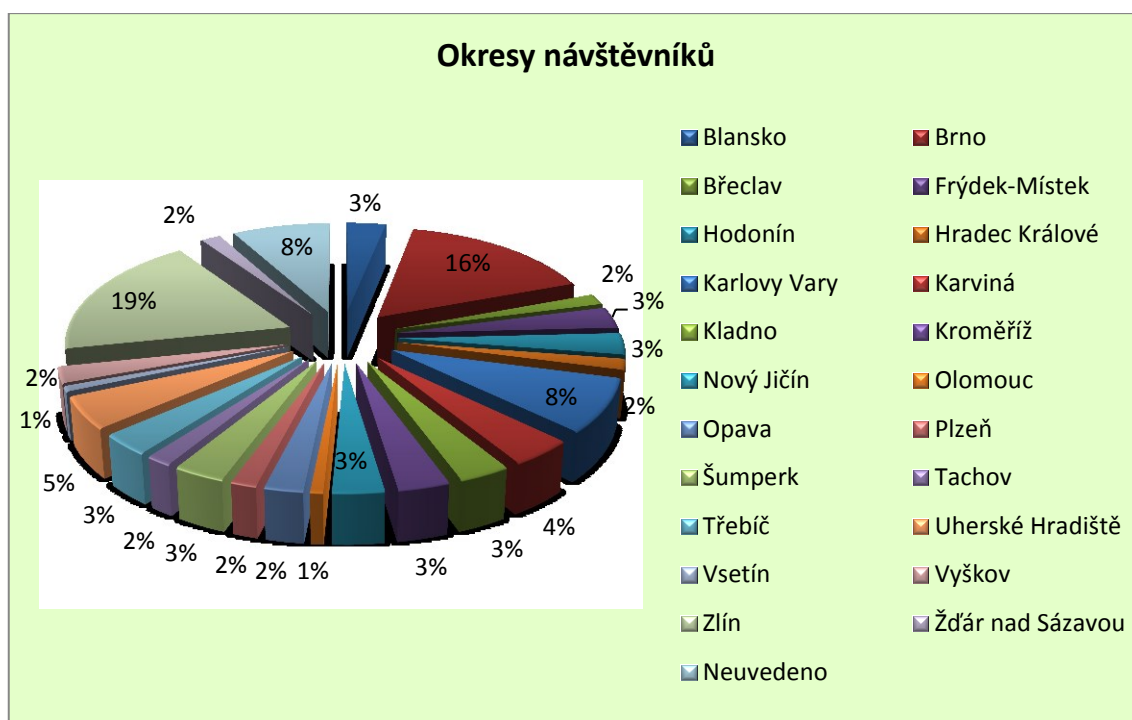
Záměrem dotazníkového šetření bylo prozkoumání současného stavu Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves, dále zhodnocení služeb poskytovaných lázeňským zařízením, analýza vnitřního i vnějšího prostředí a také návštěvníků lázní, kteří byli hlavním zdrojem informací pro vytvoření marketingového dotazníku.

Dotazníkové šetření se uskutečnilo v měsíci říjnu a listopadu 2012 formou osobního dotazování v areálu Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves. Dotazování se zúčastnilo 124 respondentů, kteří odpovídali na 18 otázek, z nichž bylo 17 otázek uzavřených a jedna otevřená. Otázky byly všem respondentům pokládány jasně, stručně a výstižně. Dotazník je umístěn v příloze č. 1 v závěru bakalářské práce. Výsledky dotazníkového šetření jsou vyobrazeny pomocí grafického zobrazení.

5.1.1 Grafické zobrazení dotazníkového šetření

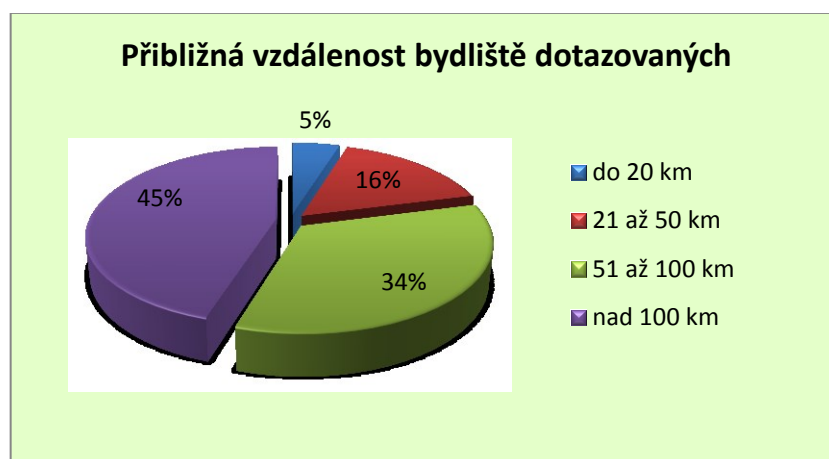
Šetření se zúčastnili pouze návštěvníci pocházející z České republiky. Nejvíce účastníků pocházelo ze Zlínského a Jihomoravského kraje. Zahraniční turisté taktéž absolvovali lázeňskou léčbu, avšak nebyli při dotazování zastíženi.

Graf 5.1 ukazuje, že největší počet dotazovaných pocházel ze Zlína (23 respondentů, 19 %), po něm následovalo Brno (20 respondentů, 16 %), Karlovy Vary (10 respondentů, 8 %), Uherské Hradiště (6 respondentů, 5 %) a Karviná (5 respondentů, 4 %). Z následujících měst přijeli vždy 4 respondenti (3 %), a to z Blanska, Frýdku-Místku, Hodonína, Kladna, Kroměříže, Nového Jičína, Šumperku a Třebíče. Další návštěvníci (3 respondenti, 2 %) sem zavítali z Opavy a Vyškova, (2 respondenti, 2 %) z Břeclavi, Hradce Králové, Plzně, Tachova a Žďáru nad Sázavou. Z Olomouce a Vsetína přicestoval (1 respondent, 1 %). Zbývajících 10 respondentů (8 %) neuvedlo, odkud pocházejí.

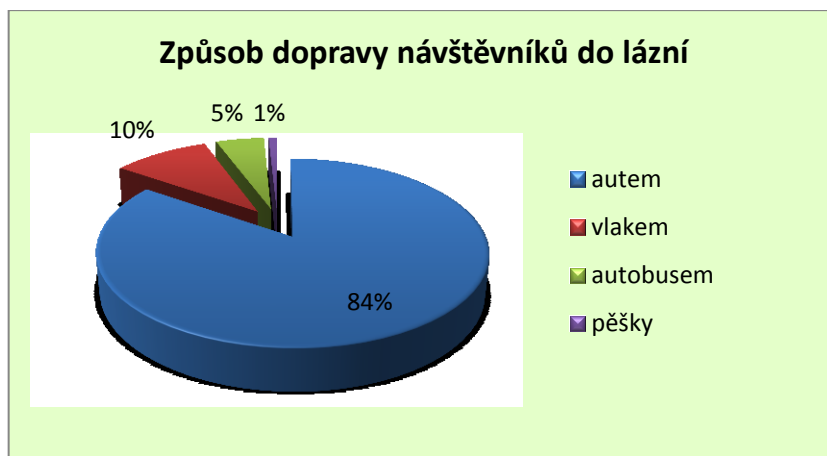
Graf 5.1 Výsledky otázky číslo 2 (vlastní šetření)

Jak vyplývá z grafu 5.2, nejvíce respondentů přicestovalo ze vzdálenosti nad 100 km (56 respondentů, 45 %). Méně jich přijelo z dálky 51 až 100 km (42 respondentů, 34 %). Vzdálenost 21 až 50 km ujelo 20 respondentů (16 %). 6 respondentů (5 %) bylo z blízkého okolí ve vzdálenosti do 20 km.

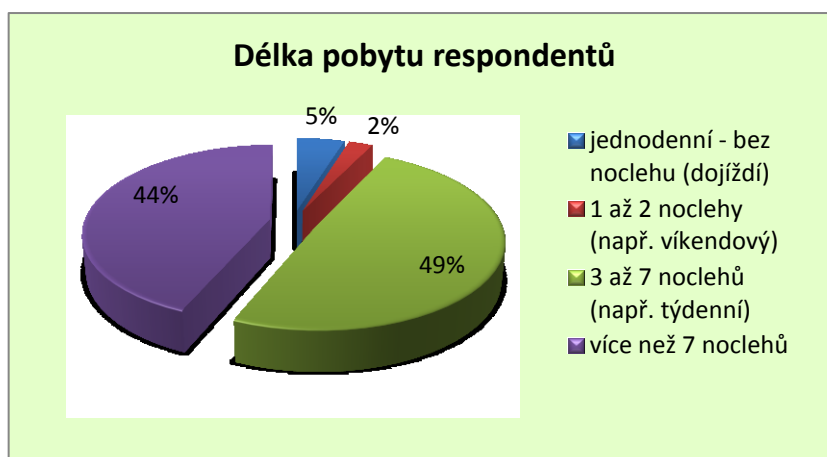
Graf 5.2 Výsledky otázky číslo 3 (vlastní šetření)

Nejčastěji využívaným dopravním prostředkem bylo dle grafu 5.3 auto. Přicestovalo v něm 105 respondentů (84 %). Další lázeňští hosté se dopravili vlakem (12 respondentů, 10 %), autobusem (6 respondentů, 5 %) a zbývající návštěvník přišel pěšky.

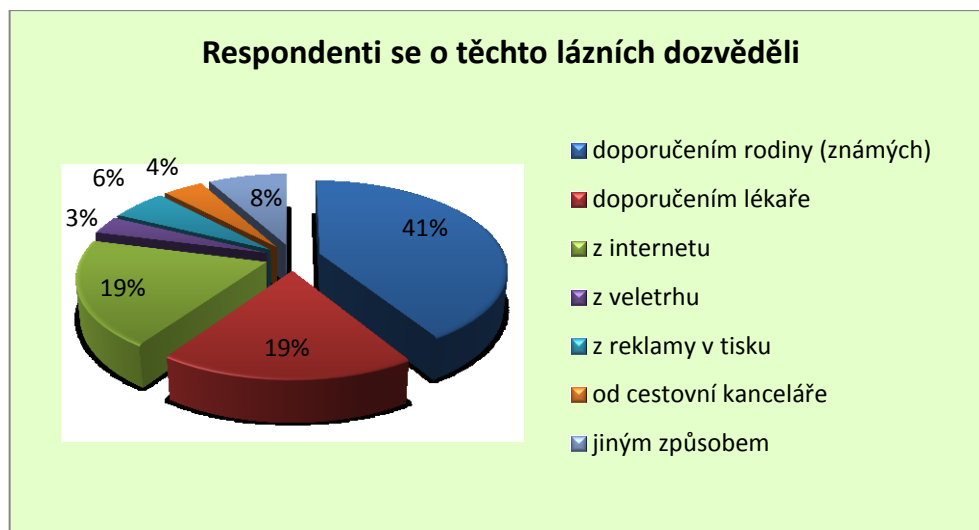
Graf 5.3 Výsledky otázky číslo 4 (vlastní šetření)

Graf 5.4 znázorňuje, že necelá polovina respondentů přicestovala na lázeňský pobyt v délce 3 až 7 noclehů (61 respondentů, 49 %). Za týdenním pobytem se s nejvyšším počtem zařadili návštěvníci, kteří v lázních strávili více než 7 nocí (54 respondentů, 49 %). Na jednodenní léčebné kúry docházelo 6 respondentů (5 %) a na víkendový pobyt přijeli 3 respondenti (2 %).

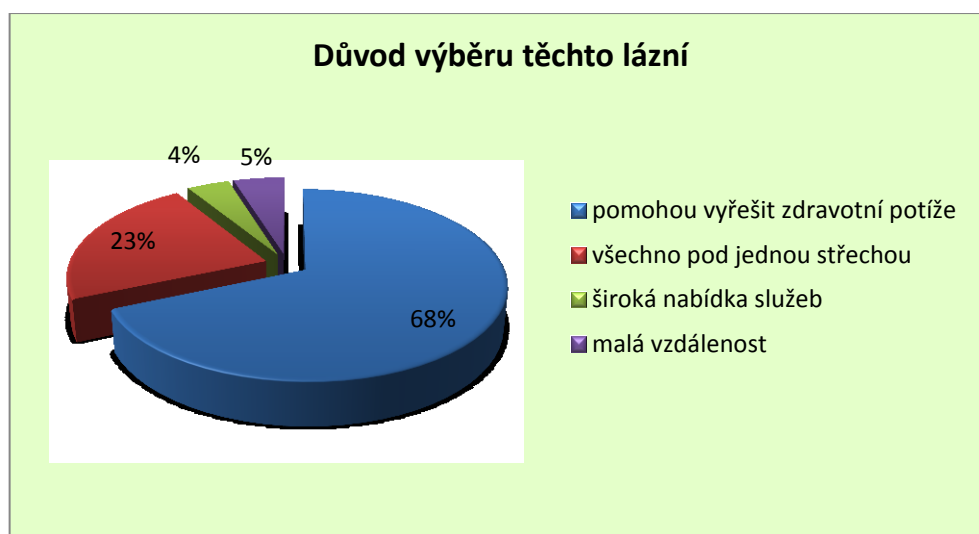
Graf 5.4 Výsledky otázky číslo 5 (vlastní šetření)

Jak je znázorněno v grafu 5.5, převážná většina lázeňských hostů se držela doporučení známých nebo rodiny (51 respondentů, 41 %). Doporučením lékaře se řídilo 23 respondentů (19 %) a stejné množství dotazovaných se o lázních dozvědělo prostřednictvím internetu. 10 respondentů (8 %) se rozhodovalo podle jiných médií (např. z televize) a 7 respondentů (6 %) se o lázeňském zařízení a jeho službách dočetlo v tisku. Další dotazovaní získali povědomí o tomto zařízení prostřednictvím cestovní kanceláře (5 respondentů, 4 %) a díky návštěvě veletrhu (4 respondenti, 3 %).

Graf 5.5 Výsledky otázky číslo 6 (vlastní šetření)

Z grafu 5.6 vyplývá, že důvodem příjezdu většiny respondentů do lázní bylo řešení jejich zdravotních potíží (85 respondentů, 68 %). 28 dotazovaných (23 %) uvedlo, že sem přijeli, protože zde najdou všechno pod jednou střechou. Další respondenti si lázně vybrali díky malé vzdálenosti od jejich bydliště (6 respondentů, 5 %) a kvůli široké nabídce služeb (5 respondentů, 4 %).

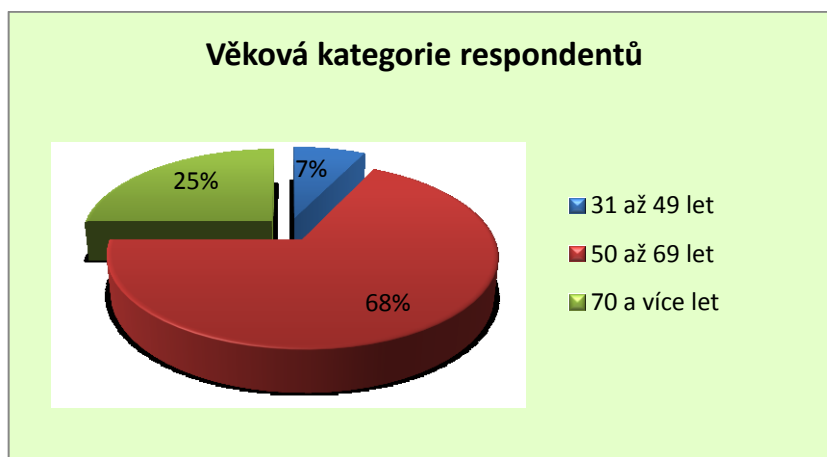
Graf 5.6 Výsledky otázky číslo 7 (vlastní šetření)

Podle znázornění v grafu 5.7 lázně poprvé navštívilo 58 respondentů (47 %). Více než polovina respondentů zde už alespoň jednou byla. 1 až 3 krát do lázní přijelo 34 dotazovaných (27 %) a vícekrát se sem vrátilo 32 respondentů (26 %).

Graf 5.7 Výsledky otázky číslo 8 (vlastní šetření)

Nejpočetnější skupinou v grafu 5.8 byli lázeňští hosté ve věku 50 až 69 let (84 respondentů, 68 %). Další méně početnou skupinu tvořili senioři ve věku 70 a více let (31 respondentů, 25 %). Poslední kategorie zahrnovala respondenty od 31 do 49 let (9 respondentů, 7 %).

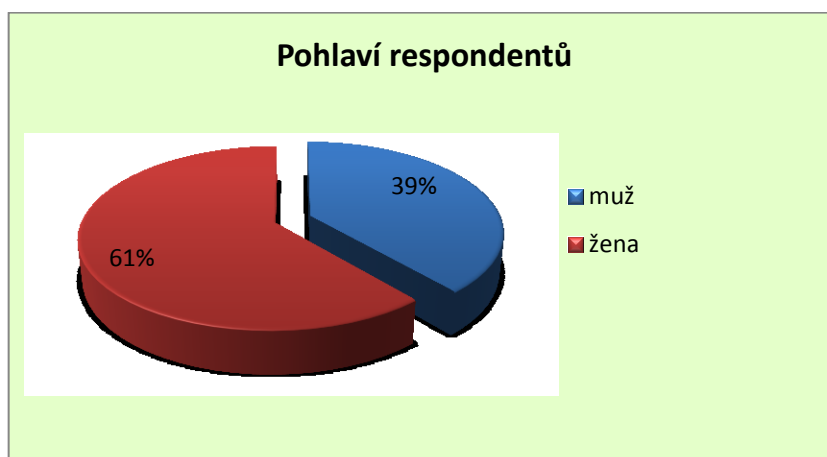
Graf 5.8 Výsledky otázky číslo 9 (vlastní šetření)

Graf 5.9 znázorňuje dosažený stupeň vzdělání respondentů. 52 dotazovaných (42 %) mělo ukončenu střední školu s maturitou. 47 návštěvníků (38 %) uvedlo vzdělání bez maturity a 25 respondentů (20 %) bylo vysokoškolsky vzdělaných.

Graf 5.9 Výsledky otázky číslo 10 (vlastní šetření)

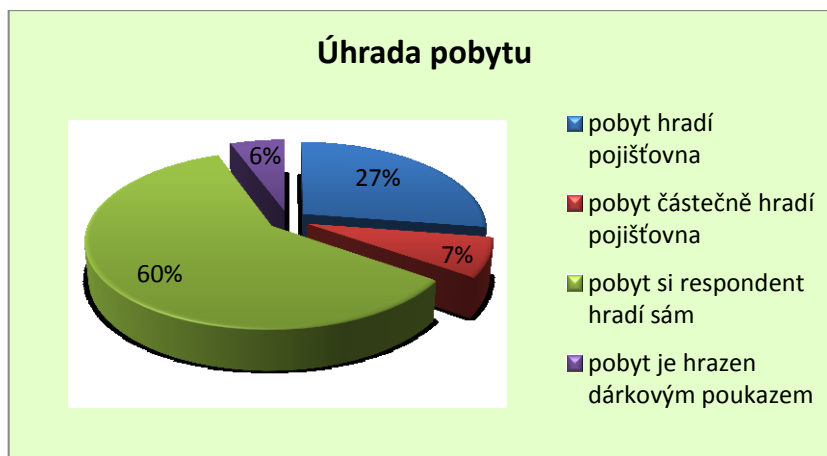
Jak ukazuje graf 5.10, z celkových 124 dotazovaných návštěvníků převažují ženy. Jejich převaha v dotazníkovém šetření mohla být způsobena také díky větší ochotě žen odpovídat. Na vyplnění dotazníku se podílelo 76 žen (61 %) a 48 mužů (39 %).

Graf 5.10 Výsledky otázky číslo 11 (vlastní šetření)

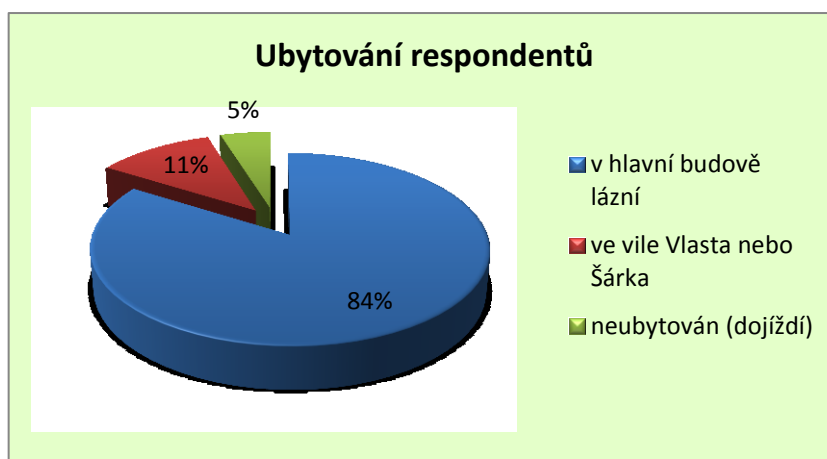
Všech 124 respondentů (100 %) přijelo do lázní individuálně. Nedošlo k organizaci skupinového zájezdu a nebylo v tomto případě využito služeb cestovní kanceláře ani agentury.

V grafu 5.11 jsou vyobrazeny možnosti úhrady za lázeňský pobyt. Nejčastěji se jednalo o pobyt plně hrazený návštěvníkem (74 samoplátců, 60 %). Další skupinou bylo 34 respondentů (27 %) na komplexním pobytu, který byl naopak oproti samoplátcům plně hrazen pojišťovnou. Příspěvkovou lázeňskou péčí využilo 9 dotazovaných (7 %), kterým hradila pobyt z části pojišťovna, a z části si jej hradili sami. 7 respondentů (6 %) dostalo pobyt jako dar a uhradilo jej dárkovým poukazem.

Graf 5.11 Výsledky otázky číslo 13 (vlastní šetření)

V grafu 5.12 je zřetelně znázorněna převažující většina dotazovaných hostů, kteří byli ubytováni v hlavní lázeňské budově (104 respondentů, 84 %), 14 lázeňských návštěvníků (11 %) pak uvedlo, že byli ubytováni v nedalekých vilkách – Vlasta nebo Šárka. Zbývajících 4 respondenti (5 %) nebyli v lázeňském areálu ubytováni, dojížděli sem pouze na jednotlivé procedury.

Graf 5.12 Výsledky otázky číslo 14 (vlastní šetření)

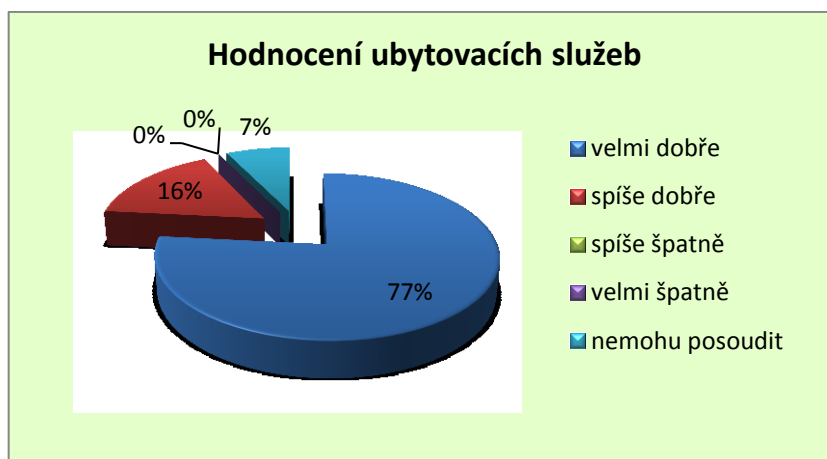
Z grafu 5.13 vyplývá, že nejčastějším důvodem návštěvy lázní je zlepšení zdravotního stavu návštěvníků (105 respondentů, 85 %). Jako druhý nejčastější důvod byla uváděna relaxace spojená s rekreací, regenerací, odpočinem a nalezením nových fyzických i psychických sil (19 dotazovaných, 15 %).

Graf 5.13 Výsledky otázky číslo 15 (vlastní šetření)

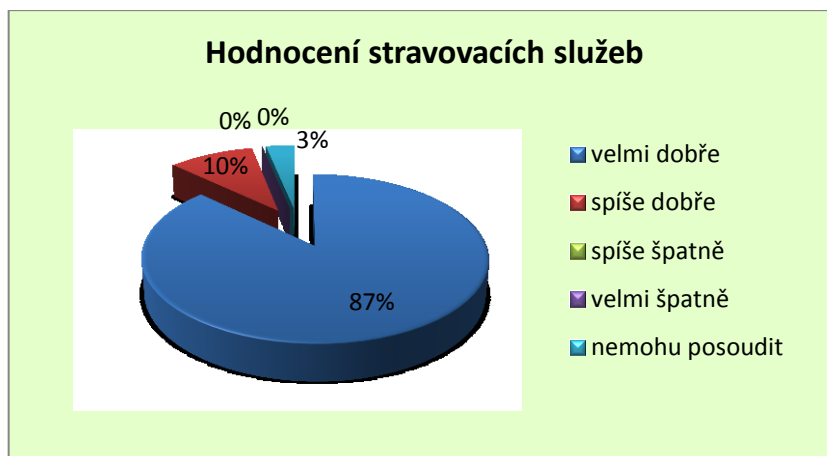
Aby bylo možné posoudit jednotlivé názory lázeňských návštěvníků například na oblast kvality poskytovaných služeb, jejich cenovou úroveň, přístup personálu, údržbu a čistotu vnitřního i vnějšího prostředí a další faktory, musí být následující dvě otázky složeny z více grafů.

Graf 5.14.1 zobrazuje hodnocení ubytování v lázeňském areálu. 95 dotazovaných návštěvníků (77 %) uvedlo, že ubytovací zařízení a služby s ním spojené jsou velmi dobré. 20 respondentů (16 %) uvedlo, že se jim ubytování zdá spíše dobré a 9 návštěvníků (7 %) odpovědělo, že nemohou tyto služby posoudit (buď zde nebyli ubytováni, nebo nechtěli uvést svůj názor).

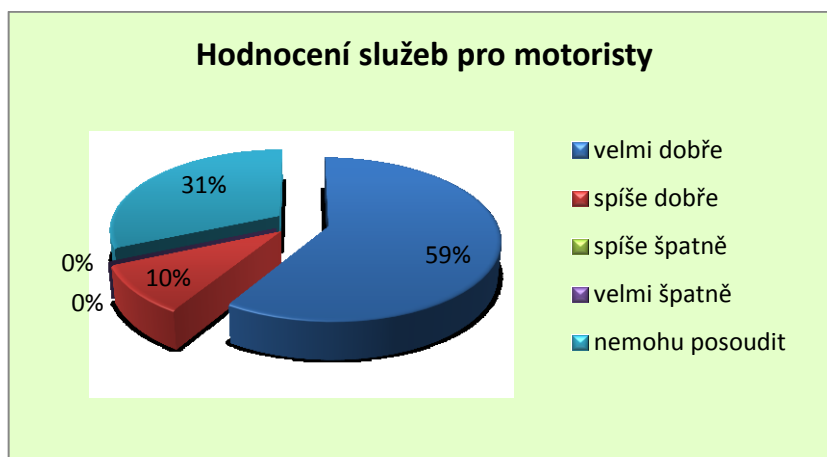
Graf 5.14.1 Výsledky otázky číslo 16.1 (vlastní šetření)

Jak je vidět v grafu 5.14.2, stravování v hotelové restauraci hodnotí 108 lázeňských hostů (87 %) velmi dobře. 12 respondentů (10 %) uvedlo, že jsou pro ně stravovací služby spíše na dobré úrovni a 4 lidé (3 %) nemohli stravování posoudit, jelikož se v zařízení nestravovali.

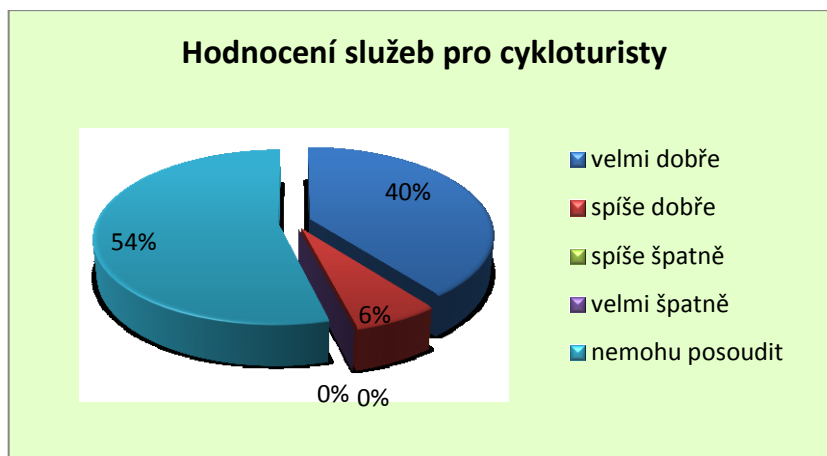
Graf 5.14.2 Výsledky otázky číslo 16.2 (vlastní šetření)

73 respondentů (59 %) hodnotilo v grafu 5.14.3 motoristické služby jako velmi dobré. Dalších 39 dotazovaných (31 %) nemohlo tyto služby posoudit, jelikož jich nevyužilo nebo jim nevěnovalo pozornost a 12 návštěvníků (10 %) odpovědělo spíše dobře.

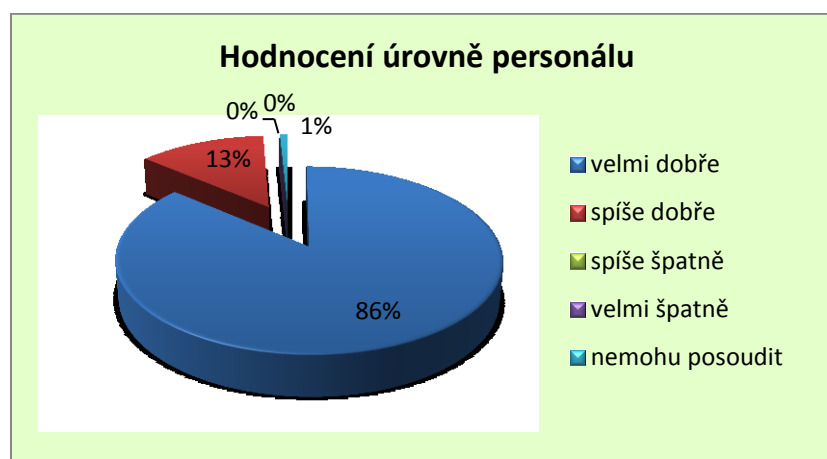
Graf 5.14.3 Výsledky otázky číslo 16.3 (vlastní šetření)

Graf 5.14.4 zobrazuje spokojenost lázeňských hostů s nabídkou služeb pro cykloturisty. 67 respondentů (54 %) uvedlo, že tyto služby nemůže posoudit, jelikož je nevyužívalo. 49 lidí (40 %) zhodnotilo poskytování cyklistických služeb jako velmi dobré a 8 dotazovaných (6 %) je hodnotilo také pozitivně – spíše dobře.

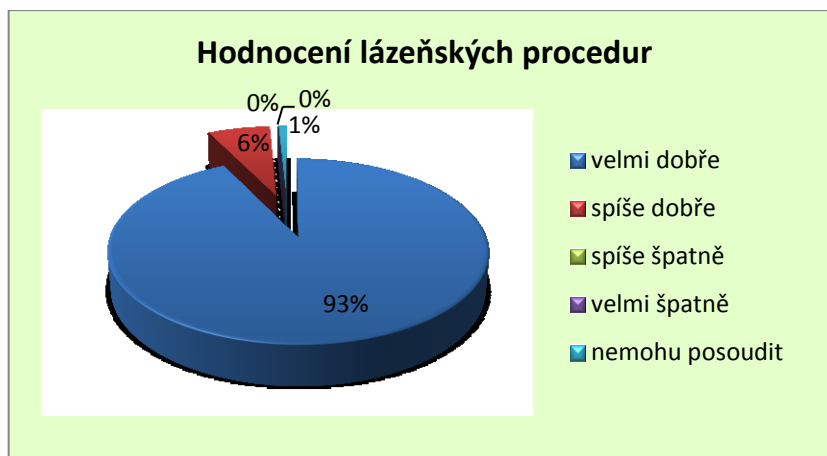
Graf 5.14.4 Výsledky otázky číslo 16.4 (vlastní šetření)

Z grafu 5.14.5 vyplývá, že 107 lázeňských návštěvníků (86 %) bylo spokojeno s personálem a ohodnotilo jej velmi dobře. Další hodnocení byla také pozitivní. 16 respondentů (13 %) personál ohodnotilo spíše dobře a pouze jeden návštěvník uvedl, že nemůže služby personálu posoudit.

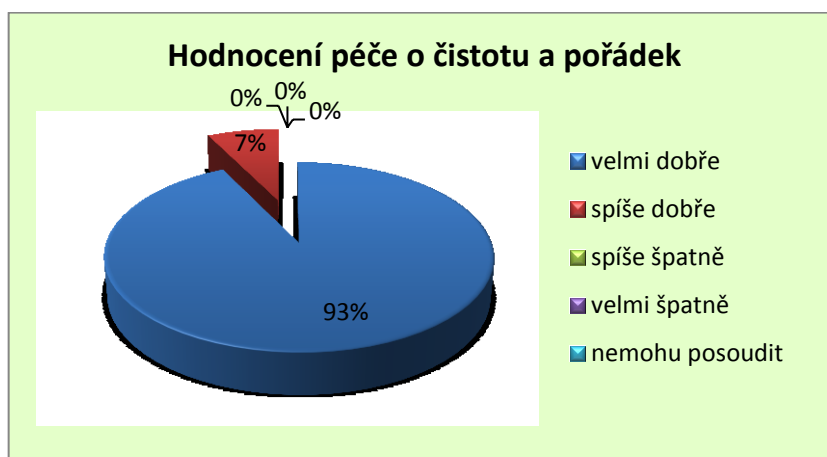
Graf 5.14.5 Výsledky otázky číslo 16.5 (vlastní šetření)

V grafu 5.14.6 se na velmi dobrém hodnocení lázeňských procedur shodlo 115 návštěvníků lázní (93 %). Dalších 8 hostů (6 %) hodnotilo tyto procedury jako spíše dobré a jen jeden člověk odpověděl, že je nedovede posoudit.

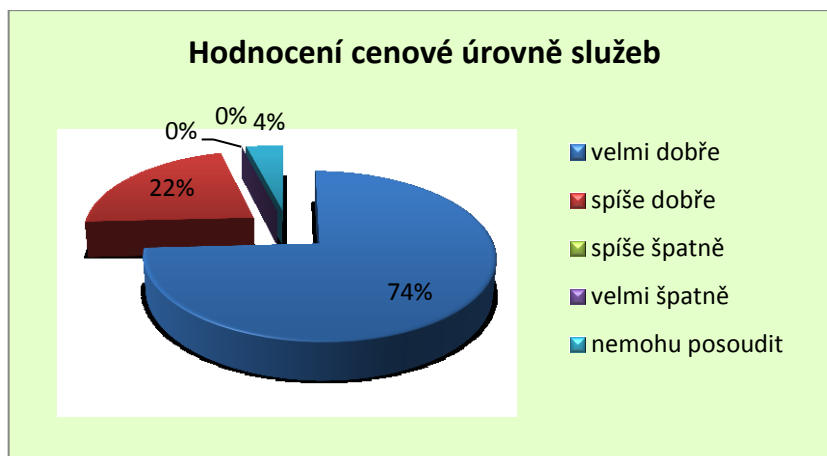
Graf 5.14.6 Výsledky otázky číslo 16.6 (vlastní šetření)

Převážná většina lázeňských návštěvníků (115 respondentů, 93 %) v grafu 5.14.7 zhodnotila péči o čistotu a pořádek v lázeňském areálu a jeho vnitřních prostorech jako velmi dobrou. Zbývajících 9 hostů (7 %) ji hodnotilo také kladně, a to spíše dobře.

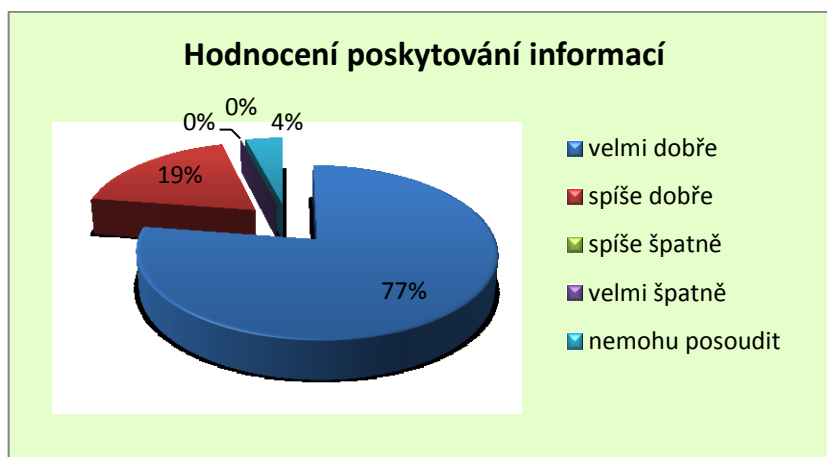
Graf 5.14.7 Výsledky otázky číslo 16.7 (vlastní šetření)

Podle grafu 5.14.8 bylo s cenovou úrovní spokojeno 92 návštěvníků (74 %), kteří ji hodnotili velmi dobře. 27 respondentů (22 %) uvedlo, že ceny jsou spíše dobré a 5 hostů (4 %) řeklo, že nemohou cenovou úroveň služeb posoudit.

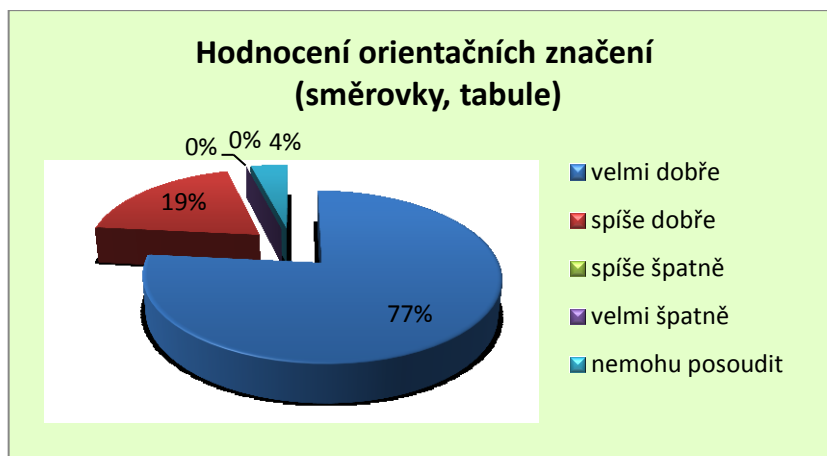
Graf 5.14.8 Výsledky otázky číslo 16.8 (vlastní šetření)

Graf 5.15.1 zobrazuje spokojenost lázeňských návštěvníků s poskytováním informací. 96 respondentů (77 %) uvedlo, že byli dostatečně informováni a hodnotili tedy tyto služby velmi dobře. 23 návštěvníků (19 %) ohodnotilo místní informovanost jako spíše dobrou a 5 lidí (4 %) odpovědělo, že tuto skutečnost nemohou posoudit.

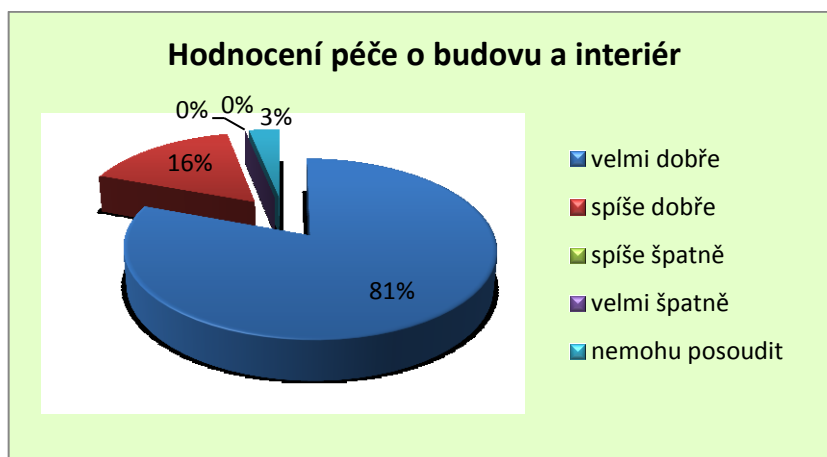
Graf 5.15.1 Výsledky otázky číslo 17.1 (vlastní šetření)

Jak vyplývá z grafu 5.15.2, s místním orientačním značením bylo spokojeno 95 dotazovaných (77 %). 24 návštěvníků (19 %) hodnotilo tuto problematiku spíše dobře. Tito návštěvníci uvedli, že by uvítali lepší značení a větší množství informačních a směrových tabulí. 5 respondentů (4 %) řeklo, že orientační a informační značení nemohou posoudit.

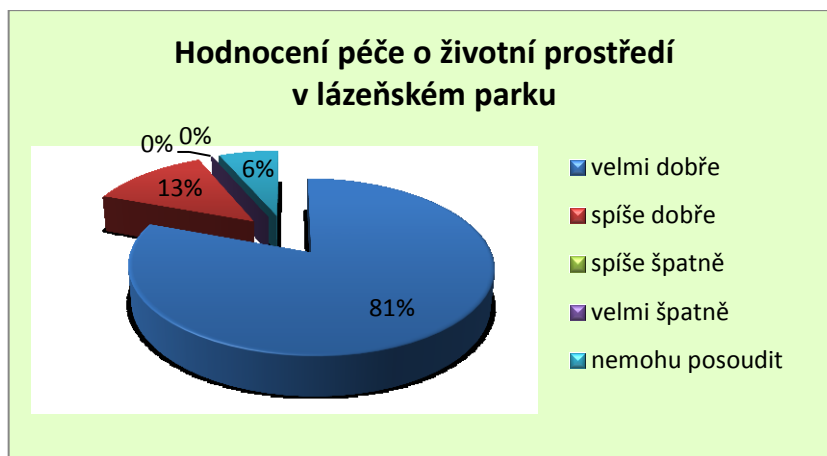
Graf 5.15.2 Výsledky otázky číslo 17.2 (vlastní šetření)

S péčí o budovu a interiér bylo podle grafu 5.15.3 spokojeno 100 dotazovaných (81 %), kteří uvedli, že je o místní vnitřní i vnější prostředí pečováno velmi dobře. 20 návštěvníků (16 %) zhodnotilo stav interiéru a exteriéru jako spíše dobrý a 4 lidé (3 %) jej nemohli posoudit, zřejmě se k této otázce nechtěli vyjadřovat.

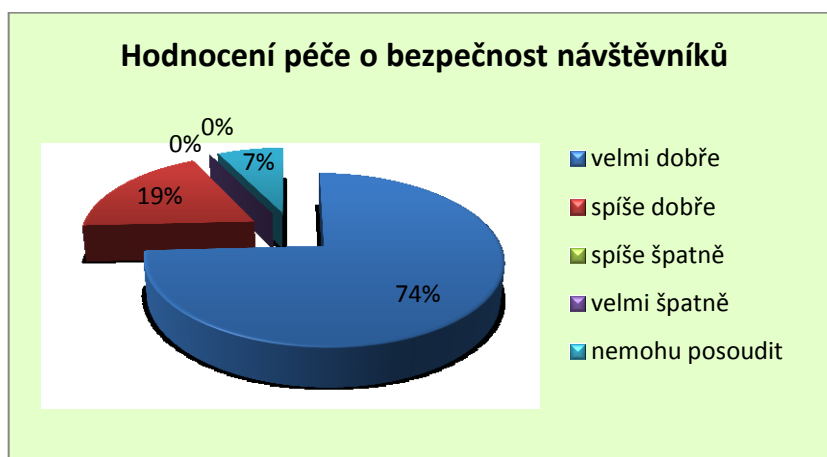
Graf 5.15.3 Výsledky otázky číslo 17.3 (vlastní šetření)

V grafu 5.15.4 je vidět, že ve spojení s životním prostředím je o lázeňský areál s parkem pečováno velmi dobře (100 respondentů, 81 %). 16 lázeňských hostů (13 %) uvedlo, že by se mohlo něco zlepšit, ale i přesto hodnotili prostředí spíše dobře a 8 návštěvníků (6 %) se vyjádřilo, že to nemohou posoudit.

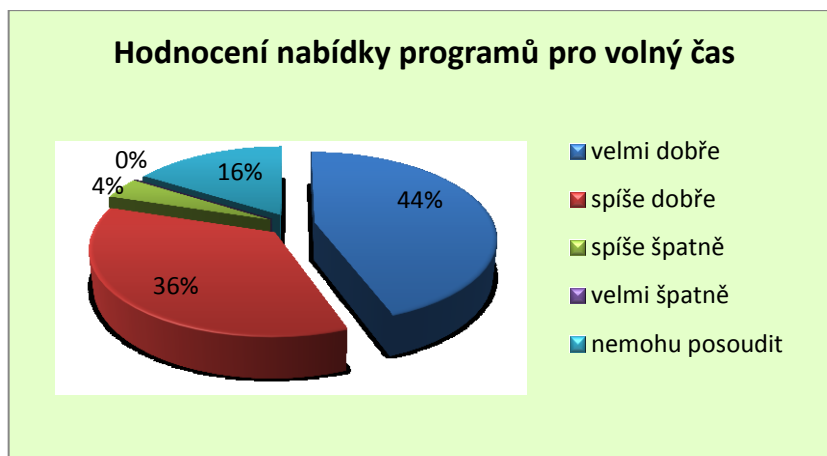
Graf 5.15.4 Výsledky otázky číslo 17.4 (vlastní šetření)

Graf 5.15.5 ukazuje, že 92 lázeňských návštěvníků (74 %) se v místním zařízení cítilo bezpečně, 23 respondentů uvedlo, že po stránce bezpečnosti je to spíše dobré a 9 lidí (7 %) nemohlo posoudit, nejspíš se k tomu nechtěli vyjádřit.

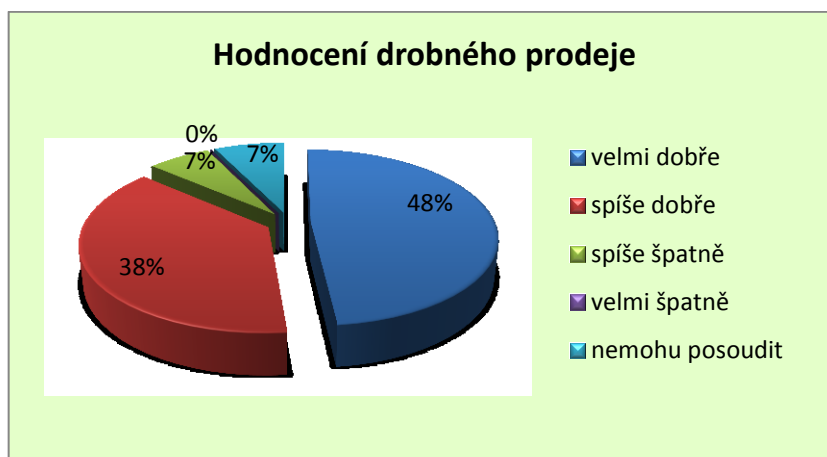
Graf 5.15.5 Výsledky otázky číslo 17.5 (vlastní šetření)

Podle grafu 5.15.6 je s nabídkou programů pro volný čas spokojeno 55 návštěvníků (44 %), 44 hostů (36 %) tuto nabídku hodnotí jako spíše dobrou a 5 lidí (4 %) se vyjádřilo, že je to s programem pro volný čas spíše horší. Lázeňští návštěvníci postrádají pestřejší nabídku volnočasových aktivit. Představovali by si lepší společenské vyžití. Zbývajících 20 respondentů (16 %) uvedlo, že nemohou tuto nabídku posoudit.

Graf 5.15.6 Výsledky otázky číslo 17.6 (vlastní šetření)

Jak vyplývá z grafu 5.15.7, s nabídkou místního drobného prodeje je spokojeno 60 návštěvníků (48 %) a 47 lázeňských hostů (38 %) tuto nabídku hodnotí jako spíše dobrou. 8 lidí (necelých 7 %) uvádí, že se jim možnost drobného prodeje zdá spíše špatná a dalších 9 respondentů (7 %) tvrdilo, že to nemohou posoudit.

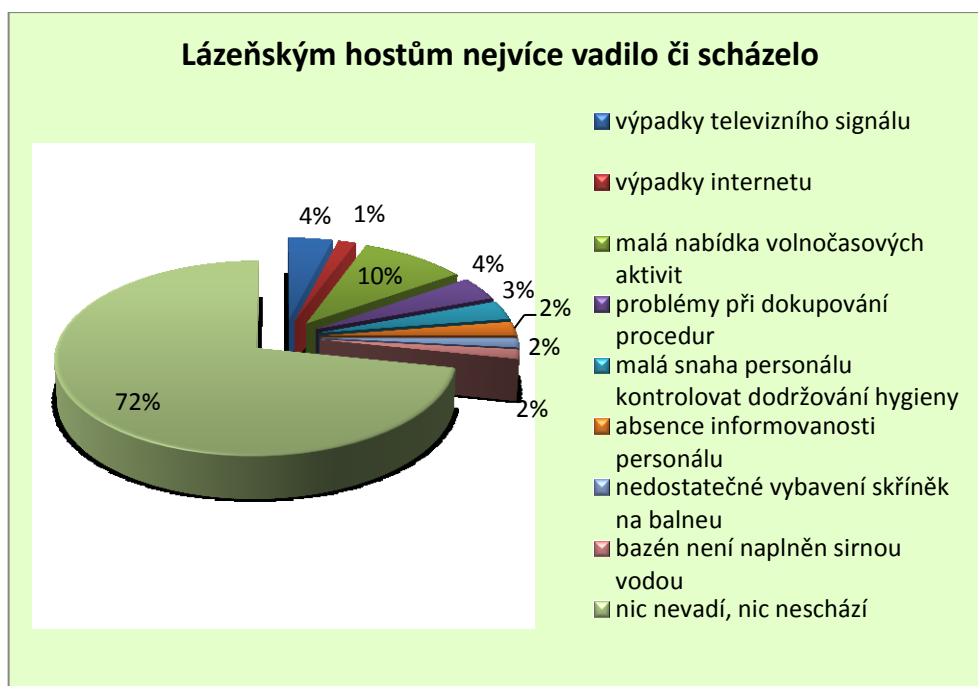
Graf 5.15.7 Výsledky otázky číslo 17.7 (vlastní šetření)

Většina návštěvníků v grafu 5.15.8 hodnotila přátelskost místních obyvatel velmi dobře, lidé se jim zdáli velmi příjemní a přívětiví. 20 respondentů (16 %) uvedlo, že jsou místní lidé spíše dobří a jsou komunikativní. 16 lázeňských hostů (13 %) odpovědělo, že nemělo možnost se s místními obyvateli setkat, a tudíž nemohou jejich přístup posoudit.

Graf 5.15.8 Výsledky otázky číslo 17.8 (vlastní šetření)

Graf 5.16 znázorňuje postřehy lázeňských návštěvníků na to, co by se mělo v lázních změnit, doplnit, rozšířit, co zde chybí a také, co jim vadí. 89 respondentům (72 %) v lázních nic nevadilo a ani nescházelo. 12 dotazovaných (10 %) uvedlo, že se jim zdá malá nabídka volnočasových aktivit. Někteří lidé si stěžovali na výpadky televizního signálu (5 respondentů, 4 %). Stejný počet respondentů uvedl, že se setkal s problémy při dokupování procedur. 4 návštěvníci (3 %) viděli problém v malé snaze personálu kontrolovat dodržování hygieny před vstupem do bazénu. Další 3 hosté (2 %) měli pocit, že jim personál nebyl schopen poskytnout dostatek informací. 2 lidé (2 %) si stěžovali na výpadky internetu, jiní 2 hosté (2 %) na nedostatečné vybavení skříněk na balneu a zbývajícím 2 respondentům (2 %) scházel bazén se sirnou vodou.

Graf 5.16 Výsledky otázky číslo 18 (vlastní šetření)

5.1.2 Shrnutí všech dostupných informací

Všichni respondenti, kteří se zúčastnili dotazníkové šetření, pochází z České republiky. Důvodem je skutečnost, že zahraniční turisté nebyli během osobního dotazování zastiženi. Při zaměření se na trvalý pobyt návštěvníků vyplývá, že **nejvíce jich přijelo ze Zlína**, nejméně pak z Olomouce a Vsetína. Z hlediska krajů přicestovalo nejvíce respondentů z Jihomoravského a Zlínského kraje, nejméně z Královéhradeckého. Tohoto výsledku bylo dosaženo zřejmě proto, že lidé z okolí Hradce Králové mohou navštívit bližší a známější lázeňská zařízení, jako jsou Janské Lázně, Velichovky, Bělohrad, Poděbrady, Bohdaneč a další lázeňská místa v okolí. Naopak nejbližší do Slatiných lázní Ostrožská Nová Ves to mají turisté z Jihomoravského a Zlínského kraje a také zahraniční návštěvníci ze Slovenska. Nejčastěji návštěvníci kvůli lázeňskému pobytu ujeli **vzdálenost nad 100 km**. Nejméně početnou skupinou byli lidé z blízkého okolí do vzdálenosti 20 km. Autorka práce si myslí, že většina návštěvníků ujela vyšší vzdálenost právě z toho důvodu, že jsou tyto lázně jedinými slatinými lázněmi v České republice a také proto, aby turisté poznali nové prostředí a zařízení, ve kterém doposud ještě nebyli. Většina lázeňských hostů přicestovala **osobním automobilem** a zřídka přišel někdo pěšky. Podle autorčina názoru přijeli návštěvníci automobilem, protože je to pro ně nejpohodlnější způsob dopravy a navíc je jim poskytnuto parkování v lázeňském areálu zdarma. Pacienti tuto službu velmi chválí a také ji hojně využívají. Téměř polovina pobytů byla v délce **3 až 7 noclehů**. Nejméně respondentů zde strávilo pouze 1 až 2 noclehy. Hosté, kteří sem přijeli, získali povědomí o těchto lázních především díky **doporučení rodiny a známých**. Prostřednictvím veletrhu se informovalo jen pár zájemců. Právě proto by mělo docházet k rozšíření povědomí o lázních skrze účast zástupců lázní na veletrzích cestovního ruchu. Pobyt v lázních si vybrala nejpočetnější skupina z toho důvodu, že jim léčba pomůže vyřešit jejich **zdravotní potíže**. Necelá polovina návštěvníků zavítala do těchto lázní **poprvé, ale i přesto** převážné množství hostů navštívilo toto zařízení již **opakovaně**. Někteří z klientů zde byli 1 až 3 krát a jiní i vícekrát, což značí jejich spokojenost s místním lázeňským zařízením a poskytovanými službami. Nejpočetnější skupinou byli respondenti ve věku **50 až 69 let**, nejméně jich bylo ve věku 31 až 49 let. Mohlo by to tak být proto, že s rostoucím věkem přibývají i zdravotní potíže a léčba v místních lázních napomáhá zmírňovat či eliminovat tyto problémy. Nejvíce návštěvníků mělo **vzdělání s maturitou** a naopak nejméně bylo vysokoškolsky

vzdělaných. Mezi respondenty **převažovaly ženy**. Lázeňští hosté přijeli do lázní **individuálně** bez pomoci jiných zprostředkovatelů. Nejčastěji si pobyt **hradili návštěvníci v plné výši sami**, nejméně z nich použilo k platbě dárkový poukaz. Tato skutečnost potvrzuje současný trend rostoucího množství samopláteckých pobytů. Napomáhá tomu i členství v klubu ROYAL SPA s množstvím výhod pro samoplátce při opakovaném pobytu. 84 % všech respondentů bylo **ubytováno v hlavní budově** lázní, ostatní respondenti bydleli ve vile (Vlasta či Šárka) nebo nebyli ubytováni. Jako hlavní důvod návštěvy lázní dotazovaní uváděli **zdraví** a na druhém místě **relaxaci**.

S ubytovacími službami byla spokojena většina dotazovaných, někteří lidé uvedli, že tyto služby nemohou posoudit, jelikož zde nebyli ubytováni. Téměř všichni respondenti byli spokojeni se stravovacími službami, výjimkou bylo pár hostů, kteří se zde nestravovali, a proto tuto možnost nemohli posoudit. Služby pro motoristy byly hodnoceny také z větší části kladně, hosté si pochvalovali především parkování zdarma v lázeňském areálu. Několik respondentů také odpovědělo, že tyto služby nemohou posoudit, jelikož je přivezl například jiný člen rodiny nebo přicestovali jinak než osobním automobilem. Služby pro cykloturisty lázeňští hosté hodnotili většinou kladně. Líbilo se jim, že si zde mohou půjčit nebo uschovat své kolo a také, že mohou využít místní cyklostezky a vinařské stezky. V areálu je také dostatek stojanů pro umístění a uzamčení kol. Poměrně velká část respondentů nemohla tyto služby posoudit, jelikož se dotazování účastnili lidé vyššího věku, kteří těmto službám nevěnovali takovou pozornost. Téměř všichni návštěvníci však byli spokojeni s úrovní lázeňského personálu. Kladně hodnotili hlavně jejich příjemné vystupování, ochotu apod. Lázeňské procedury byly také velmi pozitivně ohodnoceny, a to 99 % všech dotazovaných uvedlo, že jsou buď velmi dobré, nebo spíše dobré. S čistotou a pořádkem v lázeňském zařízení byli všichni respondenti také spokojeni. Většině hostů se zdály i místní ceny přívětivé.

Poskytování informací bylo hodnoceno jako velmi dobré nebo spíše dobré. Někteří lidé by chtěli být více informováni o kulturních a sportovních aktivitách a dalších pořádaných akcích v okolí. Se značením (jak dopravním, tak i informačním) byla spokojena početná skupina respondentů. Dále by někteří hosté uvítali větší a viditelnější směrovky při příjezdu do lázní a také zde postrádají další informační tabule. Komplex budov a jejich interiér zhodnotila většina hostů jako velmi pěkný a udržovaný. Lázeňský park a celkově i místní životní prostředí se respondentům zdálo také dobré. Prostředí lázeňského parku je podle hostů upravené, čisté, příjemné

a ovzduší není nijak výrazně znečištěno. Lidé se v místních lázních cítí bezpečně a pochvalují si jejich rodinnou atmosféru. Většina návštěvníků je spokojena i s nabídkou volnočasových aktivit, je zde však i početné množství těch, kteří by uvítali její rozšíření. Hosté také často využívají poskytování drobného prodeje, který hodnotí pozitivně. Opět se zde nachází i lidé, kteří by si představovali větší a lepší výběr zboží apod. Téměř všichni návštěvníci uvedli, že k nim byli místní obyvatelé přátelští a přívětiví.

Poslední otázka byla zaměřena na to, co lidem během jejich pobytu v lázních nejvíce scházelo nebo vadilo. Tato otázka byla podána otevřenou formou. Více než 70 % lázeňských hostů **nic nescházelo a nevadilo**, pouze malá skupina návštěvníků kritizovala například nedostatečnou nabídku volnočasových programů, výpadky televizního signálu a internetu, problémy při dokupování procedur (plná obsazenost, nevyhovující čas apod.). Některým pacientům vadila malá snaha personálu dohlížet na ostatní pacienty, zda dodržují osobní hygienu před vstupem do bazénu, jiní by od personálu očekávali větší informovanost (jak v oblasti lázeňství, tak všeobecně). Pár hostů uvedlo, že jim v lázních schází bazén napuštěný sirnou vodou. Výhrady však mělo pouze minimum respondentů a většina z nich uvedla, že velmi děkuje za krásný pobyt a opět se sem ráda vrátí.

5.2 SWOT analýza Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves

Cílem SWOT analýzy je získat přehled o zkoumaném subjektu a navrhnout díky ní nová opatření, která by měla vylepšit jeho současnou pozici na trhu cestovního ruchu. Prvním krokem je určení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Silné stránky

- výhodná geografická poloha, lázně leží uprostřed 10 ha lesoparku na trase mezi Uherským Hradištěm a Veselím nad Moravou, v okolí se nachází množství atraktivit cestovního ruchu, zdejší region je proslulý také díky vinařství a gastronomickým specialitám,
- vhodné přírodní podmínky, mírné klima, tato oblast je charakteristická déle trvajícím létem, jaro s podzimem bývá teplejší a zima většinou krátká a suchá, roční teploty se pohybují v průměru od 8,7 do 9,3 °C, úhrn srážek za rok je okolo 590 mm, životní prostředí je neznečištěné (v blízkosti se nachází vodní zdroje pitné vody),

- dobrá dopravní dostupnost a podmínky pro turistiku, přes lázeňský park vede cyklotrasa (možnost nordic walking, cyklistiky, bruslení apod.),
- lázně byly oceněny certifikátem jakosti ISO 9001:2000 a „Lázeňská akce roku“, kterou byly Novoveské dermatologické dny,
- schopnost konkurovat jiným menším lázeňským zařízením (lázně mohou konkurovat například lázním Leopoldov apod.),
- komplexnost služeb, v lázeňském areálu jsou všechny služby pod jednou střechou (léčebné, ubytovací, stravovací i doplňkové služby),
- rozsáhlá nabídka ubytovacích kapacit, ubytování v hlavní budově, ve vile Vlasta a Šárka (jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje, dvoulůžkové a čtyřlůžkové apartmá),
- v lázeňském zařízení panuje rodinná atmosféra díky dlouhodobé zpětné vazbě od návštěvníků,
- léčebné služby pro dospělé a seniory, léčí se zde nemoci pohybového aparátu, oběhového ústrojí, kožních onemocnění a nemocí nervového původu, je zde nabízena komplexní, příspěvková, samoplátecká i ambulantní léčba, v současné době roste množství samoplátců, kteří se při opakovaném pobytu mohou stát členy ROYAL SPA klubu a získají tak množství cenových zvýhodnění,
- příjemné prostředí, zařízení s interiérem je moderní, nachází se v krásném lázeňském parku, kde je vybudována i kolonáda s kavárnou, obchůdky a tanečním parketem, v areálu se nachází jedinečný zdroj minerální sírné vody,
- uvnitř zařízení se nachází bazén, whirlpool, sauna, sluneční lázně,
- výhodou je velké množství parkovacích míst v areálu lázní zdarma, půjčovna a úschovna kol,
- v letním období bohatý kulturní program (pořádání venkovních koncertů, představení, výletů do okolí a dalších akcí), pořádání dermatologických konferencí,
- zpětná vazba, lázně mají svůj vlastní dotazník, který předkládají hostům při příjezdu, aby jej vyplnili během pobytu a odevzdali na recepci,
- personál lázní ovládá alespoň dva cizí jazyky, lázně provozují cestovní agenturu a poskytují průvodcovskou činnost, lázeňské zařízení má dobré vzájemné vztahy s obcí a dalšími subjekty, místní obyvatelé jsou k návštěvníkům také přátelští,
- přehledné internetové stránky.

Slabé stránky

- v lázních ani v celé obci není bankomat, ačkoli zde byla snaha o jeho zřízení, doposud se ho nepodařilo prosadit, a to i přesto, že je v dnešní době nedílnou součástí každodenního života,
- není zde turistické informační centrum (nejbližší je v Uherském Ostrohu a Kunovicích), do obce přijíždí množství turistů, jak za lázeňstvím, sportovním vyžitím (golfové hřiště), tak i návštěvou různých slavností a vzniká zde potřeba zřídit zařízení, kde by byly účastníkům CR podávány aktuální informace, recepční v lázních poskytují turistům informace, avšak při ubytovávání hostů nemají prostor se turistům věnovat,
- chybí smyčka pro méně slyšící návštěvníky (při sledování televize, účasti na koncertech apod.),
- někteří lidé požadují lepší ubytovací formuláře (aby se dalo předejít například tomu, že bude dobře slyšící člověk na pokoji s méně slyšícím – problémem je zesílená televize, další spory vznikají při chrápání nebo v případě, že jsou někteří lidé až moc komunikativní apod.),
- nedostačující informační systém, chybí zde informační tabule o historii lázní a o památkách obce, rozšíření informačních tabulí zlepší možnosti pro turisty, místní tabule by podávaly informace nejen lázeňským hostům, ale i cykloturistům, kteří tudy projíždí po cyklostezce,
- útlá nabídka kulturního vyžití především v období mimo léto,
- ovlivnění návštěvnosti a obsazenosti lázní (vyhláška č. 267/2012 Sb.), kvůli změně ve jmenované vyhlášce zřejmě dojde ke snížení počtu lázeňských hostů, a tím také k poklesu obsazenosti pokojů.

Příležitosti

- lepší propagace i mimo řetězec ROYAL SPA (umístit nabídku lázeňských služeb a procedur například v nemocnicích na kožních a ostatních specializovaných odděleních, v ordinacích apod.), dále by mohla být propagace rozšířena do zahraničí, vzhledem k vhodné blízkosti hranic se Slovenskem by mohlo dojít k cílené propagaci lázeňského zařízení pro slovenské občany, kteří by mohli využít nabídky našich lázní a porovnat tak kvalitu jejich lázní s českými lázněmi,
- zlepšit možnosti kulturního vyžití především v období mimo letní měsíce,
- rozšíření informačních tabulí v lázeňském areálu,

- vybudování TIC, obec má obrovský potenciál pro cestovní ruch hlavně díky tomu, že má statut lázeňského místa, přijíždí sem mnoho turistů, jak za sportem (golf, závody dračích lodí) a rekreací, tak i za léčbou do lázní,
- vybudování dalších stravovacích a ubytovacích kapacit, které by mohly ubytovat početné množství turistů i v případě plné obsazenosti lázeňských pokojů,
- léčba dětí a mladistvých, rozšíření nabídky léčebných pobytů pro děti a mladistvé,
- účast na veletrzích cestovního ruchu, spolupráce s jinými CK a CA,
- využití sportovního areálu i pro veřejnost (stanovené hodiny pro pacienty a pro veřejnost, přínos finančních prostředků pro lázeňské zařízení).

Hrozby

- nestálost legislativy v ČR, změny zákonů a vyhlášek,
- růst nezaměstnanosti, který způsobí pokles reálného důchodu, jehož důsledkem může být snížení počtu samoplátců,
- růst nároků klientů, musí docházet k neustálé inovaci a přizpůsobování se,
- konkurence v podobě hotelu U lázní (hosté sem chodí občas na obědy, unik finančních prostředků lázeňského zařízení),
- konkurence velkých lázeňských společností v ČR i v zahraničí, konkurencí pro místní lázně jsou především Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, lázně v Karlových Varech, kam návštěvníci mohou přijet nejen za léčbou, ale například na známý filmový festival, v ČR jsou konkurencí ale i menší lázeňská zařízení, a to například poměrně nově vybudované lázně Lednice, které jsou navštěvovány také díky Lednicko-Valtickému areálu, který spadá do památek UNESCO, do konkurence také patří nově vznikající lázně, kterými jsou například lázně v Pasohlávkách na jižní Moravě, ze zahraničních lázní jsou to hlavně lázně na Slovensku (například Bojnice, Nový Smokovec, Piešťany, Sliač, termální lázně Bešeňová, Podhájská a další), v Maďarsku (termální lázně Hevíz, Zalakaros), v Rakousku (termální lázně Therme Laa), v Německu (Bad Füssing, Bad Schandau a další), v Polsku (Karpacz, Szklarska Poreba, Kudowa Zdrój, Zakopane, Kraków),
- konkurence, kterou představují nově vznikající a již vzniklá wellness centra (např. v Buchlovicích – Centrum regenerace Buchlovice, na Buchlově – Hotel Buchlov), které nabízí balíčky služeb i samostatné procedury (masáže, koupele, zábaly a další léčebné postupy) aplikované pomocí nejnovějších a nejúspěšnějších metod.

6 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Následující návrhy a doporučení vycházejí z vypracované SWOT analýzy a marketingového dotazníkového šetření. Tato doporučení by mohla pomoci nejen ke zvýšení povědomí o Sirnatých lázních Ostrožská Nová Ves a zlepšení úrovně poskytovaných služeb, ale také k rozvoji obce.

V obci chybí jak pro občany, tak pro turisty **možnost výběru hotovosti z bankomatu**. Obec se snažila o zřízení bankovních služeb prostřednictvím bankomatu, ale petice o jeho zřízení, která proběhla v roce 2010, byla neúspěšná. Tato v dnešní době již nepostradatelná služba je však náročná na realizaci také díky několika podmínkám, které jsou nevýhodou pro jeho zřízení. Patří mezi ně například stanovený počet obyvatel obce a počet klientů, dále musí bankomat dosahovat určitého obrátu či počtu výběrů a v případě tohoto neplnění musí obec doplácet bankovní instituci poplatky za předem dohodnutý objem apod. Bylo by vhodné i nadále vyjednávat s bankovními institucemi o možnostech co nejvýhodnější nabídky na jeho zřízení. Pro občany i návštěvníky by absence bankomatu mohla být problémem, jelikož jsou někteří lidé zvyklí běžně používat k úhradě platební karty a nenosit u sebe příliš velkou hotovost.

Chybí zde zařízení, které by informovalo místní občany a návštěvníky o probíhajících akcích a o atraktivitách v blízkém i vzdálenějším okolí. Nabízí se možnost **vybudování turistického informačního centra (TIC)**, které by mohlo být situováno do středu obce kousek od zvonice nebo do nejnavštěvovanějšího místa obce, a to do sirnatých lázní. Jsou zde sice recepční, které poskytují pacientům a návštěvníkům informace, ale tyto informace jsou mnohdy neúplné a nedostačující. Proto, pokud by nebyla možnost zřízení TIC, bylo by vhodné alespoň průběžné školení zaměstnanců lázní v oblasti informovanosti o atraktivitách cestovního ruchu, které se nachází v okolí. Ani to však zřejmě nepomůže, jelikož bývají recepční během ubytování hostů plně vytíženy a nemají dostatečný časový prostor k podávání informací dalším účastníkům cestovního ruchu, a proto by skutečně nejlepší variantou bylo zřízení již zmiňovaného TIC.

V lázeňském areálu je **nedostačující informační systém**. Nachází se zde informační tabule, která zobrazuje rozmístění budov v areálu. Není zde však žádná tabule, která by podávala informace o historii lázní a léčebného sirného pramene

a o tom, jak zde lázně vznikly. Ke zlepšení informovanosti by mohlo dojít rozšířením místních tabulí, které by obsahovaly informace o památkách v obci a možnostech výletů do okolí. Podél silnice by ve směru jízdy mohla být také umístěna větší informační tabule, která by lákala kolemjedoucí do lázní. Na tabuli by měly být uvedeny internetové stránky sirnatých lázní, díky kterým by se turisté mohli se zařízením sami blíže seznámit.

Vzhledem k dobré poloze Ostrožské Nové Vsi by mohlo dojít v obci k **vytvoření dalších kvalitních ubytovacích a stravovacích kapacit**, kterých je zde hlavně v sezóně nedostatek. Obcí projíždí turisté, kteří přijíždí za místními i okolními přírodními a kulturními krásami. Ostrožskou Novou Ves pravidelně navštěvují i sportovní nadšenci, kteří sem přijíždí díky golfovému hřišti ležícímu nedaleko od lázeňského zařízení. V období konání různých slavností (jízda králů, Slovácké slavnosti vína apod.) sem zavítají i zahraniční návštěvníci, kteří hledají spolehlivé místo pro svůj pobyt a občerstvení. Cestuje tudy i mnoho cykloturistů, kteří putují po vinařských stezkách. Vzhledem k dosud rostoucí obsazenosti lázeňských pokojů, která v roce 2012 dosáhla 90 %, by bylo vhodné rozšířit možnosti kvalitního stravování a ubytování. Lázeňské zařízení by mělo vycházet z těchto údajů a zapřemýšlet nad vybudováním dalších stravovacích a ubytovacích kapacit, které by byly schopny obsloužit a uspokojit návštěvníky i při plné obsazenosti lázeňského zařízení.

Bylo by vhodné zaměřit **cílenou propagaci** také **mimo řetězec ROYAL SPA**, která by mohla vést k přilákání většího množství návštěvníků do místních lázní. Propagační materiál by mohl být umístěn do nemocnic, především na kožních odděleních, v čekárnách ordinací praktických lékařů a v lékárnách. Propagace by mohla být šířena i nedaleko za hranicemi například na Slovensku se zaměřením na místní turisty. Díky propagačnímu materiálu se zvýší povědomí lidí o těchto lázních a je možné, že se zvýší i jejich návštěvnost. Zástupce vedení sirnatých lázní by se měl **účastnit veletrhů cestovního ruchu**, na kterých by měl toto zařízení propagovat.

Lázeňské zařízení by mohlo využít **nabídky pobytů a procedur prostřednictvím slevových portálů**, které jsou v dnešní době vyhledávaným zdrojem informací a také výhodné koupě. Například na portálech www.slevomat.cz, www.slevydnas.cz, www.huraslevy.cz a mnoho dalších. Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves by zde mohly svou nabídku uveřejnit a získat tak nové klienty. Například na www.huraslevy.cz je uvedeno několik lázeňských pobytů, a to jak v ČR, tak

i v zahraničí se slevou. Pobyty zde nabízí například Mariánské Lázně, lázně Luhačovice, Janské Lázně, lázně v Karlových Varech, Pivní lázně Poděbrady, ze slovenských lázní zde nabízí pobyty například Bešeňová, Bojnice a další lázeňská zařízení. Tyto portály navštěvují především mladí lidé, kteří by mohli tvořit další skupinu lázeňských hostů. Ti by se sem přijeli léčit nebo pouze zregenerovat. Mohli by využít množství víkendových, ale i léčebných pobytů. Nabídka by se tedy mohla rozšířit i o léčebné pobyty pro děti a mladistvé, kteří se potýkají se stejnými problémy. Například s lupénkou, pooperačními stavy apod. nebo si chtějí odpočinout, užít si dovolenou atd.

Ke zvýšení spokojenosti klientů by mohlo přispět **rozšíření ubytovacího formuláře** o položky, jako například „jak dobře slyšíte, chrápete, jste komunikativní, jak moc“ apod. Tento formulář by lépe vystihoval klienty, kteří se v lázních ubytovávají, a tak by se dalo předejít stížnostem „má spolubydlící chrápe, neslyší a křičí nám televize, neustále moc mluví a já jsem z toho unavená“ apod. Lépe by se zaměstnancům ubytovacího úseku určovalo, koho mají ke komu na pokoj přiřadit, a předešlo by se tak množství každodenních stížností.

Velkým nedostatkem v lázních je **absence smyčky pro méně slyšící návštěvníky**, která by jim i jejich okolí usnadnila pobyt. Vzhledem k velkému počtu klientů ve vyšším věku se nabízí možnost investovat finanční prostředky do zřízení smyčky. Méně slyšící lidé by se potom mohli s radostí účastnit kulturních akcí, které by dobře slyšeli a mohli by sledovat ztišenou televizi, čímž by nerušili své okolí a sami by se cítili lépe. Jednou z možností je zřídit tuto smyčku a vést ji alespoň v některých pokojích a následně do nich méně slyšící pacienty ubytovávat, dále by pak neměla chybět ve společných prostorech, kde se konají různé kulturní programy a přednášky.

V lázeňském zařízení je poskytován dostatek aktivit, kterých mohou návštěvníci využít (bývají pořádány výlety do okolí, každou neděli odjíždí minibus do kostela sv. Václava v Ostrožské Nové Vsi na mši, jezdí se do Uherského Hradiště na různé trhy, navštěvují se vinařské sklepy v Plzích, v lázních se hlavně v letních měsících pořádají kulturní a společenské akce, lázeňští návštěvníci mají možnost využít sportovní areál), avšak i přesto **si stěžují na jejich malou nabídku**. Aby mohla být tato nabídka rozšířena, mělo by dojít k dotázání klientů, jaké aktivity by si představovali, kam by chtěli z lázní vyjet apod. Své postřehy by mohli uvést také do dotazníku, který jim recepční poskytne při jejich příjezdu. Jejich nápady by se následně zvažili a případně by

došlo k **sestavení dalších možných aktivit**, které by pacientům vyhovovaly a plně uspokojily jejich potřeby.

V lázních jsou poskytovány služby cestovní agentury a průvodcovská činnost. Měla by se však zlepšit **spolupráce mezi cestovní agenturou** a ostatními **cestovními kancelářemi a agenturami**, aby došlo k nasmlouvání nových pobytů. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že všichni návštěvníci přicestovali individuálně, aniž by využili zmiňovaných služeb. Mohlo by dojít ke zkontaktování ostatních subjektů zabývajících se touto činností, aby si lázně získaly nové klienty, a tak i další finanční prostředky.

Dalšími službami, které lázeňské zařízení poskytuje, jsou doplňkové služby. Množství návštěvníků nebylo spokojeno s **rozsahem nabízeného sortimentu**. Podle autorčina názoru je lázeňským hostům poskytováno vše potřebné, dokonce i sezónní sortiment, který by na recepci nemusel být vůbec dostupný. Bylo by proto vhodné se opět dotázat klientů nebo uvést v dotazníku lázní, co návštěvníkům v doplňkovém sortimentu chybí. Na recepci mají možnost zakoupit lázeňské oplatky, ručníky, hygienické potřeby, kosmetiku SINOVA, pohlednice a poštovní známky, turistické známky, složky na zdravotní průkaz, denní tisk (noviny i časopisy), papírové ubrusy se sezónními motivy, alkohol v podobě léčivých likérů a další. Výběr oplatek je omezen pouze na tři druhy, lázeňští hosté však mají možnost navštívit obchůdky na kolonádě, kde je možnost výběru z široké škály příchutí.

Dále by mohlo dojít k lepšímu **využití sportovního areálu**, který se nachází v lázeňském parku, a to tak, že by se mohly sportovní prostory pronajímat za určitý poplatek (minigolf, tenisové kurty v areálu) pro veřejnost. To by mohlo přinést finanční prostředky navíc. Byly by pevně stanovené herní hodiny pro pacienty a pro externí návštěvníky, tak aby docházelo k jejich vystřídaní.

Jak bylo uvedeno v dotazníkovém šetření, lidé by si představovali individuální koupel v **bazénu napuštěném sirnou vodou**. Tato možnost je však nereálná díky vysokým nákladům na údržbu a obtížnému udržení vody tak, aby byly dodrženy stanovené hygienické podmínky. V lázních se o tyto koupele již pokoušeli, ale závěr byl, že nelze udržet kvalitu a čistotu sirné vody, proto musela být tato vody nahrazena klasickou pitnou vodou.

7 ZÁVĚR

Lázeňství má u nás několikasetletou tradici. Na území České republiky se vyskytuje množství přírodních léčebných zdrojů, které pomáhají k léčbě mnoha druhů onemocnění. Využívání léčebných pramenů je známé již z 15. století, kdy postupem času začala v jejich blízkosti vznikat lázeňská města. K největšímu rozvoji lázní došlo od 18. století, a to také díky vývoji lékařství. Pobyt v lázních bývá často spojován s nabídkou kulturních a sportovních aktivit. V současné době se lázeňství a wellness stává trendem moderního života. Lidé více pečují o své zdraví a krásu. Na druhou stranu ale většina populace žije hektickým a stereotypním životem, od kterého je potřeba si v některém z lázeňských zařízení odpočinout.

Bakalářská práce se zabývala Sirnatými lázněmi v Ostrožské Nové Vsi a jejich turistickým potenciálem. Práce je členěna do sedmi kapitol. Teoretická část práce obsahuje úvod, metodiku zpracování a cíl bakalářské práce, teoretické základy cestovního ruchu a lázeňství. V praktické části je zkoumán turistický potenciál destinace zaměřující se na vybavení lázeňského zařízení a prostředí, ve kterém se nachází, poskytování služeb, dopravní dostupnost a ubytovací i stravovací kapacity v blízkém okolí. V kapitole analýza zkoumaného subjektu, je zpracováno dotazníkové šetření a SWOT analýza Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves, ze kterých jsou následně vypracovány vlastní návrhy a doporučení. Jedná se například o opatření v podobě možnosti poskytování bankovních služeb, absenci turistického informačního zařízení a kvalitních stravovacích i ubytovacích kapacit v obci, nedostačující informační systém, možnost využití slevových portálů při nabídce lázeňských pobytů, vylepšení lázeňských prostor o smyčku pro méně slyšící návštěvníky, rozšíření nabídky volnočasových aktivit, lepší využití lázeňského sportovního areálu, proškolení a zvyšování odborné kvalifikace personálu a především také zvýšení propagace lázeňského zařízení mimo hotely ROYAL SPA.

Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves jsou malebné lázně na území jihovýchodní Moravy. Lidé sem přijíždí řešit především své zdravotní potíže a odpočinout si od stereotypního života. V lázních se léčí hlavně kožní onemocnění a nemoci pohybového aparátu. Působí zde specializovaný personál, který používá k léčbě množství pokrokových metod. V lázeňském areálu jsou poskytovány všechny služby pod jednou střechou. Nachází se zde i sportoviště a rozlehlý lázeňský park. Převážně v letních

měsících bývají pořádány venkovní kulturní a společenské programy a celoročně různé akce uvnitř lázní. Pacienti s nadšením vítají rodinnou atmosféru lázní a příjemnost místního prostředí.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat turistický potenciál Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves a zhodnotit jejich význam v cestovním ruchu. Dle názoru autorky byl předem stanovený cíl naplněn.

Data a další údaje využitá v práci byly čerpány z odborné literatury, turistických průvodců, interních a propagačních materiálů získaných v Sirnatých lázních Ostrožská Nová Ves a z odborných článků uveřejněných na internetových stránkách věnovaných problematice lázeňství. Zpracování bakalářské práce rozšířilo autorce povědomí o současném fungování lázeňské péče a o možnostech léčby pomocí využití přírodního léčebného zdroje. Dále se seznámila s množstvím léčebných metod a vytvořila si vlastní představu o existenci a působnosti lázeňského zařízení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

- [1] BURACHOVIČ, Stanislav a Stanislav WIESER. *Encyklopedie lázní a léčivých pramenů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri, 2001. ISBN 80-7277-049-7.
- [2] ČOUPEK, Jiří et al. *Ostrožská Nová Ves: z dějin Nové Vsi a Chylic*. Ostrožská Nová Ves: Obec Ostrožská Nová Ves, 2001. ISBN 80-238-8533-2.
- [3] DROBNÁ, Daniela. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. 2. přeprac. vyd. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7373-079-6.
- [4] GIRGEL, Michal et al. *Minerální prameny Zlínského kraje*. Zlín: Zlínský kraj, 2008. ISBN 978-80-254-4337-8.
- [5] HESKOVÁ, Marie et al. *Cestovní ruch: Pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- [6] HLADKÁ, Jitka. *Technika cestovního ruchu*. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-7169-476-2.
- [7] HOLEŠINSKÁ, Andrea. *Destinační management aneb Jak řídit turistickou destinaci*. Brno: Masarykova univerzita, ekonomicko-správní fakulta, 2007. ISBN 978-80-210-4500-2.
- [8] HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. 4. vyd. Praha: Idea Servis, 2002. ISBN 80-85970-36-8.
- [9] INDROVÁ, Jarmila et al. *Cestovní ruch (základy)*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [10] JANDOVÁ, Dobroslava. *BALNEOLOGIE*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2820-9.
- [11] JANOŠKA, Martin. *Minerální prameny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1841-0.
- [12] KAJLÍK, Vladimír et al. *České lázně a lázeňství*. Praha: MMR ČR, 2007. ISBN 978-80-239-9330-1.
- [13] KIRÁLOVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-56-4.
- [14] KIRÁLOVÁ, Alžběta. *Marketing hotelových služeb*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-05-1.

- [15] MIRVALD, Stanislav et al. *Geografie cestovního ruchu*. 3. vyd. Plzeň: Vydavatelství ZČU, 1996. ISBN 80-7082-288-0.
- [16] NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-673-8.
- [17] ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea Servis, konsorcium, 2010. ISBN: 978-80-85970-68-5.
- [18] PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.
- [19] PODHORSKÝ, Marek. *Zlínský kraj*. Praha: Freytag & Berndt, 2006. ISBN 80-7316-147-8.
- [20] SEIFERTO VÁ, Věra. *Marketing v lázeňském cestovním ruchu*. Praha: VŠ cestovního ruchu, hotel. a lázeňství, 2003. ISBN 80-86592-00-6.
- [21] ŠEVČÍK, Oldřich. *Architektura – historie – umění: Kulturně-civilizační vývoj v Evropě od antiky do počátku 19. století*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2032-6.

Internetové zdroje

- [22] Zákon č. 164/2001 Sb., Lázeňský zákon
- [23] Vyhláška č. 423/2001 Sb., o zdrojích a lázních
- [24] www.bernards.cz
- [25] www.tourism.cz
- [26] www.zelenykompas.cz
- [27] www.stranypotapecske.cz
- [28] www.altech-uh.cz
- [29] www.czso.cz
- [30] www.portal.mpsv.cz
- [31] www.akcni-pobyty.cz
- [32] www.laznenovaves.cz
- [33] SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Předepisování lázeňské péče od 1. října 2012* [online]. [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: <http://www.lecebne-lazne.cz/cs/pro-lekare/predepisovani-lazenske-pace-od-1-rijna-2012>
- [34] LÁZNĚ HODONÍN. *Certifikace EuropeSpa med* [online]. [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: <http://www.laznehodonin.cz/text/certifikace-europespa-med>

- [35] RELAX & WELLNESS. *Cerfitikované wellness hotely a lázně – EuropeSpa* [online]. [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: <http://www.e-lazne.eu/certifikovane-hotely-a-lazne>
- [36] EUROAGENTUR. *Zdravotní turistika do Česka* [online]. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://www.euroagentur.com/cz/89.zdravotni-turistika-do-ceska>
- [37] TOPZINE.CZ. *Cestujeme za plastickými operacemi. Zdravotní turistika je na vzestupu* [online]. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://www.topzine.cz/cestujeme-za-plastickymi-operacemi-zdravotni-turistika-je-na-vzestupu>
- [38] ZDN.CZ. *Zdravotní turistika v Česku* [online]. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://zdravi.e15.cz/denni-zpravy/z-domova/zdravotni-turistika-v-cesku-465532>
- [39] HOTELSTARS OFICIÁLNÍ JEDNOTNÁ KLASIFIKACE UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodika klasifikace* [online]. [cit. 2013-01-30]. Dostupné z: <http://www.hotelstars.cz/metodika>
- [40] MUNI.CZ. *Balneologie* [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.fsps.muni.cz/impact/balneologie/historie-balneologie/>
- [41] SLOVÁCKO. *Ostrožská Nová Ves* [online]. [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <http://www.slovacko.cz/lokalita/36/ostrozska-nova-ves>
- [42] ČSÚ. *Vybrané statistické údaje za obec* [online]. [cit. 2013-03-08]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=592463&cislota_b=MOS+ZV01
- [43] BIZBIZ.CZ. *Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves, s.r.o.* [online]. [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.bizbiz.cz/v2/firmy/193198/sirnatelazne-ostrozska-nova-ves-s-r-o>
- [44] ROYAL SPA LÁZEŇSKÉ HOTELY. *O nás* [online]. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.royalspa.cz/page/1174.lazenske-hotely-royal-spa/>
- [45] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Ostrožská Nová Ves – Sirnaté lázně v srdci Slovácka* [online]. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: <http://www.e-lazne.eu/lazne-ostrozska-nova-ves/>
- [46] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Nabídka ubytování v sirnatých lázních* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24735-ubytovani>
- [47] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Hotelová restaurace* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24664-restaurace>

- [48] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Hotelové služby* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24734-hotelove-sluzby>
- [49] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Léčebné zaměření* [online]. [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24740-lecebne-indikace>
- [50] SIRNATÉ LÁZNĚ OSTROŽSKÁ NOVÁ VES. *Lázeňské léčebné pobyty* [online]. [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24755-lazenske-pobyty>
- [51] ROYAL SPA. *Lázeňské hotely* [online]. [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.royalspa.cz/page/101.royal-spa-club/>

Další zdroje

- [52] Výroční zpráva Sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves
- [53] interní informace lázní
- [54] propagační materiál „Ve víru barev a chutí“
- [55] propagační materiál „Ostrožská Nová Ves“
- [56] propagační materiál „ROYAL SPA lázeňské hotely“
- [57] informační materiál „ROYAL SPA CLUB“

SEZNAM ZKRATEK

CA	cestovní agentura
CK	cestovní kancelář
CR	cestovní ruch
ČR	Česká republika
MZČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
PLZ	přírodní léčivé zdroje
SWOT	Strenghts (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby)
TIC	turistické informační centrum
ZPMV	zdroje přírodních minerálních vod

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 10. 5. 2013

Durdáková
.....
jméno a příjmení studenta

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 3.1	Caracallovovy thermy – půdorys
Obr. 3.2	Priessnitzovy metody
Obr. 3.3	Lázeňská zařízení v lázeňských místech ČR
Obr. 3.4	Přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodních minerálních vod v ČR
Obr. 4.1	Mapka Slovácka
Obr. 4.2	Letecký snímek štěrkových jezer a obce
Obr. 4.3	Dračí lodě v Ostrožské Nové Vsi
Obr. 4.4	Sírnaté lázně Ostrožská Nová Ves
Obr. 4.5	Původní podoba lázní v roce 1903
Obr. 4.6	Lázeňská budova koncem 30. let
Obr. 4.7	Přírodní léčivý zdroj v Ostrožské Nové Vsi
Obr. 4.8	Mapa lázeňských míst v řetězci
Obr. 4.9	Hotelová restaurace
Obr. 4.10	Lázeňská kolonáda
Obr. 4.11	Lázeňská kavárna

SEZNAM GRAFŮ

Graf 5.1	Výsledky otázky číslo 2
Graf 5.2	Výsledky otázky číslo 3
Graf 5.3	Výsledky otázky číslo 4
Graf 5.4	Výsledky otázky číslo 5
Graf 5.5	Výsledky otázky číslo 6
Graf 5.6	Výsledky otázky číslo 7
Graf 5.7	Výsledky otázky číslo 8
Graf 5.8	Výsledky otázky číslo 9
Graf 5.9	Výsledky otázky číslo 10
Graf 5.10	Výsledky otázky číslo 11
Graf 5.11	Výsledky otázky číslo 13
Graf 5.12	Výsledky otázky číslo 14
Graf 5.13	Výsledky otázky číslo 15
Graf 5.14.1	Výsledky otázky číslo 16.1
Graf 5.14.2	Výsledky otázky číslo 16.2
Graf 5.14.3	Výsledky otázky číslo 16.3
Graf 5.14.4	Výsledky otázky číslo 16.4
Graf 5.14.5	Výsledky otázky číslo 16.5
Graf 5.14.6	Výsledky otázky číslo 16.6
Graf 5.14.7	Výsledky otázky číslo 16.7
Graf 5.14.8	Výsledky otázky číslo 16.8
Graf 5.15.1	Výsledky otázky číslo 17.1
Graf 5.15.2	Výsledky otázky číslo 17.2
Graf 5.15.3	Výsledky otázky číslo 17.3
Graf 5.15.4	Výsledky otázky číslo 17.4
Graf 5.15.5	Výsledky otázky číslo 17.5
Graf 5.15.6	Výsledky otázky číslo 17.6
Graf 5.15.7	Výsledky otázky číslo 17.7
Graf 5.15.8	Výsledky otázky číslo 17.8
Graf 5.16	Výsledky otázky číslo 18

SEZNAM TABULEK

Tabulka 4.1	Údaje k obyvatelstvu obce Ostrožská Nová Ves
Tabulka 4.2	Údaje k věkové struktuře obyvatelstva za rok 2011
Tabulka 4.3	Míra nezaměstnanosti v obci v procentech
Tabulka 4.4	Ubytovací a stravovací zařízení v obci
Tabulka 4.5	Ubytovací kapacita lázeňského zařízení
Tabulka 4.6	Obsazenost pokojů
Tabulka 4.7	Počet návštěvníků Sírnatých lázní Ostrožská Nová Ves
Tabulka 4.8	Výnosy z běžné činnosti podle hlavních činností v tis. Kč
Tabulka 4.9	Hospodářský výsledek v tis. Kč

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Dotazník k marketingovému šetření pro zhodnocení turistického potenciálu Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves
Příloha č. 2	Procedury Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves
Příloha č. 3	Odborný posudek na léčebný pramen z roku 1903

DOTAZNÍK PRO NÁVŠTĚVNÍKY LÁZNÍ

Dobrý den, jsem tazatelka provádějící průzkum návštěvníků, jehož účelem je monitorovat stav a změny týkající se cestovního ruchu v tomto prostředí z Vašeho pohledu. Můžete mi prosím věnovat několik minut času? Ráda bych Vám položila několik otázek týkajících se Vás a Vašich postřehů z pobytu v této oblasti. Pokud dotazník vyplníte sami, odpovídejte **zakroužkováním** čísla té možnosti, která nejlépe vyjadřuje Vaši situaci nebo Váš názor. Dotazník je zcela anonymní.

1. Pocházíte z České republiky?

- 1 ano
- 2 ne – uveďte název státu:

Otázky č. 2 a 3 jsou pouze pro tuzemské návštěvníky:

2. Jste ochoten(a) uvést, z kterého okresu pocházíte?

.....

3. Jak je Vaše bydliště přibližně daleko od tohoto místa dotazování?

- 1 do 20 km
- 2 21 až 50 km
- 3 51 až 100 km
- 4 nad 100 km

Na následující otázky odpovídají opět všichni:

4. Jakým dopravním prostředkem jste sem přicestoval(a)?

(vyberte pouze 1 převažující způsob dopravy)

- 1 autem
- 2 vlakem
- 3 autobusem – linkovým
- 4 autobusem – se zájezdem
- 5 na kole
- 6 pěšky
- 7 jiné

5. Jak dlouhý bude Váš pobyt zde?

- 1 jednodenní – bez noclehu (dojíždím sem)
- 2 1 až 2 noclehy (např. víkendový)
- 3 3 až 7 noclehů (např. týdenní)
- 4 více než 7 noclehů

6. Kde jste se o těchto lázních dozvěděl(a)?

- 1 doporučením známých nebo rodiny
- 2 doporučením lékaře
- 3 z internetu
- 4 z veletrhu
- 5 z reklamy v tisku
- 6 od cestovní kanceláře
- 7 jiné

7. Proč jste si vybral(a) právě Sirnaté lázně v Ostrožské Nové Vsi?

- 1 pomohou mi řešit mé zdravotní potíže
- 2 najdu zde všechno pod jednou střechou
- 3 široká nabídka služeb
- 4 malá vzdálenost od bydliště
- 5 jiné

8. Už jste někdy navštívil(a) tyto lázně?

- 1 ne, jsem tu poprvé
- 2 ano, byl(a) jsem zde 1 až 3 krát
- 3 ano, byl(a) jsem zde už vícekrát

9. Jaká je Vaše věková kategorie?

- 1 do 30 let
- 2 31 až 49 let
- 3 50 až 69 let
- 4 70 a více let

10. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- 1 bez maturity
- 2 s maturitou
- 3 vysokoškolské

11. Jaké je Vaše pohlaví?

- 1 muž
- 2 žena

12. Jaký je způsob organizace Vaší cesty?

- 1 individuálně
- 2 skupinový zájezd
- 3 prostřednictvím cestovní kanceláře / cestovní agentury

13. Jakým způsobem za pobyt platíte?

(vyplní jen dlouhodoběji ubytovaní)

- 1 komplexní lázeňská péče hrazená pojišťovnou
- 2 příspěvková lázeňská péče - pobyt si hradím z části sám/sama
- 3 jsem samoplátce (na týdenní pobyt)
- 4 dostal(a) jsem pobyt jako dar
- 5 jiné

14. Kde jste zde ubytován(a)?

- 1 v hlavní budově lázní
- 2 v jedné z vil patřících k lázním - Vlasta nebo Šárka
- 3 dojíždím
- 4 jiné

15. Jaký je převažující důvod Vaší návštěvy?

- 1 zdraví – rehabilitace, léčebné kúry, jiné léčení (elektroléčba) atd.
- 2 relaxace – rekreace, pobyt v přírodě, odpočinek, procházky atd.
- 3 jiné

V následujících otázkách zakroužkujte odpověď vždy v každém řádku:

16. Jak celkově hodnotíte následující služby poskytované v tomto zařízení?

	Velmi dobře	Spíše dobře	Spíše špatně	Velmi špatně	Neumím posoudit
Ubytovací služby (pokud jste zde ubytován)	1	2	3	4	5
Úroveň stravování	1	2	3	4	5
Služby pro motoristy	1	2	3	4	5
Služby pro cykloturisty	1	2	3	4	5
Úroveň personálu celkově	1	2	3	4	5
Lázeňské procedury	1	2	3	4	5
Péče o čistotu a pořádek (úklid)	1	2	3	4	5
Cenová úroveň služeb	1	2	3	4	5

17. Jak hodnotíte péči o rozvoj cestovního ruchu v tomto areálu?

	Velmi dobře	Spíše dobře	Spíše špatně	Velmi špatně	Neumím posoudit
Poskytování informací	1	2	3	4	5
Orientační značení (směrovky, tabule)	1	2	3	4	5
Péče o budovu a interiér	1	2	3	4	5
Péče o životní prostředí v lázeňském parku	1	2	3	4	5
Péče o bezpečnost návštěvníků	1	2	3	4	5
Nabídka programů pro volný čas	1	2	3	4	5
Drobný prodej (občerstvení, suvenýry, ...)	1	2	3	4	5
Přátelskost místních lidí k návštěvníkům	1	2	3	4	5

18. Co Vám v těchto lázních nejvíce schází, co Vám vadí?

.....

DĚKUJI ZA SPOLUPRÁCI A PŘEJI PĚKNÝ POBYT

Vyplněný dotazník prosím odevzdejte na recepci

Procedury Sirnatých lázní Ostrožská Nová Ves

Vodoléčebné procedury

- sirné koupele – představují pobyt ve vaně se sirnou vodou o teplotě 36 až 38 °C po dobu 20 minut a poté následuje 10 minut suchý zábal,
- perličkové koupele – probíhají pomocí roštu, který je umístěn ve vaně s vodou (36 až 38 °C, 20 minut) a vhání do ní vzduch, vytváří tak jemnou perličkovou masáž,
- vířivá koupel pro dolní končetiny – aplikuje se v malé vaně, kde je dmýchadlo, které víří vodu (36 až 38 °C, 15 minut), slouží k masáži končetin,
- přísadové koupele relaxační – představují koupel ve vodě s různými vonnými extrakty (např. mátová, borovicová, jalovcová, levandulová a další přísady do koupele),
- přísadové koupele léčebné – patří sem olejová a ovesná koupel, účelem koupelí je dosáhnout zklidnění pokožky, zjemnění, odstranění odumřelé kůže, používá se k léčbě kožních onemocnění.

Masáže

- klasická – částečná nebo celková masáž, jsou jedny z nejběžněji aplikovaných masáží, provádí se vsedě či vleže, v oblasti zad nebo celého těla,
- aroma masáž – je aplikována stejným způsobem jako klasická, částečná nebo celková masáž, dochází při ní k použití aromatických esencí,
- masáž lávovými kameny – aplikuje se po ohřátí kamenů ve vodní lázni na určitá místa těla (teplota je 37 až 40 °C),
- podvodní masáž – její aplikace probíhá ve speciální vaně pomocí proudu vody pod tlakem (1 až 2 kPa).

Fyzikální terapie

- diadynamik – aplikuje se dvěma elektrodami dle předpisu lékaře,
- interferenční proudy – lékař určí místo, na které se elektrody aplikují,
- distanční elektroléčba – je bezkontaktní elektroterapií, je přechodem mezi magnetoterapií a elektroterapií, používá se elektrická složka elektromagnetického pole, která se aplikuje přes obvaz či sádku, aplikace trvá 20 až 30 minut,
- magnetoterapie – aplikátor se umístí na místo předepsané lékařem,

- ultrazvuk – pohyb hlavice ultrazvuku v předem označeném místě, je prováděn odborným zdravotníkem,
- lymfoven – je přístrojová lymfodrenáž prováděná prostřednictvím náleků na horní či dolní končetiny,
- extremiter – jde o pasivní cévní trénink, kdy se v průhledném pracovním válci střídá přetlak a podtlak, působí tak na zvýšení množství protékající krve v žilách (aplikuje se na končetiny),
- laser, laserový paprsek – je aplikován na místo předepsané lékařem, k aplikaci slouží buď sonda, nebo scanner.

Termoterapie

- rašelinové obklady – přenáší teplo prostřednictvím rašelinového polštáře, ten se aplikuje na místo určené lékařem (většinou na záda, klouby apod.),
- parafinové obklady – jsou aplikovány ze stejného principu jako rašelinové obklady, aplikace probíhá na základě lékařského předpisu,
- lokální kryoterapie (léčba chladem) – aplikuje se na předem určené místo formou chladících sáčků a gelů pojmajících chlad.

Hydrokinezioterapie

- cvičení a plavání v bazénu – je léčbou pomocí pohybu ve vodě, hloubka bazénu je 1,40 m a terapie probíhá za účasti fyzioterapeuta po dobu 20 minut.

Rehabilitace – kinezioterapie

- individuální cvičení – probíhá pod vedení fyzioterapeuta a pomáhá zmírnit či odstranit problémy pohybového aparátu,
- skupinové cvičení – patří sem například dechové cvičení, probíhá pod dohledem fyzioterapeuta, který se zaměřuje na určité dovednosti (dechová cvičení aj.),
- severská chůze (nordic walking) – je kondiční pohybová aktivita, chůze s holemi, měla by se uskutečňovat za doprovodu speciálně školeného personálu.

Metody a zákroky estetické dermatologie

- chemický peeling – je dermatologický zákrok, slouží k odstranění vrásek a jizviček, k projasnění pleti, léčba probíhá aplikováním roztoků ovocných kyselin, zákrok lze opakovat po dvou týdnech,

- odstranění vrásek – aplikace se provádí v lokální anestezii a má dlouhotrvající účinek, tato léčba se provádí pomocí výplňových materiálů v podobě kyseliny hyaluronové,
- conjonctyl – je metoda sloužící ke zlepšení pleti a odstranění vrásek, k aplikaci se používají injekce, které se jemně vpichují do horní vrstvy kůže a vstříkují do ní speciální roztok s organickým křemíkem,
- peering (dermarollerová mezoterapie) – aplikuje se pomocí ostritých válečků, díky kterým se do pokožky vpraví potřebné léčebné látky (např. roztok kyseliny hyaluronové, slouží ke zlepšení pokožky, eliminaci vrásek apod.),
- ice-mask – je ledová maska, která obsahuje vitamín C, extrakt Aloe vera, její aplikací dochází ke zlepšení stavu pleti, dochází k jejímu zklidnění a hydrataci,
- mezoterapie – je léčba pomocí vpichů roztoku kyseliny hyaluronové, pomáhá obnovit vitalitu pokožky,
- lipolýza – slouží k odstranění tukových „polštářků“, provádí se vpichy, do pokožky jsou vpravovány látky rozpouštějící tukové buňky, je určen k modelaci postavy.

Další léčebné metody

- akupunktura – aplikuje se vpichováním velmi tenkých jehel na předem určená místa, tzv. aktivní body, aplikace trvá asi 30 minut, užívá se při bolestech různého původu, při onemocněních dýchacích cest, pohybového aparátu, u neurologických onemocnění, při zažívacích potížích, onemocněních oběhové soustavy, močových cest, alergií, kožních onemocnění, gynekologických potížích nebo poruchách imunity,
- inhalace – je vdechování kapaliny (Vincentky) ústy či nosem, dochází ke zvlhčení dýchacích cest, jejich pročištění a snadnějšímu odkšlávání,
- finská sauna – mohou ji navštívit max. 4 osoby zároveň, k ochlazení slouží studená sprcha nebo malý ochlazovací bazének,
- manipulace a mobilizace – pomáhá k zmírnění a odstranění bolestí, provádí ji lékař specializovaný na myoskeletární medicínu.

Reflexní terapie

- techniky měkkých tkání, míčkování – slouží k uvolnění, zmírnění bolestí, zejména u kloubů a páteře, tuto metodu provádí vyškolený personál (fyzioterapeut, lékař),

- trigger point therapie – pomáhá zmírnit bolesti, aplikuje se suchou jehlou do místa, ze kterého bolest vychází, metoda je prováděna speciálně vyškoleným lékařem,
- insuflace CO₂ (plynové injekce) – pomocí jehly je do podkoží vpraven kyslíčnick uhlíčitý (asi 20 ml), po vstřebání dochází k lepšímu prokrvení díky rozšíření drobných kapilár, pomáhá také při bolesti.

Léčba pomocí kosmetiky SINOVA

Sírnaté lázně Ostrožská Nová Ves, s.r.o. ve spolupráci se společností Alma, s.r.o. produkují řadu kosmetických přípravků, které jsou vyrobeny z přírodního sírnatého léčivého zdroje vyvěrajícího v areálu sírnatých lázní. Tato kosmetika je určena pro péči o citlivou pokožku, je doporučována pacientům s kožními onemocněními. Kosmetické přípravky SINOVA pomáhají k dosažení velmi dobrých výsledků při léčbě lupénky, ekzémů a akné.

V nabídce je **Krém Sinova**, který je vhodný pro suchou a citlivou kůži. Napomáhá zabránit zánětům, praskání a svědění pokožky. Obsah krému je 100 ml. Dalším produktem je **Gel Sinova proti akné**, pro ošetření mastné pleti, která má sklon k akné. Gel zabraňuje rozmnožení bakterií a je vhodným doplňkem u léčby akné. Gel má obsah 100 ml. Třetím produktem je **Šampon Sinova** s protizánětlivým a hojivým účinkem. Balení obsahuje 200 ml. Jednotlivé kosmetické přípravky jsou prodávány v hotelech ROYAL SPA, cena každého z produktů činí 160 Kč.

<p>Úšeobecný ústav ku zkoumání potravin v Praze. Při české universitě Bojiště 1660/II.</p>																																																	
<p>Číslo běžné 1725. Číslo kontrolní 1430. Kniha rozborů IV. 525.</p>	<p>Dne 21. srpna 1903.</p>																																																
<p>Voda.</p> <p>Předmět: Zkoumání vyžádali si: OBEC NOVÁ VES U UH. OSTROHA. Den podání: 20. srpen 1903.</p> <p>Voda z pramene: Označená: v Nové Vsi u Uh. Ostrohu. Druh zabalení a uzavření: zkoušeno na místě u pramene úředníkem.</p>																																																	
<p>Výsledek:</p> <p>Vzhled: Voda čistá, bezbarvá, bez chuti, slabě páchnoucí. Na dně nádob sporá sedlina. Sedlina: Drť rostlinná a minerální. Bakteriologický nález: Počet kalorií za 1 cm³ vody po 4 dnech: 2600. Dokázány z druhů zejména následující: Bacillus punctatus Bacillus radicosus Bacillus sulcatus Bacillus fluorescensliquefaciens Bacillus subtilis.</p> <p>Zkouška na mikroorganismy tyfoidní setkala se s výsledkem negativním.</p>																																																	
<p>V 1 litru vody je obsaženo miligramů:</p> <table border="0"> <tr><td>Výparek při 105° C</td><td>506</td></tr> <tr><td>Kyslíčník vápenatý</td><td>126</td></tr> <tr><td>Kyslíčník hořečnatý</td><td>48'2</td></tr> <tr><td>Amoniak</td><td>nenalezen</td></tr> <tr><td>Draslik (jako chlorid)</td><td>5'5</td></tr> <tr><td>Sodík (jako chlorid)</td><td>181'5</td></tr> <tr><td>Kyslíčník železnatý</td><td>stopy</td></tr> <tr><td>Kyslíčník železitý</td><td>stopy</td></tr> <tr><td>Chlor</td><td>6'5</td></tr> <tr><td>Kyselina dusíková</td><td>nenalezena</td></tr> <tr><td>Kyselina dusičná</td><td>nenalezena</td></tr> <tr><td>Kyslíčník sirový</td><td>15'9</td></tr> <tr><td>Sírovodík</td><td>3'4</td></tr> <tr><td>Kyselina křemičitá</td><td>21</td></tr> <tr><td>Těžké kovy</td><td>nenalezeny</td></tr> </table> <p>Veškerá tvrdost analysou vážkovou (Německé stupně) 19'3</p>	Výparek při 105° C	506	Kyslíčník vápenatý	126	Kyslíčník hořečnatý	48'2	Amoniak	nenalezen	Draslik (jako chlorid)	5'5	Sodík (jako chlorid)	181'5	Kyslíčník železnatý	stopy	Kyslíčník železitý	stopy	Chlor	6'5	Kyselina dusíková	nenalezena	Kyselina dusičná	nenalezena	Kyslíčník sirový	15'9	Sírovodík	3'4	Kyselina křemičitá	21	Těžké kovy	nenalezeny	<p>V litru zkoušené vody nalezeno mg.:</p> <table border="0"> <tr><td>Uhličitanu sodnatého</td><td>137'7 mg.</td></tr> <tr><td>Uhličitanu vápenatého</td><td>225'0 "</td></tr> <tr><td>Uhličitanu hořečnatého</td><td>101'0 "</td></tr> <tr><td>Síranu draselnatého</td><td>6'4 "</td></tr> <tr><td>Síranu sodnatého</td><td>22'9 "</td></tr> <tr><td>Chloridu sodnatého</td><td>10'7 "</td></tr> <tr><td>Kyslíčníku křemičitého</td><td>21'0 "</td></tr> <tr><td>celkem</td><td>525'7 mg.</td></tr> <tr><td>Sírovodíku</td><td>3'4 "</td></tr> </table>	Uhličitanu sodnatého	137'7 mg.	Uhličitanu vápenatého	225'0 "	Uhličitanu hořečnatého	101'0 "	Síranu draselnatého	6'4 "	Síranu sodnatého	22'9 "	Chloridu sodnatého	10'7 "	Kyslíčníku křemičitého	21'0 "	celkem	525'7 mg.	Sírovodíku	3'4 "
Výparek při 105° C	506																																																
Kyslíčník vápenatý	126																																																
Kyslíčník hořečnatý	48'2																																																
Amoniak	nenalezen																																																
Draslik (jako chlorid)	5'5																																																
Sodík (jako chlorid)	181'5																																																
Kyslíčník železnatý	stopy																																																
Kyslíčník železitý	stopy																																																
Chlor	6'5																																																
Kyselina dusíková	nenalezena																																																
Kyselina dusičná	nenalezena																																																
Kyslíčník sirový	15'9																																																
Sírovodík	3'4																																																
Kyselina křemičitá	21																																																
Těžké kovy	nenalezeny																																																
Uhličitanu sodnatého	137'7 mg.																																																
Uhličitanu vápenatého	225'0 "																																																
Uhličitanu hořečnatého	101'0 "																																																
Síranu draselnatého	6'4 "																																																
Síranu sodnatého	22'9 "																																																
Chloridu sodnatého	10'7 "																																																
Kyslíčníku křemičitého	21'0 "																																																
celkem	525'7 mg.																																																
Sírovodíku	3'4 "																																																
<p>Posudek:</p> <p>Voda odpovídá svým chemickým složením vodě minerální.</p> <p>V PRAZE, dne 21. srpna 1903.</p> <p>V zastoupení přednosty: <i>Dr. Emanuel Formánek,</i> vrchní inspektor.</p>																																																	

Odborný posudek na léčebný pramen z roku 1903 (Čoupek, 2001)